4 Onurlu Direnişler İçin...
8 Asgari Ücret: Kim Belirliyor?
10 Kapitalizmin Tahkimi 12 Eylül
Orta Sayfa Liberal Demokratizmin Politik Platformu: İş, Ekmek, Özgürlük!
18 "Milli" Eğitim Üzerine: Irkçılığın Soğuk Yüzü
20 Küba Yine Kazandı

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

21 Eylül-7 Ekim '94, Sayı:8, Fiyatı:20 000 TL

Oyun Devam Ediyor...

Türkiye kapitalizmi, gittikçe ağırlaşan bir yapısal krizle yüzyüzedir. Buna karşın düzen cephesindeki ruh hali gittikçe yoğunlaşan bir panik durumu değildir. İlk günlerin o büyük paniği, telaşı ve korkusu bugün gözle görünür bir biçimde hafiflemiş gözüküyor. Bu, düzenin krizi atlattığı anlamına gelmiyor, tersine kriz hala benzer bir ağırlıkta sürüyor. Düzen cephesindeki rahatlama krizin atlatılmış olmasından, hatta kısa sürede atlatabileceğine ilişkin beklentiden değil, şu ana kadar işçi ve emekçi hareketini dizginlemeyi başarabilmiş olmasından kaynaklanıyor.

Soruna bu cepheden bakıldığında, 5 Nisan'dan bu yana geçen süreçte tablo, sermaye düzeni açısından hiç de küçümsenmeyecek başarılarla doludur. Düzen bu süreçte işçi ve emekçilerin üzerine korkunç bir hayat pahalılığı kamburunu yüklemeyi; sayıları milyona yaklaşan işçiyi ciddi herhangi bir karşıkoyuşla karşılaşmadan işsizliğin acımasız dünyasına itivermeyi; kamu çalışanlarına ücret zammı olarak 200 binlik sadakayı kabul ettirmeyi, işçilerin toplu sözleşme ile kazanılmış haklarını gaspetmeyi başarabilmiştir. Saldırının ilk şoku işçileri kısa süreli olarak hareketlendirse de, bu kalıcı olmamış, işçi ve emekçiler tüm bu saldırılara şu ana dek anlamlı bir eylemsel yanıt verememişlerdir. İşte bu nedenledir ki sermaye düzeni, şu ana kadar ortaya koyduğu politikaların başarılı olduğunu görmekte, ilk günlere göre daha rahat soluk alıp vermektedir.

Sermaye düzeni bu süreçte bir kaç önemli yönteme başvurdu. SHP'nin koalisyon ortağı olmasının yarattığı imkanla gündeme getirilen "demokratikleşme vaatleri", "işçi ve memura hakları verilecektir" demagojileri vb. bunlardan biriydi. İşçi ve emekçileri kendi içinde bölmeye çalışarak birleşik-militan bir mücadelenin önüne geçme çabası ise bir başka yöntemdi. Sendika bürokrasisinin sermaye düzenine hizmetleri ise bu politikaların başarısı açısından kilit bir öneme sahiptir.

Süreç gösterdi ki, sermaye düzeni sendika bürokrasisinin hizmetlerine bu denli güvenmekle hiç de isabetsiz bir hesap yapmamıştır. Gerçekten de sendika bürokratları tüm bu süreç boyunca çok çeşitli

Devamı 3. Sayfada

Kızıl Bayrak

Sınıf hareketinde tıkanma ve parti niteliği

İşçi sınıfı son on yıldır çok önemli mücadelelerden geçti. Ciddi bir deneyim biriktirdi. Bu süre içerisinde tali ayrımları bir yana bırakarak sınıf olarak bir bütünlük içinde davranabildi. Bunlar kuşkusuz son derece önemli gelişmelerdi. Yalnızca bu kadar da değil, bu eylemlilik süreci işçi sınıfının düzen partilerinden ve sendika bürokrasisinden giderek uzaklaşmasını, onlara karşı derin bir güvensizlik duymasını da besledi. İşçi sınıfı giderek bu düzen kurumlarına, bu anlamda ve sınırlarda düzene yüz çevirmeye başladı. Bütün bunlar doğal olarak aynı zamanda devrimci sınıf mücadelesi açısından imkanların da artması anlamına gelmekteydi.

Ne var ki bugün yaşanan gelişmelere baktığımızda, sınıf hareketinin tam da bu noktada tıkanma yaşadığını görüyoruz. Sınıf hareketi ileriye sıçramakta zorlanmakta, politik bir militan sınıf hareketliliği düzeyine ulaşamamaktadır. Bunun çok çeşitli nedenleri var: İşçi sınıfının militan mücadele deneyiminin sınırlılığı bu nedenlerden biridir. İşçi sınıfı birkaç önemli örnek dışında devletle çatışma geleneğinden, bu tür sert sınıf mücadelelerinin süzülmüş deneyim ve bilincinden yoksundur. Bu, bir başka cepheden gerek düzen dışı örgütlenme, gerekse öz fabrika örgütlülükleri açısından bir deneyim sınırlılığına işaret eder. Şu ana kadar işçi sınıfı, yürüttüğü tüm

Devamı 3. Sayfada

ZONGULDAK ÜÇLÜ ÇETE KISKACINDA

Hükümetin maden ocaklarını kapatmaya yönelik daha önce aldığı kararı zorunlu emeklilik uygulayarak hayata geçirme çabaları karşısında sendikanın başını çektiği kuruluşlar ve düzen partilerinin temsilcileri sözde muhalefeti örgütleme adına sık sık bir araya gelerek Zonguldak'ı kurtarma senaryoları yazmaktalar.

Hafızalarımızdan silinmeyen 1990 madenci fırtınasında Mengen'de madencilerin önüne Köy Hizmetleri Genel Müdürü sıfatıyla dozer ve kepçeleri yollayarak, fiziki engelde büyük katkıları olan ve daha sonra Zonguldak belediye başkanlığına seçilen Zeki Çakan Zonguldak'ı kurtarma toplantılarının baş müdavimlerinden. *"Ankara'ya yürüyelim E5 karayoluna çıkalım ama trafiği kapatmadan gidelim"* diyecek kadar alçalabilliyor. Ya işçilerin haklarının gasp edilmesinde ve Kürt halkının katledilmesinde büyük payı olan sahtekar, yalancı DYP'li milletvekili Necdet Yazı'ya ne demeli. Tüm işçilerin baş düşmanları arasında bulunan hain jaguar Şemsi'yi anlatmaya gerek yok sanırız. Sermaye cephesinin sosyal demokrat şehri Zonguldak'ta sermayenin ittifakı işte karşımızda: Bunlara kimler mi destek veriyor? Madenciler haricinde herkes. Ne olduğu belirsiz "demokrasi platformu", tüm düzen partileri, madenlerin kapatılmasıyla ticari hayatlarının sona ereceği Zonguldak esnafı, sendikaların başlarına çöreklenerek ağalıklarını yaşayan hain sendikacılar, asalak yaşayan bürokratik çevreler ve niceleri... Maden havzasına yönelik saldırıları göğüslemek yukarıda saydıklarımıza kaldıysa vay halimize! Evet, her türden gerci unsurun meydanı boş bularak gelişen sınıf hareketini düzen içi kanallara akıtmak için fırsatları değerlendiğini görüyoruz.

Maden işçilerinin üzerinde sendikanın etkisini düşündüğümüzde geçmişte yapılan saldırılar karşısında bu tür toplantılardaki kazanımları unutmamak gerekir. Oysa şimdi sözde "devrimci" işçilerimiz uğrama zahmetinde bile bulunmuyor. Ve katılmadıkları toplantıdaki gerici gelişmelere atıfta bulunmaktan geri kalmıyor. Kimler kendilerine ne ad veririrse versin, hangi misyonu biçerse biçsin, sermaye cephesinin açık saldırısına uğrayan maden işçileri ve Karabük Demir-Çelik işçilerinin sorunları aşma yolundaki eylem kararlarının tartışıldığı toplantılardan uzak kalıyor ve bunu gerekçelere sığdırıyorsa eğer bu devrimciliğin değil, ihanetin belgesi olarak sunulabilir ancak.

Her türden gericiler sermayenin köpekliğini yapanlar eylem biçimlerini tartışma zahmetinde bulunuyorlarsa, söyleyenlere değil, söyleten nedenlere bakmak gerekecektir. Onbinlerce insanın açlığa mahkum edilmesi kapitalizmin doğasına uygundur, bunları örgütleyerek açlığa mahkum eden kapitalizmi mezara gömmek ise komünistlerin doğasına uygundur. Hiç bir gelişme örgütsüz başarıya ulaşamaz. Belirtilen sermayenin üçlü çetesine karşı maden işçilerini aydınlatmak, bunların bizzat düşmanlarımız olduğunu geçmiş örnekleriyle açığa çıkarmak komünistlerin görevleri arasındadır. Düşmanın teşhirine yönelik çalışmalarda boşluğu dolduracak sınıf örgütlenmesinin önemi kendiliğinden ortaya çıkacaktır . Onun için zaman geçirmeden görev başına!...

Para Yerine Bonoya Razı Başkan Olursa?

Memlekette bir telaş, bir koşturmaca... Ekonomi krizde, mutfakta yangın çıkmış. İşçiler yüzer, biner sokağa atılıyor. Kimi direnerek, kimileri direnmeden teslim oluyor. Bu olguları derin derin inceleyip sonuçlar çıkartacak değiliz bu yazıda. Derdimiz bu ülkenin en fazla üyeye sahip Türk-İş'in başkanı Bayram Meral'le.

O, her ne kadar boynunu büküp, "Ama bu yetkililer de bizden çok şey istiyorlar, biz yeterince fedakarlık yapmadık mı? " dese de ve bu tavrıyla sermaye sınıfına hizmette bir sınırın olmadığını şaşkınlıkla farkettiğini belirtmiş olsa da, ihanette durak yoktur.

İşçilerin enflasyon farklarından doğan, toplu sözleşmeyle kesinleşmiş alacakları 4 ay süren görüşmeler sonucunda nihayet bonoya bağlandı. Asgari geçim standardının 10 milyon gibi bir rakama ulaştığı günümüzde; sendikalı, sözleşmeli işçilerin en fazla 7 milyon gibi bir ücretle çalıştırıldığını düşünürsek, enflasyon farklarından doğan alacakların bono ile ödenmesi için "sayın" Meral'le anlaşmaya varılması, sınıfa ihanette durağın olmadığını kanıtlayan önemli noktalardan biridir.

İşçiler bu bonolarla ne yapacak? Çok değil, iki yolu var. Birincisi kaderine boyun eğip, bonoları bir su bardağında üç gün bekletip, aç karnına üç öğün içerek tanrısına daha sıkı sarılacak. Bu düzene lanetler yağdırıp, kadınsa çarşafa bürünerek, erkekse çember sakal büyüterek "adil düzen"e yamanacak.

İkincisi bu bonoları hiç kabul etmeyip, onurluca ayağa dikilecek. Fabrikasında atölyesinde, çalışkan, gözüpek ve dürüst arkadaşlarıyla bir araya gelecek. Bu aşağılanmaya, bir son vermesinin ilk adımını oluşturan Genel Grev-Genel Direniş komitesini kuracak. Bu burada da bitmeyecek. Bir adım daha atıp, kendi bağımsız sınıf politikasını kavrayacak. Ve kurtuluşunun yolunu açan sosyalizmin bayrağını göndere çekmek için çelik adımlarla yürüyecek.

SOSYAL DEMOKRASİ "KABESİNİ" BULDU

Inanç sömürüsü deyince akla hemen şeriatçılar ve Refah Patisi geliyor. Hele son günlerde yükselen yada yükseltilen grafiği ile burjuva medyanın ekmek kapısı oldu. Bu çarpıtma neredeyse artık RP ile özdeşleştirildi. Örümcek kafalıların bu konudaki performanslarına da diyecek yok doğrusu, ama ya diğerleri? Birdenbire İslam alimi kesilen "Netekim Paşalar"ının yaptığı gibi mitinglerde her cümlenin başına Allah, kitap, Kuran, din, müslüman kelimelerini yerleştiren elhamdülillah müslümanlara ne demeli? Birdenbire imana gelmiş olsalar gerek.

Doğrusu ya, örümcekler belediyelerde iktidarı ele geçirince işin biraz suyunu çıkararak kendilerini burjuva medyanın kurtlar sofrasına attılar. Diğer düzen partilerinin oy telaşı başgösterince, belediyelerdeki işçi kıyımları ve terörlerini hep beraber yürütmelerine rağmen, suçu aslan sosyal demokratların büyük katkısıyla RP'nin üzerine attılar. Örümcekler bununla da yetinmeyip komünizmi hatırlattığını söyledikleri heykelleri yıkıp, sanatı alt üst ederek kendilerince sanat(!) icra etmeye kalkınca, biraz hırpalandılar ama son adımlarıyla da baltayı taşa vurdular galiba. R. Tayyip Erdoğan Alevilerin cemevini bir bahane ile yıkmaya kalkınca yer yerinden oynadı. Aleviler kitleler halinde cemevine sahip çıktılar. O kadar ki, RP bile kendi milletvekillerinden bir heyet göndermek zorunda kaldı. Öyle ya alevi-sünni çatışması yaratılacaksa bunu devlet yapmalıydı. Üstellik geçmişten beri bu konuda oldukça tecrübesi de vardı. Tayyip bu işi gerçekten ustasına bırakmalıydı, işte eline yüzüne bulaştırdı.

Tayyip örümcekliğini yaptı ya birilerine de gün doğdu. Cemevi burjuva partilerin uğrak yerine döndü. Bu fırsat aslan sosyal demokratlara da ne kadar inançlara saygılı(!) olduklarını gösterme olanağı verdi. Sivas katliamından sonra alevi oy depolarını yitirmeye başlamışlardı ve bu fırsat kaçırılmamalıydı. Hatırlarsınız katliamın etkisinden yararlanarak alevi çevreleri hızla bir alevi örgütlenmesine girişmişlerdi. Ardından yaşanan seçimlerde ise bu örgütlerin temsilcileri kitlenin öfkesine rağmen yine de sosyal demokrasiye çağrı yapıyordu. Bu çağrıyı yaptılar yapmasına ama onların bile yüzü biraz kızarıyor olsa gerek ki, Kervan dergisini satan gönüllü okuyucuları bile "SHP'ye gönlünüzü değil oyunuzu verin" diye bağırıyorlardı. İşte şimdi gönüllerini de kazanma fırsatı doğmuştu.

Ve SHP'si, CHP'si, DSP'si ile cemevini kabe yaptılar. Hergün milletvekilleri, partililer ve bakanlarla cemevi dolup taşıyor. Dört ayak üstüne düşmüşlerdi artık. Hem de tam ara seçim oldu olacakken... Kabelerini ziyaretlerin sonucunu kestirmek ise şimdiden mümkün değil. Alevi kitleyi tutmak için "azimli" köylülerini bile bakan yapan, güya daha nice marifetlerini bildiğimiz aslan sosyal demokratların oy avcılığı konusunda bizden öğreneceği birşey yok elbette. Inançları kullanma becerisine ise üstatları örümceklerin bile sözü olamaz.

Bizim sözümüz ilericiliğin zeminini taşıyan kültürün sahipleri alevi kitlesinedir. Inançların nasıl sömürüldüğünün farkına varmalıdırlar. Bu çıkarcıların peşine takılmamaları ve sınıf mücadelesini geri plana iten dini örgütlenmeye kapılmamaları konusunda dostça önerilerimizi ve deteğimizi sunmak da görevimiz.

Oyun Devam Ediyor...

Baş Sayfadan Devam

yollarla ve çok çeşitli manevralarla bugüne dek işçi hareketinin önüne set çekebilmeyi başarabilmişlerdir. *"... sendika bürokrasisi, bu yeni sermaye saldırısı karşısında da geleneksel rolünü oynamakta, ihanet görevini titizlikle yerine getirmektedir. İşçi hareketini dizginlemek için tüm çabayı göstermekte, bunu başaramadığı noktada ise bizzat eylemlerin başına geçip radikal-militan bir mecraya akmasına engel olmaya çalışmaktadır. Sendika bürokrasisinin bugünkü ana taktiği, işçi sınıfında önce bir beklenti ve tereddüt yaratmak, sonra da onu en geri taleplere rıza gösterir hale getirmektir."* (Birleşik ve Militan Bir Mücadele İçin, *Kızıl Bayrak*, sayı:3, sayfa:3)

Sendika bürokrasisinin 20 Temmuz eylemliliklerinde ve toplu sözleşme farkları sorununda izlediği tutum yukarıdaki sözleri tümüyle doğrular nitelikte olmuştur. İşçi sınıfı ve kamu çalışanları arasında giderek yaygınlaşan genel grev talebini söndürmenin mümkün olmadığının iyice görülür olduğu noktada, sendika bürokratları, bu eylem isteğini en geri çizgiye çekerek içini boşaltmak amacıyla harekete geçmiş, 20 Temmuz'da yeni bir genel grev mizanseni örgütlemişlerdir. Böylece yoğunlaşan genel grev isteğinin daha militan bir tarzda hayat bulması engellenmeye çalışılmıştır.

Türk-İş'in 600 bin kamu işçisinin toplu sözleşmelerinin dördüncü dilimi üzerine burjuva hükümetle yaptığı "satış" anlaşması ise bunun en son ve çarpıcı örneği oldu. Türk-İş bürokratları yine işe sert hamasi nutuklar atarak başladılar. "Dünyayı başlarına yıkarız." dediler. Sonra bunu içi boş eylem kararları izledi. Yeri, biçimi, tarihi, kısacası hiçbir şeyi belli olmayan sözde bölgesel eylem kararları aldılar. Bütün bu çıkışlarla amaçlanan işçilerde beklenti yaratmak, "elden geldiğince savaşıldığı" izlenimi vermekti. Ardından ise bütün bu sözde çıkışları her zaman olduğu gibi ihanet izledi. Türk-İş bürokratları işçilerin kazanılmış haklarını bile sermayeye peşkeş çekerek, bir kez daha sermayeye uşaklıkta sınır tanımayacaklarını göstermiş oldular.

Tüm bunlar bu kadar rahat bir biçimde olabiliyorsa, sermaye düzeni ve onun sadık uşağı sendika bürokratları, işçi sınıfına saldırılarında bu denli pervasızlaşabiliyorlarsa, bunun tek nedeni işçi ve emekçilerdeki sessizliktir.

Sermaye, saldırısının ilk perdesini başarıyla tamamlamıştır. Şimdi sırada yeni saldırı paketleri vardır. Düzen ilk saldırının başarısıyla moral toplamış, daha da küstahlaşıp, arsızlaşmıştır. Hergün işçi ve emekçilere meydan okurcasına saldırılarını kararlılıkla uygulayacağını, özelleştirmeyi her şart altında gerçekleştireceğini tekrarlamaktadır. Tüpraş, Petkim, Petrol Ofisi, THY, Türk Telekomunikasyon AŞ., TEK, DMO, TTK, TKİ vb. gibi işletmelerin özelleştirilmesi ikinci saldırı paketinin en önemli halkasıdır.

Oyun devam etmektedir. Sendika bürokrasisi, sermayenin bu yeni saldırısının başarısı için daha şimdiden üzerine düşeni yapmaya başlamıştır. Bizzat devletin resmi açıklamaları sermayenin kriz koşullarında karlarına kar kattığını gösterirken, sendika bürokratları yaptıkları açıklamalarda toplu sözleşme görüşmelerinde "krizin doğurduğu güçlükleri gözeterek makul taleplerde bulunacaklarını" belirtmektedirler. Sermaye iktidarı işçi ve emekçi kesimlerdeki tepkiyi yumuşatmak ve onlarda beklenti yaratmak amacıyla "erken seçim" tartışmalarını ısıtıp yeniden gündeme getiriyor. Bunun hemen ardından Türk-İş bürokrasisi düzenin bu politikasına kuvvet kazandıracak açıklamaları peşi sıra yapmaya başlıyor. İşçi sınıfı tüm bu manevralarla bir kez daha eylem alanından uzak tutulmaya çalışılıyor. Sınıfa yönelik tüm saldırılar karşısında kılını bile kıpırdatmayan bu hain bürokrat takımı erken seçim istediklerini, gerekirse bu doğrultuda eylem yapılacağını açıklıyor.

***

İşçi sınıfı bu oyuna son vermelidir. Bunun tek bir yolu vardır: Sendika bürokrasisinin denetimini parçalamak, kendi özgücüne güvenerek komünistlerle, devrimcilerle eylem alanına çıkmak; Aras Kargo, Belbeton örneklerini yaygınlaştırmak; saldırıya uğranılan her yerde en bilinçli, en kararlı ve en mücadeleci ileri işçilerden oluşan eylem komiteleri oluşturarak, bu komitenin inisiyatifinde saldırıya kararlı bir direnişle yanıt vermek; direnişin başarısı için çevre fabrikalardan destek örgütlemeye çalışmak, komünistlerle, devrimcilerle omuz omuza mücadele etmek...

İleri işçiler, böylesine kararlı bir eylem hattını örgütleyebilmek, bu eylemleri yaygın ve etkili hale getirebilmek için çeşitli türden ileri işçi platformları oluşturmalıdırlar. Bu platformları komünistlerle, devrimcilerle birlikte sendika bürokrasisine rağmen eylemlerin örgütlendiği merkezler haline getirmelidirler. Bu platformlar aracılığıyla çeşitli fabrikalar arasında en ileri düzeyde koordinasyon sağlamaya çalışmalıdırlar.

Unutulmamalı ki, sendika bürokrasisinin gölgesinden çıkamamak sessizliğe, eylemsizliğe mahkum olmak demektir. Bunun sonucu ise yalnızca ve yalnızca yıkım olacaktır.

Sınıf hareketinde tıkanma ve parti niteliği

Baş Sayfadan Devam

eylemliliklerinde esas olarak düzen kurumlarına yaslanmış, mücadelesi örgütlülük alanında hep bu sınırlar içinde kalmıştır. Bu yüzdendir ki, düzen örgütlülüklerine güvenmediği, onlara yüz çevirmeye başladığı böyle bir dönemde dahi, bu örgütlenmelerin gölgesinden çıkmakta oldukça zorlanmaktadır.

Ama taşıdıkları önemden kuşku duymamakla birlikte, tüm bu etmenler sınıf hareketinde bugün yaşanmakta olan tıkanmayı tek başına açıklayamazlar. Yukarıdakilerle birleşen ve onları da besleyen bir engel daha vardır: Bu, sınıf hareketinde yaşanan tıkanmayı anlamak ve aşmak açısından, onun devrimci sosyalist bir mecraya akmasını sağlayacak kanalların açılabilmesi bakımından son derece belirleyici bir öneme sahiptir. Bu engel sınıfta devrimci seçeneklere karşı var olan güvensizliktir. Bu güvensizlik bir kaç önemli nedene dayanmaktadır.

12 Eylül'de alınan kolay ve direnişsiz yenilgi bu nedenlerden bir tanesidir. 12 Eylül öncesi pratiğiyle, ama özellikle 12 Eylül'deki tutumuyla devrimci hareket önderlik iddiası ve kapasitesi açısından tümüyle olumsuz bir pratik sergiledi. 12 Eylül'de izlenen teslimiyetçi çizgi, burjuvazinin etkili bir karşı ideolojik saldırı yürütebilmesi için elverişli koşullar yarattı. Devrimci mücadeleyi, örgütlenme ve önderlik kurumunu özel olarak hedefleyen bu ideolojik saldırı kolay yenilginin yarattığı olumsuz atmosferle birleşerek işçi sınıfı içerisinde küçümsenemeyecek etkiler yarattı.

Güvensizliği yaratan bir diğer önemli faktör ise, devrimci hareketin sınıf hareketine müdahale tarzıdır. Devrimci hareketin sınıf mücadelesi, sınıf hareketinin düzeyini ve ihtiyaçlarını kavrayan ve esas alan, bu temelde onun önünü açmaya çalışan bir mücadele değildir. Büyük ölçüde kendi gurupsal sloganlarını sınıfa dayatmaya dönük bir müdahaledir. Bu müdahale ilkel bir ekonomizmle çocukça bir solculuk arasında gidip gelmektedir. Bu günlerde biz ağırlıkla birincisine rastlamaktayız. Ama her iki tarz müdahalenin de ortak özelliği sınıf hareketinin gerçek ihtiyaçlarından uzaklık ve sınıfa yabancılıktır.

Bu güvensizliği besleyen ve kırılmasını zorlaştıran bir diğer etken ise, SSCB ve Doğu Avrupa'da yaşanan çöküşler ve buna eşlik eden burjuvazinin ideolojik saldırısıdır. Bu olaylar sosyalizm alternatifinin ciddi bir prestij kaybı yaşamasına neden olmuş, yığınlar nezdinde sosyalizmi eskisi gibi etkileyici ve güçlü bir alternatif olmaktan uzaklaştırmıştır. Bu durum, sınıfın düzendışı seçeneklere karşı güvensizliğini artırmakta, devrimci bir mecraya akmasını zorlaştırmaktadır.

Bütün bu etmenler, işçi sınıfının deneyim ve bilinç alanındaki zayıflıklarıyla birleşerek ve bu zayıflıkları besleyerek işçi hareketinin devrimci politik bir düzeye ulaşmasını sınırlandırıp geciktiriyorlar. Tümü bir arada, işçi hareketinde yaşanan bugünkü tıkanıklığın temel nedenini oluşturuyorlar. Bir başka cepheden ifade edecek olursak, komünist hareketin önündeki görev ve sorumluluk alanına işaret ediyorlar.

İşçi sınıfında devrimci seçeneklere karşı yaşanan bu "güven bunalımı"nı aşmak, yukarıdaki tüm alanlarda güven veren bir önderlik pratiği sergileyebilmekle mümkündür.

Burjuva ideolojisinin saldırılarına cepheden karşı koyabilen ve giderek ideolojik planda bir karşı saldırı örgütleyebilen, sınıfın gerçeğini kavrayan ve onu devrimci bir temelde ilerletmeye yetenekli doğru bir taktik-politik çizgi ortaya koyabilen ve tüm bunları sağlam, güven veren, sürekli bir politik faaliyetin garantisi olabilecek bir örgütsel yapı ile birleştirebilen gerçek bir önc kapasitesi...

İşte sınıf hareketiyle devrimci bir temelde birleşebilmenin, onun önünü açabilmenin tek yolu budur. Bu bir parti niteliğidir.

Ve altını çizerek belirtmek gerekir ki, sınıf mücadelesinin önünü açmak, sınıfla devrimci bir temelde birleşebilmeyi başarabilmek, bu niteliği kısa sürede inşa edebilmekle olasıdır. Partinin inşası, bu nedenledir ki, komünistler açısından gelinen yerde kelimenin tam anlamıyla acil ve pratik bir sorundur.

ONURLU DİRENİŞLER İÇİN
KAVGA BAYRAKLARIMIZI AÇALIM!

Sermayenin saldırılarını geri püskürtmede en birincil araç sağlam bir örgütlülüktür. En ufak bir talep için mücadelede bile o işyerindeki işçilerin çoğunluğunun onayını almış, en güvenilir ve en bilinçli işçilerden oluşan komiteler kurulmalıdır. Sermayenin kolluk kuvvetlerinin saldırıları karşısında hazırlıklı olmak, bunun için önlem almak gerekir. Kuşkusuz dayak yemeyi, nezarete girmeyi göze almayıp baskıya boyun eğmek onursuzluktur. Ama saldırganlar karşısında eli kolu bağlı durup, dayağa hakarete vb. katlanmak da başka bir onursuzluktur.

Geçtiğimiz günlerde Ankara'da ücretli köleler yine dayak yediler. Bu kez dayak yiyenler, işlerini geri isteyen belediye işçileri, dayak atanlar ise sivil faşist çetelerdi. Olayın geçtiği yerse Anakent Meclis Toplantı salonuydu. Ankara Emniyet Müdürü sonunda çareyi bulmuştu. Bu dayak operasyonunda kendi adamlarını kullanmamış, böylelikle halktan gelecek olası tepkilerin de dolaysız muhatabı olmamayı başarmıştı.

Meclis toplantı salonunda işçilere vahşi bir biçimde saldıran azılı faşistler, kendilerinin meşru bir zeminde olduklarını düşünüyorlardı. Bunda pek de yanılmadılar. Nitekim daha sonra müdahale eden polis de tensikata uğramış işçilere saldırdı. Komünistlerin aylar öncesinden defalarca belirttiği gibi, sermaye düzeninin işçi ve emekçi kitlelere azgın bir terörden başka verecek hiçbir şeyi kalmadı. Bunun için resmi terör güçlerinin yetmediği yerde sivil faşist güçleri kullanmak üzere, uzun bir süredir hazırlıklarını sürdürmekteydi. Özellikle metropol illerde yoğun bir biçimde örgütlenen faşist çeteler, hem her türden toplumsal muhalefet odağına saldıracaklar, hem de hedef saptırarak kitlelerin kafasında bilinç bulanıklığı yaratacaklardı. Aylardır sinsi bir plan doğrultusunda adım adım gerçekleştirilen programın ilk uygulamalarından biri böylelikle Ankara'da yaşanmış oldu.

POLİS-FAŞİST İŞBİRLİĞİ

Ulus'taki ASKI binası önünde 37 gündür oturma eylemi sürdüren 23 işçi, Güven Park'ta oturan Anakent Belediyesi'nden atılmış 40 işçi ile eylemlerini birleştirdiler.

Güven Park gibi merkezi bir yerde, eylemin kamuoyunun desteğini de alarak sürdürülmesi Belediye Başkanı M.Gökçek'i oldukça rahatsız etti. Eylemin bitirilmesi için kendi yöntemlerini geliştirmeye başladı. İlk girişimi parayla tutulan kişilere, "Biz de SHP döneminden atılan işçileriz" dedirterek, eylem yerinden 100 metre aşağıda onların oturma eylemine başlamasıydı. Bundan bir sonuç alınamadı.

Eylemci işçiler 12 Eylül günü Anakent Belediyesi'nin İl Meclis toplantısını dinlemek ve haksız işten atılmaları dile getirmek için toplantı salonuna girdiler. Burada, işçilere il meclis üyeleri ve kendilerine "A Takımı" diyen MHP'li azılı faşistlerden oluşan bir gurup saldırdı. Saldırının sonuna doğru müdahale eden polis dayak yiyen işçileri gözaltına aldı. Öyle ki gözaltına alınanlar arasında yaralananlar da vardı. Genel-İş Anakent Şubesi Başkanı Mehmet Çelik hastaneye ağır yaralı olarak kaldırılanlar arasındaydı.

Güven Park, 14 Eylül sabahı işçilerden önce sivil ve resmi polisler tarafından ablukaya alındı. İşçilerin oturmasına izin verilmedi. Eylemlerine devam edemeyen işçiler sendikalarına döndüler.

Öncü işçiler başta olmak üzere tüm işçi ve emekçiler sermayenin bu kirli politikasına karşı uyanık olmalıdırlar. Her şeyden önce sivil faşistlerin terörü ne kontrol dışına çıkmış MHP'nin tutumundan kaynaklanmaktadır, ne de devletin nezdinde yasadışıdır. MHP'ye yıllardır biçilen rol bellidir. Faşist çeteler sırtlarını devlete dayamışlardır, onları yönlendiren de devletin ta kendisidir. Son günlerde faşistlerin başı Türkeş'e çekilen yağlar boşuna değildir.

Sivil faşist çeteler işçilere saldırırken sosyal demokratlara ise izlemek düşmektedir. Gerçekte tüm düzen partileri yalnızca ve yalnızca sermayenin hizmetindedirler. Ama hepsinin rolü farklıdır. Biri saldırırken diğeri (SHP) mağdur parti rolünü oynamaktadır. 1 Mayıs'da kendi milletvekilinin polis tarafından dövülmesini bile sineye çekecek kadar düşmüş bir partinin söylemde bile olsa haktan, hukuktan söz etmesi hiç inandırıcı olamamaktadır.

***

Son dönem işçi eylemleri göstermektedir ki, sermaye devleti en meşru hak talebi için en barışçıl eylemleri bile azgın bir terörle ezmeye çalışıyor. İşçiler, kendilerine desteğe gelen aileleri ile birlikte dövülüyor, gözaltına alınıyorlar. Bu arada çoğu zaman eylem de bitirilmiş oluyor. Hain bürokratlar ise dayak yemiş işçileri hastanelerde yada nezarethanelerde ziyaret edip, geçmiş olsun dileklerinde bulunuyor, böylece görevlerini ifa ettiklerini düşünüyorlar. Kaldı ki onlar son dönemde tutuklanan yada katledilen sendikacılar için bile kıllarını kıpırdatmıyorlar.

Tüm bu gerçekler önemli bir noktaya işaret etmektedir. Her şeyden önce sermayenin saldırılarını geri püskürtmede en birincil araç sağlam bir örgütlülüktür. En ufak bir talep için mücadelede bile o işyerindeki işçilerin çoğunluğunun onayını almış, en güvenilir ve en bilinçli işçilerden oluşan komiteler kurulmalıdır. Gebze Belediyesi işçilerinin direnişi örneğinde olduğu gibi ikircikli, uzlaşmaya her an hazır bir komite ise gerçekte bir direniş komitesi değil, yalnızca adı komite olan bürokratik bir aygıttır. Bu nedenle bir eyleme hazırlanan işçiler, komite üyelerini belirlemekle de kalmamalı, onların tüm etkinliklerini denetlemelidirler. Komitenin aldığı kararlara uymak nasıl bir zorunluluksa, kararların en demokratik bir biçimde alınması da o derece önemlidir.

Ama tek başına işyeri örgütlülükleri de yetmemektedir. Sermayenin kolluk kuvvetlerinin saldırıları karşısında hazırlıklı olmak, bunun için önlem almak gerekir. Kuşkusuz dayak yemeyi, nezarete girmeyi göze alınayıp baskıya boyun eğmek onursuzluktur. Ama saldırganlar karşısında eli kolu bağlı durup, dayağa hakarete vb. katlanmak da başka bir onursuzluktur. En iyi savunma saldırıdır. Kaldı ki işçi ve emekçilerin sofrasındaki ekmeğe, çalışanların sendikalaşma hakkına, öğrencilerin okuma hakkına, tüm insanlığın yaşam hakkına saldıranlar onlardır. Bir de üstelik kendi vahşetleri yüzlerine vurulduğunda, bu kez sivil-resmi faşist çeteleri, DGM'leri ile saldırmaktadırlar. Meydanı boş bulan sermaye iktidarının bir baskı ve sindirme aracı olan terörü bu denli rahat kullanmasına izin

verilmemelidir.

Aras Kargo işçilerinin direnişi işte tam da bu nedenle tüm sınıf için olumlu bir örnektir. Onlar fabrika kapısı önünde beklemeyi, yardım talebi için şu ya da bu düzen partisinin kapısını aşındırmayı reddettiler. Onurlu bir mücadeleyi tercih ettiler. İşlerine geri dönmeyi başaramamış olsalar bile mücadelenin yolunu gösterdiler. Bu son dönem işçi hareketi için büyük bir kazanımdır. Oysa, örneğin Adana Belediyesi işçilerinin günler süren Ankara yürüyüşüne devlet yetkilileri tam bir duyarsızlık göstermiş, adeta onlarla alay etmişlerdi. Seslerini de neredeyse yalnızca devrimci kamuoyuna duyurabilmişlerdi. O uzun ve zorlu yürüyüşten sonra Ankara'da hiçbir ciddi muhatab bulamamışlardı. Aras Kargo direnişi ise devletin tüm yetkililerinde tam bir panik yarattı.

Hain sendika bürokratlarının başına çöreklendiği sendikalara ve düzen partilerine yaslanılarak direnişlerin sürdürülmeye çalışılmasının tek sorumlusu sınıfın kendisi değildir. Hemen tüm direnişlerde olduğu gibi işçiler oldukça kararlı bir şekilde mücadeleye atılmaktadırlar. Ama ne yazık ki kendilerine ideolojik olarak ve sağlam perspektifleriyle önderlik edecek bir politik yapıdan yoksundurlar. Hemen her eyleme öndersiz ve yalnız girmektedirler. İşçiler kimi zaman "öncülük" iddiasındaki bazı "devrimci" çevrelerle buluşma olanağına sahip olsalar bile, eylemlerinin seyrinde pek bir değişiklik olmamaktadır. "Orada biz vardık" demeyi devrimciliklerinin kanıtı olarak gören bu "devrimci" çevreler, direnişleri militan ve politik bir mecraya çekememektedirler. Direnişlere sahip çıkmak adı altında onları tüm zaaflarıyla birlikte göklere çıkartırken, her yaşanan başarısızlığı işçi sınıfının geriliğine fatura etmektedirler. Bu çevreler direnişlerin "işe geri alınma", "ekmek mücadelesi" talepleriyle sınırlandırılmasına gözyummakta, hatta kendi temel şiarlarını da bu çerçeve ile sınırlamaktadırlar. Devletin terörünü, kirli savaşı ama en önemlisi sömürünün kendisini hedeflemeyen, ya da başka bir deyişle sermayeye cephe almayan direnişler, hain bürokratların ve düzen partilerinin temsilcilerinin vaatleri arasında sönüp gitmektedir. Bu arada kolluk kuvvetleri de boş durmamakta işçileri dövüp, gözaltına almakta, bizim "devrimcilerimiz" ise zulme uğrayan işçileri yayın organlarında bol bol yansıtmakta, ama kavgayı örgütlemeyi, sanki kendi görevleri değilmiş gibi, bir kenara bırakmaktadırlar.

Önderliğin gerçek niteliği en zorlu anlarda ortaya koyduğu performansla görülür hale gelir. Öncü güvenilir, sınıf çizgisini kararlılıkla savunan bir önderlikle buluştuğunda, hiç kuşkusuz sermayeye karşı yürüttüğü mücadelede başını dik tutmasını bilecektir.

Uzmanlıkları sermayenin çıkarları için ülkeyi yönetme sanatı olan burjuva politikacılar çok iyi biliyorlar ki, "Zülme ve Sömürüye Son!" diye ayağa kalkıp militan bir mücadeleye atılan işçileri hiçbir güç durduramaz. Hele bir de bu işçilerin sağlam ihtilalci partisi kurulup, sınıfa önderlik etme yeteneği ve gücünü kazanırsa... Bu onlar için ölüm, tüm toplum için kurtuluşun yolu demektir.

20 Temmuz Dersleri

ÇIKIYOR

EKSEN YAYINCILIK

Aras Kargo Direnişi Aynı Yoldan Devam Etmelidir

Sermayenin ordusu, Aras Kargo işçilerinin Ana Aktarma Merkezi'nde 28 Ağustos günü başlattıkları işgali terörle bitirmeyi başardı. Kolluk güçleri diğer tüm işçilere de örnek olsun diye direnişçileri meydan dayağından geçirerek gözaltına almayı ihmal etmedi. Ancak direnişi ve daha da önemlisi direnişçilerin karalılığını söndürmeyi başaramadı.

Gözaltına alınan 47 işçiden 12'si için savcılık, "İş barışını bozmak, aktarma merkezinde bulunan mallara zarar vermek" gerekçesi ile tutuklama talebinde bulundu. Bu 12 işçiyi aileler ve diğer işçiler yalnız bırakmadılar. Daha sonra bu işçiler de serbest bırakıldılar.

Aileler ve direnişçiler aynı gün sendikada toplanarak direnişi tartıştılar. "Baskılar Bizi Yıldıramaz", "Yaşasın İşçilerin Birliği" gibi sendikanın salonunda atılan sloganlarla ve yapılan konuşmalarla bir kez daha mücadelenin bitmediği ve süreceği vurgulandı.

Tüm bu süre boyunca işçilerin yüzü hep güldü. Ne moral-lerinden, ne de kararlılıklarından hiçbirşey kaybetmemişlerdi. Çünkü gerçekte yenilen onlar değil, Aras Kargo'nun sahibi Celal Aras ve diğer patronlardı. Direnişçiler, yıllardır sınıf hareketinin genel karakteristiği olan pasif, icazetçi, uzlaşmacı eylem çizgisini kırmayı başararak sermaye sahiplerine ve onun kolluk güçlerine karşı nasıl savaşılacağını öğreten kararlı, militan bir direnişi yaşama geçirmişlerdi. Attıkları tokat yalnızca Celal Aras ve diğer patronların değil, sınıfın tepesine çöreklenen reformistlerin, sendika ağalarının da suratında patladı. Aras Kargo direnişçileri işçi sınıfına gerçek direnişin nasıl yapılması gerektiğini öğrettiler.

Aras Kargo İşgali biçimiyle, niteliğiyle tüm sınıfa malolmuştur; bu direnişçilerin başarısı ve zaferidir. Ne varki direniş sınıftan yeterli desteği alabilmiş değildir. Ankara Belbeton işçilerinin yaptığı işgal dışında verilen destekler oldukça geri düzeyde kalmıştır. İstanbul'da Aras Kargo işçilerinin vizite eylemi yaparak verdikleri destek anlamlı olmasına rağmen Celal Aras'ın saldırılarını durdurmakta zayıf kalmıştır. Gözaltılar ve işten atmalar İstanbul'da da devam etmiştir. Ancak işçiler bu kentte henüz pasif direnişlerin ötesine geçememişlerdir.

Desteklerin zayıf ve geri düzeyde kalması, işçilerin bir sınıf olarak birlikte davranmamaları sermayeye cesaret veren en büyük etkenlerden biridir. Aras Kargo İşgali yaşatılmalı, direnişlerin tüm işyerlerinde yaygınlaşması için çalışılmalıdır. Sermayenin saldırısı topyekün bir saldırıdır ve ancak topyekün bir direnişle durdurulabilir.

Adana'da İşçi Eylemleri

Ağustos'un başından bu yana, gerek Adana'da gerekse de Türkiye'nin bazı kentlerinde, işçi ve emekçi eylemliklerinde bir artış yaşanıyor.

Köy hizmetlerinde geçici işçi statüsünde çalışan Adana 6. Bölge Müdürlüğü'ne bağlı yaklaşık 3000 işçinin, normal sürelerinin bitiminden önce işlerine son verildi. Bunun üzerine işçiler iş araçlarının giriş ve çıkışlarını engelleyenek, " Hükümet İstifa " sloganını yükselttiler. İş yerinde örgütlü Yol-İş Sendikası yetkililerinin gerçekleştirdikleri tek icraat ise işçilerin öfkesini bastırmak oldu. İşçiler ise gün boyu iş yerini terk etmediler. Bu Adana'da işçilerin ilk göze çarpan eylemlerinden biriydi.

İkinci önemli direniş Sümerbank'a bağlı Aksantaş'da yaşandı. İşçiler 5-6 aydan beri ödenmeyen maaşlarını, ikramiyelerini ve TİS'den doğan farkların ödenmesini istiyorlardı. İşveren ve sendika işçileri oyalamaktaydı. İşçiler vardiya çıkışında kapıda birikerek, "İşçilerin Hakkını Verin , Biz Köle Değiliz!" "Alınterimizin Hakkını İstiyoruz!" şeklinde bağırarak tepkilerini dile getirdiler. Ancak işçilerin etrafını saran polis, tedirginlik yaratarak eylemin daha ileri bir boyuta sıçramasını önledi. Ayrıca DYP il başkanın sunduğu sahte vaatler de, işçiler üzerinde etkili oldu. Direniş daha başlamadan bitirildi.

Üçüncü bir sınıf eylemi, Adana'da Güney belediyelerine bağlı, Mavi Marketler'de yaşanıyor. Mavi Marketler, SHP'nin belediyeyi elinde tuttuğu dönemde kurulmuşlardı. Şimdilerde bu marketlerin özelleştirilmesi düşünülüyor. 150 işçiyi ücretsiz izne çıkaran yönetim, tüm işçileri işten atmayı hedefliyor. 300'e yakın Mavi Market çalışanı bir imza kampanyası başlatarak sorunu kamuoyuna duyurup, halkın desteğini kazanmaya çalışıyor.

Bir diğeri ise Çukobirlik yemekhane işçilerinin direnişidir. Yaklaşık 183 işçinin çalıştığı işyerine yeni gelen taşeron firma işçilerin iş akitlerini fesh ederek yerine asgari ücretle kendi yandaşlarını getirmeyi planlıyor. Ama dışarıdan getirilen işçileri işyeri sokmayan direnişçilerin karşısında işveren, geri adım atarak yalnızca 63 işçinin işine son vereceğini açıkladı. Yeni işverenin valilik ve jandarmadan destek talep ettiği biliniyor.

Kızıl Bayrak/ADANA

"Düşüncenin Özgürlüğü" mü? Özgürlüğün Düşüncesi mi?

"Demokratikleşme" saldırısının şimdiye kadar açıklanan şekliyle gerçekte birkaç temel sebebi var:
Birincisi; özellikle DEP davası ile birlikte, düşünce suçunun varlığı ve terör sayılması noktasında dış ve kısmen de iç kamuoyundaki tepkileri aşmak.
Düşünce suçlarını terör yasasından ve DGM kapsamından çıkararak bu izlenimi yaratmak...
İkincisi; terör suçu tanımlamasıyla devrimcileri iyice tecrit etmek, özellikle Avrupa'daki faaliyetlerinin siyasi suç sayılmasını engellemek ve terör suçu kapsamına aldırmak.
Üçüncüsü; gerek sol hareket, gerekse Kürt özgürlük mücadelesinde reformist kanalları biraz daha açarak düzene entegrasyonlarını sağlamak.

Yeni bir demokratikleşme aldatmacasının arifesindeyiz. Bu kez hilenin aracı "düşünce özgürlüğü". Bu yeni saldırı amaçları, biçimi ve görüntüsü ile bize hiç yabancı değil. Değerlendirildiğinde adeta yaşadıklarımızın bir tekrarı gibi. Terör yasası, CMUK değişikliği ve yeni saldırı bir bütünün parçaları, ya da bir çeşit yinelemesi.

12 Eylül hukuksuzluğu on yıl içinde barbarlık düzenine yetmez hale geldi. Uzun yıllar düşünce suçunun simgesi olan Ceza Yasası'nın 141. ve 142. maddelerinin iç ve dış kamuoyunda fazlasıyla teşhir olması, 12 Eylül tutsaklarının serbest bırakılması yönündeki toplumsal talep ve beklenti kullanılarak Nisan 1991'de demokratikleşme adıyla devlet terörü yasası çıkarıldı. T.M.Y (Terörle Mücadele Yasası) ile 141. ve 142. maddeler kaldırıldı ama daha ağır cezalar içeren çok daha çeşitli düşünce suçları oluşturuldu. Böylece kendilerince, cezalandırmak bir yana düşünceleri terör sayarak aşağılamış da oldular. Yasa devrimcilerin, sosyalistlerin, aydınların, sendikacıların, Kürt halkından ve mücadelesinden yana söz söyleyen herkesin ağır cezalara çarptırılmasına, onlarca sosyalist-devrimci yayının sık sık toplatılmasına ve kapatılmasına kadar vardı.

Devlet Terörünün Yasasına Sahte Vitrin

Düzenin daha fazla şiddete duyduğu ihtiyaç, bal şişesinde zehir verilmesi ile giderildi. Artık fiilen yapılanlar yasalaşmış, yasal zemindeki genişlemeyle işçi ve emekçilere, Kürt halkına daha yaygın şiddet uygulanabilme olanağı elde edilmiştir.

Terör Yasası bir demokratikleşme ve kısmi af vitrini ile sunuldu. Vitrinde T.C.K.'nın 141. ve 142. maddelerinin kaldırılması ve infaz yasasındaki değişiklikle 12 Eylül tutsaklarının bir kısmının tahliye edilmesi vardı. Ama gerçek yüzü ise T.C.K. dışında düzenlemeyle devrimci ve sosyalistlere, Kürt halkına, aydınlara yönelik ağır cezalar içeren hükümler konulması; devrimci örgütlere verilebilecek cezaların artırılması, devletin terör güçlerinin daha iyi korunması, ödüllendirilmesi ve siyasi cezaların infazında tecritin sağlanmasıydı.

Sonrasında sosyal demokrasinin fedakar(!) işçiliği ile yapılan CMUK değişikliğiyle bu tecrit tamamlanarak uygulandı. Kısa sürede 12 Eylül faşizminden bile fazla başarı kazanan, inanılmaz bir tepkisizlikle karşılanan düşünce suçunu kaldıran (!) bu yasaların marifeti ile cezaevleri yayıncı, yazar, aydın, gazeteci, sendikacı ve tabii ki devrimcilerle dolup taştı.

Devlet Terörüne Terör Yasası Dayanmıyor

Kapitalizmin derinleşen krizi, yürütülen kirli savaşın çaresizliği sermaye iktidarını yeni terörist önlemlere zorladı. 1993 ortalarına gelindiğinde bu terör yasasının yetmediğini ve daha genişletilerek cezaların ve suçların artırılmasını isteyen MGK'nın talimatıyla bir çalışma başlatıldı. Ne var ki toplumsal muhalefet oldukça sert çıkacak gibi görününce yeni terör yasa taslağı rafa kaldırıldı. Rafta uygun bir ortamı bekleyen yasa şimdiki demokratikleşme aldatmacası eşliğinde kısmen yeniden çıkarılmaya çalışılıyor. Düşünce özgürlüğü istemine koşullanan toplumun bu beklentisini kullanma çabası yeni saldırının bir yönünü oluşturuyor.

Sermayenin Gerçek Hükümeti MGK'dan Emir

Burjuva medyanın bile MGK'nın "tavsiye" denen emirlerinin asıl hükümet kararı olduğunu yaymaya başladığı bu günlerde, özellikle DEP davası üzerinden dış ve iç kamuoyu nezdinde teşhir olan anti-demokratik yasa ve uygulamalar bu konuda da emir nitelikli bir "tavsiye" kararını gerektirdi. Bakanlar kuruluna, **çerçevelerini belirterek**, "düşünce özgürlüğünün" sınırlarının çizilmesini emrettiler. Hükümetin sosyal demokrat adalet bakanı da derhal görev başına geçti. Moğoltay, büyük çoğunluğu düşüncesi hiçbir zaman suç sayılmamış düzen temsilcilerinden oluşan bir komisyon kurarak, "düşünce özgürlüğünün" sınırlarını belirlemek için hummalı bir çalışmaya girdi. Düşüncesi için cezalandırılanlar ve dostları elbette ki komisyonda yoktular.

MGK çerçeveyi de çizmiştir, iyimser bir tahminle terör yasasındaki hükümler bir şekilde korunacaktır. Ya da daha kötüleri bir başka yasayla yürürlüğe konacaktır.

Taktik Değişmemiştir.

Bir önceki tecrübe aynen uygulanacak, muhtemelen bu kez terör yasasındaki hükümlerden düşünceye ilişkin bir kaçı (örn, TMY nın 8. maddesi) alınıp belki de daha ağır olarak T.C.K.'da düzenlenecektir. Böylece 141, 142 örneği gibi cezaevleri bir defalığına biraz boşaltılmış olacaktır. İşte size demokratikleşme görüntüsü. Bu arada da istenilen baskı hükümleri çıkarılacaktır. Ama hile bu kez gün gibi açıktır.

MGK'nın Adalet Bakanı Moğoltay topladığı komisyonun açış konuşmasında herşeyi sergiliyor. Sözlerine bakılırsa: "*Demokrasilerde düşünce özgürlüğünün ilk koşulu, düşünce açıklama hakkının sınırsızlığıdır.*" Pişkinliğin bu kadarına diyecek yok doğrusu. Düşünce

Bugün yayılmaya çalışılan düşünce özgürlüğü umutları asla bir yanılsama yaratmasın. Bunun sonunda işçi ve emekçileri, sosyalistleri, Kürt halkını, aydınları bekleyen yine gözaltılar, işkenceler, infazlar, katliamlar, cezaevleridir.
Gündemimizi asla bu aldatmacalara hapsetmemeliyiz. Demokratik taleplerimizden vazgeçmeden ama demokrasi aldatmacasına da kanmadan, burjuvazinin demokrasisinin kendisi için olduğu bilinciyle hareket edilmelidir.

özgürlüğünün sınırlarını belirlemek için komisyon toplayacaksın (hem de ezici çoğunlukla bugüne kadar düzen karşıtı düşünceleri sınırlayanların temsilcileriyle), çalışmalara başlarken de bunları söyleyeceksin. Düşünce özgürlüğünün ilk koşulu açıklama hakkının sınırsızlığıysa, neyi sınırlamak için komisyon kurdunuz? Kuşkusuz bu planın "düşünce özgürlüğü" bağlamındaki hilesi. Dahası da var. Yeni terör yasası girişiminde başarılamayan bazı hükümlerin bu yasayla çıkarılmaya çalışılması bir başka yönü... Bu hükümlerin belli başlıları polisin, silah ve şiddet kullanmak başta olmak üzere, yetkilerini artırmak, siyasi tutsakların avukatlarıyla ilişkilerini sınırlamak, infaz sistemindeki değişiklikle devrimcileri tecrit etmek, muhbir ve işbirlikçileri ödüllendirmek gibi terörize kurallar.

Amaç ne ?

Henüz netleşmemiş olan bu çabaların uygulamaya geçememe olasılığı gözardı edilemez elbette. Kısa sürede gerçekleşebilecek bir seçim bu çalışmayı gündemden kaldırabilecektir. Hükümet umudunu kirli savaşa bağlamıştır. Bu savaşçı, vahşi kariyerini zedeleyici bir tavıra gitmeyecektir. Böylelikle sosyal demokratlar zaten inanmadıkları bir işe adım atmamış olacaklardır. Terörize hükümler ise bir şekilde uygun bir zamanda gündeme getirilecektir. Onların belirleyiciliği(!) konusunda ise lafa gerek yok. Ne var ki amacın değişme olasılığı olmadığı kesin.

Bu yeni saldırının şimdiye kadar açıklanan şekliyle gerçekte birkaç temel sebebi var:

Birincisi; özellikle DEP davası ile birlikte düşünce suçunun varlığı ve terör sayılması noktasında dış ve kısmen de iç kamuoyundaki tepkileri aşmak. Düşünce suçlarını terör yasasından ve DGM kapsamından çıkararak bu izlenimi yaratmak... Aynı zamanda maddelerin yer değiştirmesi sebebiyle bugüne dek cezaevine atılan yazar, aydın ve sendikacıların bir kısmını tahliye ederek görüntüyü kurtarmak...

İkincisi; terör suçu tanımlamasıyla devrimcileri iyice tecrit etmek, özellikle Avrupa'daki faaliyetlerinin siyasi suç sayılmasını engellemek ve terör suçu kapsamına aldırmak. Böylelikle kapitalist dostları ile birlikte devrimcilere yönelik baskıları yaygınlaştırmak...

Üçüncüsü; gerek sol hareket, gerekse Kürt özgürlük mücadelesinde reformist kanalları biraz daha açarak düzene entegrasyonlarını sağlamak. Bunların devrimci unsurlara karşı ülke bütünlüğü adı altında geniş bir cephede ittifakını sağlamak... Devrimci unsurlara bu yolla daha kolay şiddet uygulamak... Kürt sorununda devrimci çözüm yolunu tıkamak... Kısacası toplam olarak daha iyi tecrit/daha fazla devlet terörü...

Düşünce Gerçekten Özgür mü Olacak?

Kuşkusuz buraya kadar anlattıklarımız sermaye iktidarının amacının düşünce özgürlüğü değil, barbarlık düzeninin devamı için devlet terörünü daha da yaygınlaştırma ve meşrulaştırma çabası olduğunu yeterince açıklıyor. Bu arada reformistlerin payına biraz daha rahat ihanet olanağı düşüyor.

Peki ya sermaye düzeni işçi ve emekçilerin düşünce, örgütlenme, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkını verebilir mi? Elbette ki vermez. Tüm diğerleri gibi bu yasaklar da sınıf mücadelesi kulvarında sosyalizme uzanırken yıkılacak duvarlardandır.

Burjuvazi kendi iktidarına hizmet etmeyen, onu reddeden düşünceleri kağıt üzerinde yasaklamasa dahi mutlaka iktidar araçlarıyla kısıtlayacak/bastıracaktır. Sorun kuru yasa metinleri değil, iktidarın kimde olduğudur.

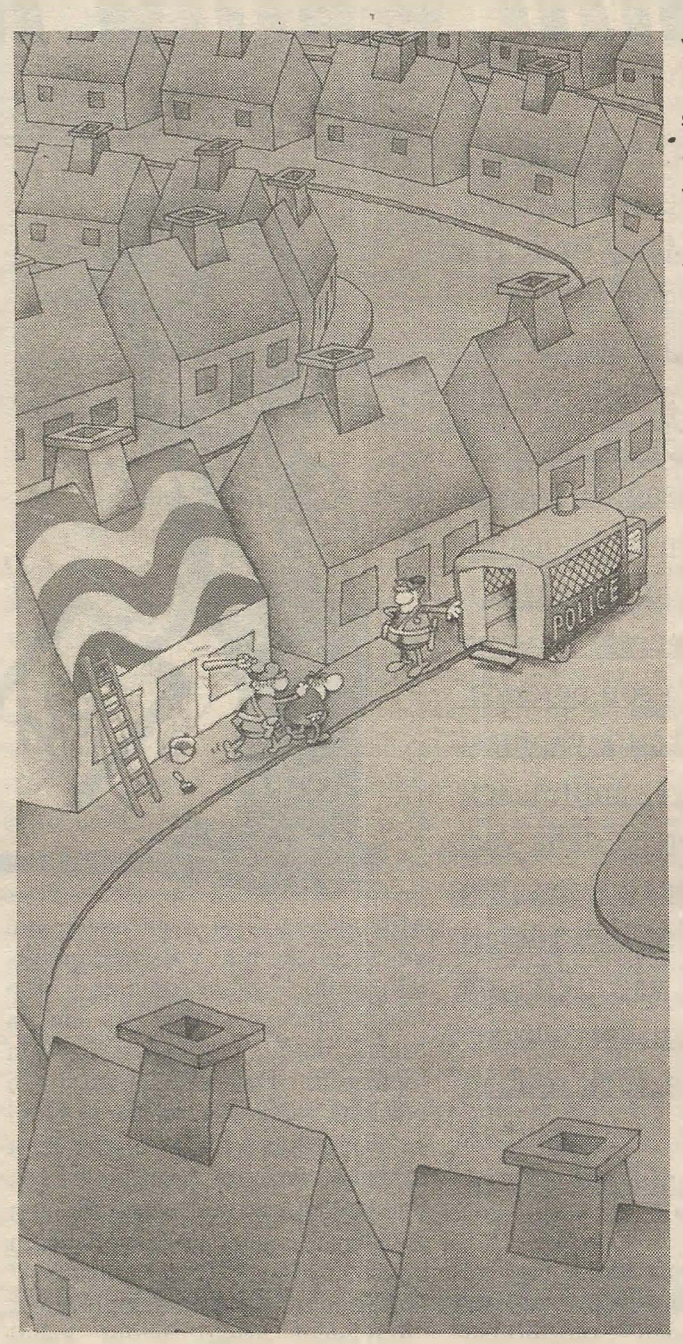
Bugün yayılmaya çalışılan düşünce özgürlüğü umutları asla bir yanılsamaya yol açmasın. Bunun sonunda işçi ve emekçileri, sosyalistleri, Kürt halkını, aydınları bekleyen yine gözaltılar, işkenceler, infazlar, katliamlar, cezaevleridir. Kendimizi ve gündemimizi asla bu aldatmacalara hapsetmemeliyiz. Demokratik taleplerimizden vazgeçmeden ama demokrasi aldatmacasına da kanmadan, burjuvazinin demokrasisinin kendisi için olduğu bilinciyle hareket edilmelidir.

***

Gün, düşünce özgürlüğü aldatmacasına hapsolmak yerine özgürlüğün düşüncesi sosyalizm için çalışma günüdür.

Yine "demokratikleşme" paketi

Normalleşme Yalanı

Sistematik yalan, çarpıtma, yok sayma çabası burjuvazinin, işçi sınıfı ve emekçi kitleler üzerindeki baskı ve terörüne eşlik eden en önemli silahlarıdır. Sermayenin azgın sömürüsünün adı burjuva ağızlarında "serbest piyasa ekonomisi"dir . Işkenceden zindanlara, infazlardan yakıp yıkmalara sistemli baskı ve terörün adı ise "parlementer demokrasi" dir. Ama, işçi sınıfı ve emekçi yığınların demokratik hakları için sürekli mücadele eğilimi, sermaye sınıfını "demokratikleşme" paketleri açmaya sevkeder.

SHP-DYP koalisyonu döneminde açıktan görüldüğü üzere demokratikleşme demagojileri polis rejiminin eksikliklerini kapama çabasının vitrinidir. Fakat, sermayenin uşaklarının en önemli ve yoğun çabası sömürü ile sömürünün devamı için vazgeçilmez olan işçi sınıfı ve emekçi yığınlar üzerindeki baskı ve terör arasındaki kopmaz bağı gözlerden gizlemektir.

Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'daki bürokratik yozlaşmaya uğramış sosyalist ülkelerde yaşanan iflasın ardından, burjuvazi açtığı gerici ideolojik kampanyasında, özellikle serbest piyasa ekonomisi ile "demokrasi"yi kitlelerin bilincinde özdeşleştirmeye çalıştı. Bunun değişik bir biçimi yıllardır ülkemizde yürürlükte. Özelleştirmenin demokratikleşmeyi sağlayacağına inanmamızı istiyorlar. Burjuvazi, özelleştirme nedeniyle işinden olacak yüzbinler ve bu genel saldırı ile daha da yoksullaşacak işçi yığınlarının öfke ve patlamasının korkusuyla yeni polis kuvvetleri oluşturup, bunları eli kanlı "özel tim" lerle destekliyor, rejiminin köpeklerine elinden geldiğince ekonomik ayrıcalıklar sağlıyor vb. Yeni anti-terör yasalarıyla her türlü işçi eylemini terör suçu kapsamına almaya çalışıyor. Diğer taraftan utanmazca, demokratikleşme isteyenlerin özelleştirme de istemek zorunda olduklarını ilan ediyor.

Son günlerde SHOW TV'nin açtığı "Nihayet Normalleşiyoruz-Ohh Be !" kampanyası bu yalan-çarpıtma çabalarının en arsız örneklerinden biri. Ilericilik-gericilik kavramlarının içlerini boşaltmaya, tersyüz etmeye çalışıyorlar. Tarihsel olarak işçi sınıfı kuracağı sosyalist dünya nedeniyle burjuvazi ve küçük-burjuvazi karşısında ileriyi, geleceği temsil eder. Sermaye ise ileri olanın karşısında ümitsizce direndiği için gericidir, muhafazakardır. Muhafazakarlık var olan sömürüyü muhafaza etmektir. Burjuvazinin bütün sağ partileri ne kadar "değişim" demagojilerine yönelseler de, muhafazakar olduklarını kendile[illegible]fade ederler.

Sermayenin azgın sömürüsü baskı ve terör olmaksızın sürdürülemez. Gerek sömürüye, gerek baskı ve teröre karşı mücadele sermaye iktidarını hedeflemedikçe başarıya ulaşmaz.

Asgari ücret: Kimin adına kim belirliyor?

Kuşkusuz asgari ücretin bu denli düşük tespiti, Bayram Meral'in dediği gibi "hükümet ve işveren işbirliği yaptıkları" için olmadı.

Bu senaryonun başından beri sendika ağaları vardı. Onların akıl hocalığı ile gerçekleşti.

Rol gereği Bayram Meral'in son perdede mızıkçılık yapması kimseyi yanıltmasın.

Bir gerçek daha var; işçiler emeklerine sahip çıkıp, kendi iş güçleri üzerinde söz ve yetkiyi ele geçirmedikleri sürece, bu acı ama gerçek sondan kurtulmak mümkün değildir.

Geçtiğimiz sürede "işçi ve işveren temsilcilerinden" oluşturulan bir komisyon, yani sermayenin seçkin ekonomist kafalarıyla onların koruyucuları olan sendika bürokratları yeni asgari ücreti belirleme çalışmalarını sürdürdüler. Bu komisyonun görevi, yeni dönemdeki enflasyonu da gözeterek, bir işçinin yaşamını sürdürebilmesinde gerekli geçim araçlarını satın alabilmesi için gereksinim duyduğu ücret miktarını tesbit etmekti. İşçi temsilcisi(!) olarak komisyonda yer alan sendika bürokratları yılların tecrübesi ve aylardan beri yaptıkları "araştırma"lar sonucu, sermayenin kar daha fazla kar politikalarına uygun, tüm "milli menfaatleri" gözeterek bir işçinin (doğal olarak bu ortalama dört nüfuslu bir aile demektir) geçimi için brüt olarak 4 milyon 488 bin liranın gerekli olduğu sonucuna vardılar. Aslında komisyon aşağı yukarı mutabıktı. İşler gayet yolunda gidiyordu. Yeni asgari ücretin hangi koşullarda, nasıl uygulanacağı da belirlenmişti. Bu "at cambazı" tüccarlar pazarlıklarını çok kolayca bitirmişlerdi. Çünkü tüm inisiyatif onlardaydı. Milyonlarca işçi ve emekçinin emek gücü bir yıllığına pazarlanıyordu. Oyunun sonunda yine o klasik sahneye sıra geldi; tam da asgari ücretin açıklanacağı son toplantıda, Bayram Meral oyun bozanlık yaparak/yaptırılarak sanki kendi istediği gibi bir asgari ücret saptanmamış gibi protesto ederek toplantıdan çekildi. Alçaklıkta tüm öncüllerini aşmış olan sermayenin bu asil oyuncusu, "işçi temsilcisi" bir basın toplantısı düzenleyerek, "Açıklanan asgari ücreti kabul etmek mümkün değil, hükümet ve işveren işbirliği yaptılar" diyerek tarihi(!) bir tesbitte de bulundu.

Peki bakalım, bu masum alçak Türk-İş Başkanı'nın önerdiği asgari ücret ne kadar? Devlet ve işverenin işbirliği yaparak kabul etmediği ve kendilerinin açıkladığı asgari ücret brüt olarak 4 milyon 488 bin liradır. Açıklananansa 4 milyon 173 bin 750 liradır. Yani arada 314 bin 250 liralık bir fark var. İşte Türk-İş kendini ihanetten sermaye ile işbirliğinden işçi sınıfı, emekçi düşmanlığından 314 bin 250 lira ile kurtarmak istiyor. Son perde de bunun için oynandı.

Kapitalizmde Asgari Ücret Nedir, Neye Göre Belirlenir?

Kapitalizmin ilk gelişme döneminde işçilerin, emekçilerin emek gücünün karşılığı "ayni ücret" olarak, yani para olarak değil, ürettiği üründen ödenirdi. Daha sonraki gelişme dönemlerinde ise para olarak ödenmeye başlandı. Ama her dönemde ücret belirlemede esas alınan bir kıstas vardır. Nasıl ki bir metanın fiyatı onun üretimi için harcanan toplumsal emek zamanı ile belirlenirse, işçinin ücreti de yaşamını (ailece) sürdürmesi için gereksinim duyduğu metaların (geçim araçlarının) fiyatıyla ve sosyal yaşamındaki eğitim, kültür, sanat, gezme, eğlenme vs. gibi giderlerin toplamıyla belirlenir. Bütün bunlar işçinin üretim sürecinde tükettiği iş gücünü tekrardan sömürülmesi için yerine koyması, ailesinin geçimi, çocuklarının beslenmesi, büyümesi ve taze emek gücü olarak kapitalist tarafından satın alınıp sömürülmek üzere emek pazarına sürülmesi için ihtiyaç duyulan zorunlu şeylerdir. Bu aynı zamanda kapitalist için de yaşamsal bir sorundur. Çünkü gelişmesinin temel kaynağı emek gücünün sömürüsüne dayanan kapitalizmin sürekli olarak üretim araçları ve ilişkilerine denk düşecek, daha taze emek gücü bulması gerekir. Bu da ancak işçi ve emekçilerin çocukları olabilir. Bu durum kapitalizmin ilk gelişme dönemlerinde, esas olarak kaba kol gücüne ihtiyaç duyulduğu süreçte daha fazla geçerliydi. Ama artık günümüzde modern üretim araçlarıyla üretimi genişletip binlerce işçiyi bir fabrikaya toplayan kapitalistler ücretlerin belirlenmesinde bu olguyu bile gözardı etmekte, işçileri derin bir sefalete itmektedirler

Belirlenen asgari ücret ve işçinin yaşamını sürdürmesi için gereksinim duyduğu geçim araçlarının fiatı:

4 milyon 173 bin 750 lira (brüt) olarak belirlenen asgari ücretten 1 milyon 435 bin 190 lira, Kürt halkının soykırımı için yürütülen kirli savaşa kurşun yetiştirmek; rambolar yetiştirmek; Gebze'de, Ankara'da ve bir çok yerde olduğu gibi işçi sınıfının sırtına inecek coplar, sıkılacak kurşunlar ve sıkacak canilerin eğitimi ve iyi yaşaması için çeşitli vergi ve fonlar adı altında haraç olarak kesildikten sonra, işçiye ayda net olarak 2 milyon 738 bin 600 lira kalıyor. Buna göre işçinin günlük ücreti 91 bin 200 lira, bir saatlik ücreti 11 bin 400 lira olarak belirlenmiştir. Bu ücret oranı bir kişinin günlük tüketebileceği geçim maddeleriyle karşılaştırılınca yandaki tablo ortaya çıkıyor.

Asgari ücretle çalışan bir işçinin (ki bu işçilerin yüzde sekseni demektir) bir günlük emek gücünün değeri yandaki metaların miktarına eşitlenmiştir. Yaşamını sürdürmesi bunlara ya da bunlarla eşdeğerde metaların tüketimine mahkum edilmiştir. Sürekli yükselen enflasyon, tüketim maddelerine yapılan günlük zamlar düşünüldüğünde, altı ay sonra işçi bugün alabildiklerinin yarısını dahi alamaz ve tüketemez hale gelecektir. Bugünkü durumda bir işçi bir ekmek için yarım saat, sıradan

Günlük ücret: 91.200 TL		
İşçinin bir saatlik ücreti (11.400 TL.)	Bir günde alabileceği metalar	Meta fiatları
63 dakikada	Bir paket maltepe ve bir kibrit	12.000 TL.
53 "	2 ekmek	10.000 TL.
106 "	200 gr. peynir	20.000 TL.
31 "	1 kg. domates	6.000 TL.
85 "	100 gr. kuru çay	16.000 TL.
47 "	Yarım kilo toz şeker	9.000 TL.
47 "	4 tane yumurta	9.000 TL.
53 "	100 gr. zeytin	10.000 TL.
Toplam bir günlük çalışma saati 8 saat.		Toplam: 92.000 TL.

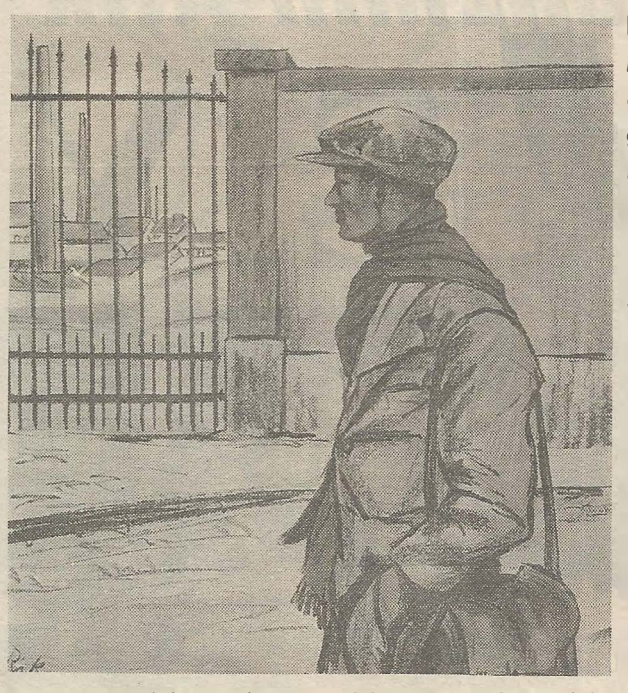
bir ceket için bir ay çalışmak zorundadır. Buna ev kirası, elektrik ve su parası, yetersiz beslenmeden sık sık hastalanan aile fertlerinin doktor ve ilaç paraları, çocukların eğitim giderleri, gezme eğlenme vs. de eklenince, dört nüfuslu bir ailenin 2 milyon 738 bin 600 lira asgari ücretle yaşamını hangi koşullarda sürdürebileceğini tahmin etmek zor olmasa gerek. Bu durum işsizler ordusuna her gün onlarca neferin katılması gerçeği ile beraber ele alındığında, toplumda hızla yükselen fuhuş, hırsızlık, tecavüz, uyuşturucu kullanımı, intihar, cinayetler ve boşanma davalarının nedenleri daha kolay anlaşılacak, tüm bu kötülüklerin kaynağında düzenin sömürü ve kar hırsı olduğu görülecektir.

Yıllık enflasyonun ortalama %110'un üzerinde olduğu bir ülkede asgari ücretlere %67,12 artış yapılması bile kendi başına sömürü ve soygunun derecesini açıklamaya yeterlidir. Dahası da var. İşçi ve emekçi düşmanı sermaye ve onların koruyucuları sendika ağalarının "fedakarlık ve milli menfaatler" adına işçi sınıfını iliklerine kadar sömürdükleri yetmemiş olacak ki, her yıl 1 Ağustos'tan itibaren geçerli olan yeni asgari ücretin bu yıl 1 Eylül'den geçerli olacağı açıklandı. Bu da "istikrar paketi" çerçevesinde bir saldırı olarak değerlendirilmelidir. Bu bir ay içinde elde edilecek vurgun ise şöyle: Ağustos ayı sonuna kadar bir çok işkolundaki toplu iş sözleşmeleri bitecek, doğal olarak yeni belirlenen asgari ücret yürürlükte olmadığı için, toplu iş sözleşmelerinin başladığı tarihten bitiş tarihine kadar biriken ücret farkları ve diğer sosyal hak farkları eski asgari ücrete göre hesaplanıp işçiye ödenecek. Sözleşmelerde eski asgari ücret baz alınacak. Bu durum sermaye için trilyonluk karlar anlamına gelirken, işçiler için ekmekten bir parça daha yitirmek demektir.

Kuşkusuz bütün bunlar Bayram Meral'in dediği gibi "hükümet ve işveren işbirliği yaptıkları" için olmadı. Bu senaryonun başından beri sendika ağaları vardı. Onların akıl hocalığı ile gerçekleşti. Rol gereği Bayram Meral'in son perdede (toplantıda) mızıkçılık yapması kimseyi yanıltmasın. Ama bir gerçek daha var; işçiler emeklerine sahip çıkıp, kendi iş güçleri üzerinde söz ve yetkiyi ele geçirmedikleri sürece, bu acı ama gerçek şondan kurtulmak mümkün değildir. Sınıfın sessiz kaldığı şu koşullarda, elbette bir avuç sömürücü ve sömürgeci sermayedarla onların işçi sınıfı içindeki en büyük dayanakları ve tırşıkçileri olan sendika ağaları istedikleri gibi at koşturup, aylık olarak jaguar, mersedes marka arabalarının günlük benzinlerine yetmeyen 2.735.600 lira için işçilere, "bir ay ye, ye bitmez" deme hakkını kendilerinde bulurlar.

Tek çözüm, sermaye sınıfına karşı işçi sınıfının sınıf örgütlülüğünü geliştirmek, Sosyalist bir toplum için mücadele içinde "Sömürüye Dur!" demektir.

İşsizlik Sorunu Sosyalizmde Çözümlenecek

İşsizlik korkunç bir işgücü ve yetenek israfına yolaçıyor. Böylece üretilebilecek büyük miktarlarda ürün üretilmemiş oluyor. Acaba bu ürünlere insanlığın ihtiyacı yok mu? Var! Yapılabilecek iş yok mu? Var! Ne var ki, kapitalist sistemde bir avuç asalağın karları herşeyin üstünde olduğu için, teknolojik gelişmeler azami karın sağlanması için kullanılıyor. Mesela bugün otomasyon neredeyse işsizlikle özdeşleşmiş durumda. Halbuki bu her koşulda işsizliğe yol açmaz. Otomasyon, işlerin daha sağlam, daha sağlıklı yapılabilmesinde, günlük çalışma saatlerinin kısaltılmasında vs. kullanılabilir. Bir fabrikada otomasyonla çalışma saatlerinin düşürülmesi bir arada ele alınmadığı sürece, otomasyon işçilerin aleyhine işleyecek, sonuçta kendi ürettikleri kendilerini işsiz bırakacaktır. Bu sistemde teknolojik gelişmeler, kapitalistlerin ellerinde, işçilere karşı kullanılan bir araç haline gelmektedir. Bu süreç pratikte kitlesel işsizliğe yolaçmaktadır. Öte yandan sistem, bilinçli olarak belli bir işsizler ordusuna ihtiyaç duyar. Bu ihtiyaç işçileri her an işten atma tehditini gündemde tutmada gereklidir. Böylece çalışanlar, işsiz kalmama mücadelesi içerisinde, gitgide daha yoğun bir sömürüye maruz kalmaktadır.

8 saatlik çalışma günü tehlikede!

İşçilerin kapitalist sisteme lanetlerini haykırdığı, kavga günü 1 Mayıs geride kaldı. Bilindiği gibi bu kavga gününde, 8 saatlik çalışma günü uğruna 1885'te Chicago'da bir dizi yürüyüş ve grevler düzenlenmişti. Bu olaylar sırasında tutsak edilen işçiler, sistem tarafından katledildiler. İkinci Enternasyonal, işçilerin bu cüretli başkaldırısının anısına, 1 Mayıs'ı proletaryanın birlik, dayanışma ve mücadele günü ilan etti. 1 Mayıslar'da işçilere 8 saatlik çalışma gününü sisteme kabul ettirmeleri için mücadele çağrısı yapıldı. Yüzyılı kaplayan mücadeleler sonunda, bugün dünyanın bir çok ülkesinde 8 saatlik çalışma günü yürürlüktedir. Ancak bugün kapitalistler işçilerin bu kazanımına dolaylı olarak saldırıyorlar. Sistem bu saldırıda da bilinen dolambaçlı yolunu izliyor. Cepheden saldırı hiç kuşku yok ki işçileri sokağa dökmeye yetecektir.Ama onlar maşa varken ellerini ateşe sokmuyorlar. Bu dolambaçlı yollar hangileridir?

Bunlardan birincisi, günlük çalışma saatlerinin uzatılması, işsizliği önler iddiasıyla işçilerin kandırılmasıdır. Bu saçma sapan iddia doğrultusunda, sendika bürokratlarının da yardımıyla, Almanya ve Avusturya'da şimdiden 42, hatta 50 saatlik çalışma haftaları toplusözleşmelere girdi. General Motors'un Belçika'daki fabrikalarında günde 10 saat çalışılmakta.

Öte yandan, sermaye, haftalık çalışma saatlerinin kısaltılmasını, 4 günlük çalışma haftasını kendi lehine kullanmak istiyor. Örneğin işçiler 4 gün üzerinden haftada 9 saat çalıştırılıyorlar ve ücretlerinde ciddi bir düşüş sözkonusu oluyor. Çalışma haklarının belli bir kısmı gaspedilerek sefalet ücretine mahkum ediliyorlar.

Sonuç olarak; kapitalist sistemin işsizliği çözmek için yaptığı her girişim yalnızca birer hileden ibarettir. Bu girişimler işsizliği azaltmak şöyle dursun, daha da artmasına neden oluyor. İşsizlikle mücadele kapitalizmle savaşın bir parçası olmalıdır.

Çünkü işsizlik bir kader değil, sistemi oluşturan ögelerden birisidir.

Hain Bürokratlar İhanet Çukurunda

Dünya çapında bir kriz yaşayan kapitalizmin Türkiye halkasındaki krizi de kapitalistlerin "kurtulduk" türü yalan propagandalarına rağmen her geçen gün derinleşmektedir. Peki bu krizle birlikte sermayenin yoğunlaşan saldırılarına karşın, işçi sınıfının mücadele düzeyinin durumu nedir? Onca işsizlik, zam, zulüm vb.ye karşın sınıf hareketinin mücedele düzeyinin, 5 Nisan kararlarının öncesinden pek farklı olduğu söylenemez. Süreç değişti; sömürünün daha fazla artması, işsizlik, sefalet anlamına gelen 5 Nisan kararlarının uygulanmaya konmasına karşın, sınıf hareketindeki durgunluk, pasif eylemler hala süregelmektedir. Bunun en büyük nedeni ise; devrimci bir önderliğin olmayışının boşluğunu başarıyla dolduran sendika bürokratizmidir.

Bugün sendika bürokratizmi, işçi sınıfının kontrolünü büyük oranda elinde bulundurmaktadır. Bu kontrolü kaybetmemek için, elinden geleni ardına koymamaktadır. Buna bağlı olarak sendika bürokratizmi, komünistlere, devrimcilere, öncü işçilere karşı her türlü saldırıyı yoğun bir biçimde sürdürmektedir. Örneğin bir DİSK kendi içinde bile, "DİSK'in önü pek aydınlık değil" türü ağır olmayan ithamlara ve bunları söyleyen sendika bürokratlarına karşı anında tepki gösterip, onları susturma yoluna gidebilmektedir. DİSK ne kadar radikal söylemlerde bulunursa bulunsun, ipin inceldiği yerde, gerçek niteliğini ortaya koyup, sınıfı satmaktadır.

DİSK dökülmeye başlayan makyajını genel başkanlarını değiştirerek tazeleme yoluna gitmiştir. Yapılan DİSK kurultayı sonunda işçi ve emekçilerin gözünde teşhir olmuş Kemal Nebioğlu alaşağı edilip yerine yeterince teşhir olmamış olan Rıdvan Budak getirilmiştir. İşçiler-emekçiler şunu bilsinler ki, Rıdvan Budak'ın da nitelik olarak Kemal Nebioğlu'ndan pek bir farkı yoktur.

Tüm bu gerçeklere karşın işçi sınıfı, devrimci bir önderliğin olmayışından dolayı, sendika bürokratizminin limanına sığınabilmektedir. Bu, sınıfın birikmiş öfkesinin, militan mücadele isteğinin üstünün tül perdeyle örtülmesi anlamına gelmektedir. Sendika bürokratları işçi sınıfının bu isteğini, hırsını dindirmek için bir takım eylemleri yerine getirmek zorunda kalmaktadırlar. Örneğin, 20 Temmuz genel eylemi işçi sınıfının düzene olan kininin, eylemlilik isteğinin sonucu oluşan taban basıncına sendika bürokratlarının ayak uydurmak zorunda kalmasıdır. Nitekim sendika bürokratları gene yapacağını yapmış, eylemi tam da sermayedarların istediği biçimde pasifize etmişlerdir.

İşçiler-emekçiler artık sendika bürokratizminin pasif eylemliliklerini kendine yeterli görmüyor. Devrimciler, komünistler, öncü işçiler gereken eylemin devrimci eylem, kurtuluşun da sosyalizmde olduğunu sınıfa göstermelidirler. Komünist, devrimci, öncü işçiler elde Kızıl Bayrak mücadele başına.

Kapitalizmin Açık Terörle Tahkimi

12 EYLÜL

12 Eylül ve sonrasında sermaye devleti, gerektiğinde kendi yasalarını bile hiçe sayarak toplumda acımasız bir terörün uygulanabileceğini gösterdi. Baskı ve zülumden başka bir şey getirmeyen anayasası ve yasalarıyla toplumu tam bir kıskaca almanın altyapısını oluşturmaktan geri durmadı. Bugün 12 Eylül yönetimi tüm kurumları ve yerleştirdiği gelenekleriyle ayaktadır. Üstelik devlet uyguladığı katliamları, yargılı-yargısız infazları, işkenceleri, sansürü vb. ile o dönemi çoktan aratır hale gelmiştir.

Üzerinde halen tartışılan ve kuşkusuz Türkiye'nin tarihinde önemli bir dönüm noktası olan 12 Eylül askeri darbesinin bir başka yıldönümüne vardık. 12 Eylül 1980, ordu'nun, devletin tüm siyasi kurumlarını lağvederek yönetime el koyduğu tarihtir. Bugün artık hiç kimsenin sahip çıkamadığı bu darbe, yaşantımızda tüm kurumları, yasaları ile hüküm sürmeye devam ediyor. 12 Eylül'ü gerçekleştiren komutanlar emekli oldular ama icraatlerinin meyvalarını sermaye devleti topluyor.

12. Eylül, kimilerinin iddiasının aksine karanlığın başlangıcı değil, saldırıların daha yoğun bir biçimde sürdürülmesinin başlangıcı oldu. Sermaye sınıfı kapitalizmin içerisine düştüğü ekonomik bunalımın yükünü işçi ve emekçi kitlelerin sırtına yüklemenin planlarını yapıyordu. Bunun anlamı ise yoksul halk için bir yıkım olacak acı paketlerin yürürlüğe konması idi. Oysa '70'li yılların ortalarından itibaren kendini hissettiren devrimci bir muhalefetin varlığı bu istikrar tedbirlerinin öyle pek de kolay yaşama geçemeyeceğini gösteriyordu. Üstelik yoğunlaşan ekonomik bunalım kitlelerdeki hoşnutsuzluğu arttırmaktaydı. Sivil faşist çeteler de bu muhalefetin önünü almaya yetmiyordu. Burjuva düzen partilerinin prestijinin iyice düştüğü koşullarda, "istikrar tedbirlerinin" sorumluluğunu almak Demirel, Ecevit gibi "sivil" politikacılar için siyasi yaşamlarının sonu anlamına gelecekti. Çünkü IMF'nin dayattığı politikaların yürürlüğe girmesi demek ücretlerin alabildiğine düşürülmesi, çalışma koşullarının ağırlaştırılması, tarımda uygulanan sübvansiyonların kaldırılması yani köylülerin daha da yoksullaşması demekti.

141-142 gibi yürürlükteki yasaların bile delik deşik edildiği bir ortamda yeni terör yasalarının işlerliği tartışılır olacaktı. Bu durumda göstermelik "demokratik" kurumlar dahi sermayenin sırtında bir yük haline gelmişti. Demirel'in bir çok kez askerlere de belirttiği gibi, yürürlükteki yasalarla ve olağan koşulların "demokratik" kurumlarıyla tüm bu önlemleri gerçekleştirmek olanaksızdı. Kısacası sermaye düzeninin ayakta kalabilmesi için onun hukukunun rafa kaldırılması gerekiyordu. Düzeni ayakta tutabilecek tek güç çıplak terörden başka bir şey değildi.

Sıkıyönetimle birlikte terörün dozu artırılınasına artırılmıştı, ancak bu istikrarlı bir Türkiye'nin teminatını oluşturamıyordu. Orta doğu gibi bir coğrafyada, devrim ateşinin yandığı bir ülkeye tahammül edemeyen ABD emperyalizminden çok uluslu büyük sermaye tekellerine dek tüm sermayedarlar, ordunun yönetime el koymasından yanaydılar. Bunu yalnızca ikili görüşmelerde değil, kendi görüşlerini yansıtan yayın organlarında da ifade etmekteydiler.

Emperyalistlerin dayatması ile 24 Ocak Kararları olarak bilinen sermayenin işçi ve emekçi kitlelere saldırı kararları T. Özal'ın katkısıyla alınmıştı ama istenildiği gibi uygulanamamaktaydı. Yukarıda da belirtildiği gibi bu kararlar ancak azgın bir terörle birlikte uygulanabilirdi. Ve yine 12 Eylül'ü önceleyen süreçte Kürdistan'dan gelen resmi raporlar Kürt halkının ulusal uyanışını tespit ederken, batıda, örneğin Tariş direnişinde olduğu gibi işçiler asker ve polisle dişe diş bir savaşıma hazır olduklarını göstermekteydiler.

Başta Demirel olmak üzere "sivil politikacılar"ın da istemleri hep aynı doğrultudaydı. Onlar kendilerinden beklenilenleri sivil bir yönetim içerisinde başaramamaktaydılar. Anayasayı ortadan kaldıracak, işkenceyi, sansürü olağanlaştıracak, tüm insan haklarını ayakları altında ezebilecek tek güç, muazzam silah donanımıyla ancak ordu olabilirdi. Üstelik parlementonun, partilerin kitlelerin gözünde hiçbir prestijinin kalmadığı o günün koşullarında ordu sözde tarafsız görünümünü korumayı başarmıştı. Burjuva politikacılar ordunun iktidara gelmesine açıktan göz yumdular. Örneğin hazırlanan darbe planlarından haberleri hep oldu ve onlar askerlerin işlerini kolaylaştırmak için gereken her şeyi yaptılar. Karşılığında ise kendilerine dokunulmadı, sıraları gelince de yeniden eski koltuklarına kavuştular.

Cunta'nın yaratmaya çalıştığı düzen partilerine karşı olma havası ise bu eski yüzlerin teşhirini engellemiş oldu. Ancak bu onursuz sermaye uşakları kişiliklerinin askerler tarafından ayaklar altına alınmasından hiç rahatsız olmadılar. Tersine Türk ordusuna şükranlarını bildirmekte birbirleriyle yarıştılar. "Sıramız geldiğinde konuşacağız" vb. türünden şeyler söyleyip, Arayış gibi dergiler çıkarttılarsa da, bu yalnızca görüntüyü kurtarmak, Cunta'nın koltuklarını geri vereceği düşüncesinden hareketle geleceğe yönelik yatırım yapmak içindi.

Cunta'nın kişiliksizleştirme operasyonu karşısında onurlarını ayaklar altına alan yalnızca sermayenin tescilli uşakları burjuva politikacıları değillerdi. Sendika bürokratlarının konumu da bu uşaklardan farklı değildi. İşçi sınıfını derin bir sefalet çukuruna sürüklenmesini seyretmekle

Bir bütün olarak devrimci hareket 12 Eylülle birlikte yaşadığı kolay yenilginin muhasebesini yapmalıydı. Geçmişin mirasını değerlendirmeden yaşanılan toparlanma süreci kısa sürede gerçekleşen yeni bir çöküşün altyapısını hazırlamış oldu. Geçmişin zaaflarının bugüne taşınması yalnızca ve yalnızca çöküşü hızlandırdı.

kalmayan Türk-İş bürokratları bir de Cunta hükümetine bakan verdi. DİSK bürokratları "teslim ol"çağrısına boyun eğerek ifade vermek üzere kuyruklar oluştururken, onbinleri peşlerinden sürükleyen devrimci hareketlerin önderleri televizyon ekranlarından pişmanlık yeminleri ettiler. Böylelikle Cunta bir başka zafer daha kazanmaktaydı. Çayanların, Denizlerin, İbrahimlerin asil direnişlerinin takipçileri kendi bedenlerini kurtarma adına davalarını satmışlardı.

12 Eylülcüler bu süreçte medyayı da bir devlet kurumu haline getirmede üstün başarı gösterdi. Bugün MGK'nin emirleri doğrultusunda yayınlarını sürdüren gazeteciler hizaya yine bu dönemde getirdirildiler. Beşli çetenin iktidarı fiilen elinde tuttuğu dönemde, gazetelerin neyi nasıl yazacakları dikte ettirilmekteydi. Buna rağmen "hata" yapan Nadir Nadi, Nazlı Ilıcak gibi bazı yazarlar terör sopasından kurtulamadılar. Ama yine de askeri komuta altında generallere kasideler düzdüler.

1402 sayılı yasa ile bazı öğretim üyelerinin eğitim kurumlarından atılmasını fırsat bilen, böylelikle boşalan kariyerleri doldurma heveslisi bir takım "aydınlar" ise birer çanak yalayıcısı olduklarını yine bu süreçte kanıtlamış oldular. YÖK sopasıyla neye uğradıklarına şaşıran bu "aydınlar"ın çıkardıkları ses oldukça cılız kaldı. Bu arada YÖK ile fiilen üniversite kurumu ortadan kalkmış, birer meslek yüksek okulu düzeyine indirgenmişti.

12 Eylül ve sonrasında sermaye devleti, gerektiğinde kendi yasalarını bile hiçe sayarak toplumda acımasız bir terörün uygulanabileceğini gösterdi. Baskı ve zülumden başka bir şey getirmeyen anayasası ve yasalarıyla toplumu tam bir kıskaca almanın altyapısını oluşturmaktan geri durmadı. Bugün 12 Eylül yönetimi tüm kurumları ve yerleştirdiği gelenekleriyle ayaktadır. Üstelik devlet uyguladığı katliamları, yargılı-yargısız infazları, işkenceleri, sansürü vb. ile o dönemi çoktan aratır hale gelmiştir.

Tüm bunlara karşın bu çöküş ve çözülüş dönemi geleceğe bir dizi olumlu miras da bırakmıştır. Her şeyden önce düşman karşısında yılmayan, nasıl direnileceğini sorguda ve cezaevlerinde bizzat bedenlerini ortaya koyarak gösteren bir çok devrimci bu dönemde ortaya çıkmıştır. Erdal Erenler, Necdet Adalılar, M. Fatih Öktülmüşler vb. örnek tutumlarıyla bir direniş geleneğinin sürdürücüsü oldular. 12 Eylül sonrasında yetişen nice genç devrimci onlardan örnek aldı ve anılarını yaşattı. Birtanlar, Remzi Basalaklar, Menekşeler yeni dönemin yiğit devrimcileridir.

12 Eylül Cuntası Kürt halkının ulusal uyanışını terörle sindiremedi. Tersine Kürtlerin gözünde iyiden iyiye teşhir oldu. Kürt halkı özgürlük mücadelesine daha sıkı sarıldı. Ardından gelen hükümetler, Kürt halkına karşı kendilerinden öncekilere göre hep daha azgın bir terör uyguladılar. Devlet bir terör ve katliam makinası haline geldi. Kürt özgürlük hareketi ise her saldırıdan başı dik çıkmayı başardı.

Bir bütün olarak devrimci hareket 12 Eylülle birlikte yaşadığı kolay yenilginin muhasebesini yapmalıydı. Geçmişin mirasını değerlendirmeden yaşanılan toparlanma süreci kısa sürede gerçekleşen yeni bir çöküşün altyapısını hazırlamış oldu. Geçmişin zaaflarının bugüne taşınması yalnızca ve yalnızca çöküşü hızlandırdı.

'80'li yılların sonunda ise bir gurup devrimci 12 Eylül öncesinin küçük burjuva devrimciliğini değerlendirerek isabetli sonuçlara vardılar. Bunun üzerine geliştirdikleri ideolojik açılımları ve perspektifleriyle komünist bir hareketin tohumlarını ülke toprağına serptiler. Geçmişin zaaflı geleneklerinden kopup yeni bir gelenek ve yeni bir kültür yaratma savaşımı Türkiye'de ciddiye alınır bir gurubu ortaya çıkardı. Kuşkusuz komünistler bununla yetinmemekte, işçi sınıfı içerisinde bir güç olma, bundan da öte iktidarı alma savaşımından alınlarının akıyla çıkma mücadelesi vermektedir. 12 Eylül bir çok kurumun yıkımı, bir dizi değerin altüst oluşuydu. Ama işte tam da böylesi bir dönem yeni ve ilerinin ortaya çıktığı ve kendi varlığını ortaya koyduğu bir dönem oldu.

Bugün artık Türkiye 1980'li yılların ülkesi değildir. Ordusu ve tüm kurumlarıyla kitleler nezdinde alabildiğine teşhir olmuş devlet aygıtı; kendini defalarca kanıtlamış, siyasi otoriteyi ciddi bir biçimde zorlayan Kürt özgürlük hareketi; '80'li yılların son döneminde eylemleriyle kendini toplumun gündemine oturtmuş bir işçi sınıfı; zaafları ve olumlu yanlarıyla öncü işçi kuşağı ve her şeyden önemlisi henüz sınıfın ihtilalci komünist partisi yaratılmamış olsa da geçmişin deneyimlerini marksist bir eleştiri süzgecinden geçirmede ustalaşmış, net politikalarıyla ve ideolojik kimliğiyle bir komünist hareket var. Komünistlerin işçi sınıfı ile buluştuğu ve devrimin kıvılcımını yaktığı koşulları yaratmak için ise gerekli olan biraz daha hırs ve çaba olacaktır.

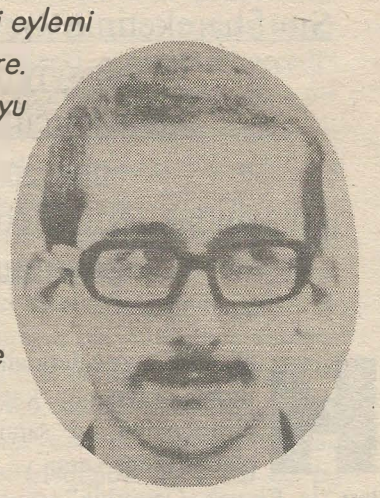
SON SÖZÜ DİRENENLER SÖYLER

Osman Yaşar Yoldaşcan

Devrim kavgası sürdükçe ismi savaş bayraklarımızdan silinmeyecek!

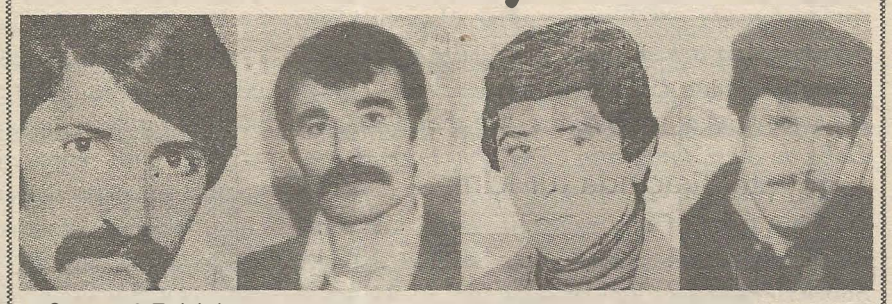
12 Eylül'ü takip eden günlerde; kendisini devrimci olarak tanıtan bir çok insan teslimiyeti seçip, Türkiye'den kaçışın yollarını ararken, Osman Yaşar Yoldaşcan bir direnç çiçeği gibi açmış, düşmana karşı öfkeyi, bilenmişliği, devrimci feda ruhunu bedeninde cisimleştirerek bir gelenek yaratmıştır.

Darbenin henüz 17. gününde, devrimci bir eylemin ardından, devletin kolluk kuvvetleri tarafından çembere alınmıştır Yoldaşcan. Kamyonlar dolusu asker, onlarca polis ve ağır makinalı A-6'lar korkutmamıştır onu. Sınıfsal kinini, elde silah, dilde slogan düşmana kusmuştur. Bilinçli devrimci eylemi ile yol göstermiştir ardından gelenlere. Devrimi kazanmanın yolunun, en koyu gericilik dönemlerinde bile, direnmekten geçtiğini öğretmiştir.

O, tüm devrimciler için bir meşaledir. Ölümü seçerek ölümsüzleşen devrimci bir önderdir. Ve sosyalist bir dünya için mücadele var oldukça, ismi savaş bayraklarımızın üzerinden silinmeyecektir.

DİRENMEK YAŞAMAKTIR!

Cunta 12 Eylül'de kendi mahkeme ve cezaevleriyle geldi. Toplumsal yapının her zerresine asker disiplini uygulayarak kitleleri pasifize etme yolunu seçti. Devrimci eylemliliği, karşı-devrimin en kanlı yöntemleri ile bastırdı. Devrimcilere bir yol ayrımı dayattı: "Teslimiyet ya da ölüm".

Diyarbakır cezaevinde, dörtler, onursuzca yaşam yerine direnek onurluca ölmeyi seçtiler. 14 Temmuz 1982' de başlattıkları direnişle Cunta'yı kendi kalesinde yendiler. Direnmenin yaşamak olduğunu bizlere ölüm oruçlarında öğrettiler.

12 Eylül darbesinin Türkiye devrimci hareketi üzerinde bıraktığı ağır tahribat ve yenilgi havası bu tür direnişlerle kırılmaya başlandı. Dörtler, yaktıkları ateşle geride bıraktıklarına yol gösterdiler. Bir direnme geleneği yarattılar.

Onları ölümsüzlüğe uğurlamamızın üzerinden tam 12 yıl geçti. Devrimci kişilikleri ve militan direnişleri unutulmadı, unutulmayacak. Anıları sosyalizm mücadelemizde yaşayacak.

"İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganı üzerine:

Liberal demokratizm

"İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganına ilişkin asıl tartışma, bu sloganın dile getirdiği istemlerin işçi sınıfı hareketinin bugünkü durumu bakımından anlamı değil, fakat kendini bu sloganla özdeşleştiren akımın, ki gerçekte bugünün Türkiye'sinde birden fazla gruptan oluşmaktadır, bu slogan karşısındaki konumudur. Demek oluyor ki, sorun, asıl olarak, bir pratik istemler sorunu değil, teorik-siyasal perspektifler sorunudur. Sınıf hareketinin mevcut durumu ve düzeyiyle ilgili değil, onun "öncü"sü olmak ve ona önderlik etmek iddiasındakilerin ideolojik-politik konumuyla ilgilidir.

Haftalık *Gerçek* dergisinin 20 Temmuz'a ilişkin sayısının kapağında Aksaray mitinginden bir sahne yeralıyor. Ön planda slogan atan ve alınlarına sardıkları "İş, Ekmek, Özgürlük" yazılı bantlar ile göze çarpan bir kaç işçi. Geri planda aynı sloganı içeren bir bez pankart. Sahne devrimci saflarda liberal yayın çizgisiyle ve gerçekleri çarpıtmasıyla kötü bir ün kazanan bu dergiyi fazla heyecanlandırmış olmalı ki, Genel Yayın Yönetmeni köşesinde kapağa ilişkin olarak şunlar söyleniyor: "*Kapak fotoğrafımızda, 20 Temmuz günü Aksaray Metro Meydanı'nda arkadaşımız Şeref Yılmaz'ın objektifine yakalanan İSTON işçileri yeralıyor. Fotoğraf herşeyi anlatıyor düşüncesiyle spot yazmadık. Daha da ötesi, fotoğrafın güzelliğini bozmak istemedik.*" (*Gerçek,* 23 Temmuz '94)

Aynı derginin aynı sayısının kapak konusuna ilişkin sayfalarının birinde ise, İstanbul Sendika Şubeleri Platformu'nda yeralan ve 20 Temmuz günü Aksaray'a yürümek isteyen işçileri engelleyerek gerisin geri işyerine götüren Harb-İş İstanbul Şubesi Başkanı'nın 20 Temmuz'a ilişkin kısa bir köşe yazısı yeralıyor. 20 Temmuz'un bu eylem kırıcı şube başkanı, bizi buna rağmen, "Sermayeye genel grevle ders verilecek" diyerek tatmin etmeye çalıştıktan sonra, yazısını şu sloganla bitiriyor: "Yaşasın iş, ekmek, özgürlük mücadelemiz!"

Bu iki simgesel olayı, yeni dönem liberalleri ile eylem kırıcı alt kademe sendika bürokratları arasında gerçekleşmekte olan politik buluşmanın 20 Temmuz vesilesiyle yaşanan yeni bir tezahürünü örneklemek için verdik. Buluşma noktası, gitgide ünlenen ve kendi içinde çeşitlenen "İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganı ve doğal olarak bu sloganın özetlediği mücadele platformudur. Şüphe yok ki, bu taraflar açısından son derece isabetli, anlamlı ve aynı ölçüde de açıklayıcı bir buluşma eksenidir. Hiçbir biçimde raslantı da değildir. Bunun üzerinde başka vesilelerle durduk, daha da duracağız.

Komünistler 20 Temmuz'u bir çok yönüyle tartışmayı ve değerlendirmeyi sürdürüyorlar. Bu gerekli ve zorunludur. Zira zayıf ve etkisiz geçen bu genel eylem, buna rağmen, ya da tam da bu sayede, sınıf hareketinin durumunu ve taktik sorunlarını daha isabetli değerlendirebilmek için paha biçilmez açıklıklar sağlamıştır. Sağlanan açıklıklardan biri de, yeni reformizmin özel bir çabayla kendisi için yeni bir alamet-i farika haline getirdiği "İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganını elc alıp irdelemenin, gerisindeki refomist bakış açısını sergilemenin artık daha fazla geciktirilemeyeceği gerçeğidir. Bunun nedeni hiç de aynı haftalık liberal derginin neredeyse tüm 20 Temmuz'a bu sloganın egemen olduğu havası yaratması değildir. (Devrimci okur onun bu tür üfürmelerine yeterince alışmıştır.) Fakat bunun nedeni, 20 Temmuz olayının, bir dizi başka şey yanında, alt kademe sendika bürokratlarının iç yüzünü, samimiyetsizliğini, sınıf hareketi karşısındaki gerici ve eylem kırıcı rollerini apaçık ortaya çıkarmış olmasıdır. O sendika bürokratları ve onların oluşturduğu şube platformlarıdır ki, ünlü "İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganında ifade bulan reformist politik platformla bir elmanın iki yarısı gibidirler. O sendika platformları ki, "İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganıyla kendini özdeşleştiren yeni reformizm tarafından sınıf hareketinin önüne sürülmeye çalışılan yeni bir barikattırlar.

Bu barikatı yıkmak için bu sloganın içyüzünü sergilemek, onun simgelediği reformist politik platformu yıkmak gerekir. Sınıf hareketinin devrimci politik ve örgütsel gelişmesi için bu kesin bir zorunluluktur. Türkiye işçi sınıfının nihayet bağımsız bir devrimci sınıf kimliği kazanabilmesi için verilmesi gereken çok yönlü mücadelenin bugünkü koşullarda en önemli taktik halkalarından biridir bu.

20 Temmuz olayı, alt kademe sendika bürokratlarının iç yüzünü, samimiyetsizliğini, sınıf hareketi karşısındaki gerici ve eylem kırıcı rollerini apaçık ortaya çıkardı. Bu bürokratlar ve onların oluşturduğu şube platformlarıdır ki, ünlü "İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganında ifade bulan reformist politik platformla bir elmanın iki yarısı gibidirler. O sendika platformları ki, "İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganıyla kendini özdeşleştiren yeni reformizm tarafından sınıf hareketinin önüne sürülmeye çalışılan yeni bir barikattırlar.

I- Konunun önemi ve kapsamı

İlk bakışta bu slogan son derece masum, onu eleştirmeye kalkmak da o ölçüde şaşırtıcıdır. Öyle ya, işizlik, açlık, demokratik haklardan yoksunluk bugün işçilerin, dahası tüm çalışan kesimlerin en acil, en yıkıcı sorunları, bu sorunlardan kaynaklanan istemleri değil midir? İşsizliğe karşı "iş", açlığa karşı "ekmek", demokratik haklardan yoksunluğa karşı "özgürlük" taleplerinden daha doğal, daha meşru ve akla uygun ne olabilir? Kaldı ki işçilerin ve emekçilerin, direnişlerde ve eylemlerde bu sloganın cazibesine kolayca kapılmaları, onu sahip-

...n politik platformu-1

Marksist olmak iddiasındaki bir kimsenin unutmaması gereken bazı elementer düşünceler vardır. İşçi ve emekçilerin acil istemleri bakımından isabetli olan bir şiar, bir akımın bu istemleri ve onların ifade bulduğu şiarı ele alışı bakımından tümüyle başka bir anlama gelebilir. **Kendiliğindenlik** durumu sınıf hareketi için olağan bir görünümdür. Fakat bu kendiliğindenliği alıp, kendisi için bir mücadele platformu haline getirmeye kalkacak her parti ya da akım **kendiliğindencilik** denilen ve reformizmde ifadesini bulan bir konumun saf temsilcisi olacaktır. İşçilerin çalışma ve yaşam koşullarını düzeltmek, demokratik hak ve özgürlükleri kazanmak için verdikleri mücadele tümüyle olağan ve zorunludur. Fakat biliyoruz ki bu çerçeveyi alıp bundan genel bir mücadele platformu yaratmaya çalışmak evrensel planda reformizmin tüm tarihsel temelidir.

lenmeleri de bunu göstermiyor mu?

Bizim tüm bu sorulara yanıtımız; elbette, kuşkusuz! biçimindedir. Fakat yine de bu sorunu çözmüyor. Yanıtı, devrimci sınıf mücadelesinin bugünkü perspektifleri ve tüm geleceği için kritik önemde olan bir soru orta yerde kalıyor. Bu sloganın genel mücadele perspektifleri içindeki yeri, devrim stratejisi karşısındaki konumu nedir? Bu, Türkiye'nin bugünkü somut sosyo-politik ortamında ve işçi hareketinin bugünkü düzeyinde onun ileriye çıkışını kolaylaştırmak üzere formüle edilmiş, fakat, elbette sermayenin sınıf iktidarını yıkmak perspektifi içinde ele alınan bir taktik şiardan mı ibarettir? Yoksa taktik istemlerin, yani siyasal reformlar kapsamına giren acil ihtiyaçların ("iş" ve "ekmek") ana stratejik hedefe ("özgürlük") bağlandığı, dolayısıyla esası itibarıyla **stratejik** düzeyde bir temel şiarın mı ifadesidir?

Kritik soru ve sorun budur. Yanıtı ise, proletaryanın devrimci iktidar perspektifi ile kuyrukçu küçük burjuva demokratizmi gibi biribirinden derin bir uçurumla ayrılan iki temel konumu açıklığa kavuşturacak mahiyettedir.

Marksist olmak iddiasındaki hiç kimsenin hiçbir zaman unutmayacağı bazı elementer düşünceler vardır. İşçi ve emekçilerin acil istemleri bakımından yerinde ve isabetli olan bir şiar, öte yandan bir parti ya da akımın bu istemleri ve onların ifade bulduğu şiarı ele alışı bakımından tümüyle başka bir anlama gelebilir. Daha somut bir örnek verelim: **Kendiliğindenlik** durumu sınıf hareketi için olağan bir görünümdür. Fakat bu kendiliğindenliği alıp kendisi için bir mücadele platformu haline getirmeye kalkacak her parti ya da akım **kendiliğindencilik** denilen reformizmde ifadesini bulan bir konumun saf temsilcisi olacaktır. İşçilerin ve emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarını düzeltmek, demokratik hak ve özgürlükleri kazanmak için verdikleri mücadele tümüyle olağan ve zorunludur. Fakat biliyoruz ki bu çerçeveyi alıp bundan genel bir mücadele platformu yaratmaya çalışmak evrensel planda reformizmin tüm tarihsel temelidir.

Dolayısıyla "İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganına ilişkin asıl tartışma da, bu sloganın dile getirdiği istemlerin işçi sınıfı hareketinin bugünkü durumu bakımından anlamı değil, fakat kendini bu sloganla özdeşleştiren akımın, (ki gerçekte bugünün Türkiye'sinde birden fazla guruptan oluşmaktadır) bu slogan karşısındaki konumudur. Demek oluyor ki, sorun bir pratik istemler sorunu değil, teoriksiyasal perspektifler sorunudur. Sınıf hareketinin mevcut durumu ve düzeyiyle ilgili değil, onun "öncü"sü olmak ve ona önderlik etmek iddiasındakilerin ideolojik-politik konumuyla ilgilidir.

Bu demektir ki, sınıf hareketinin bugünkü acil istemleri bakımından son derece masum görünen bu slogan, "İş, Ekmek, Özgürlük!", eğer sınıf hareketine "önderlik" iddiasındaki bir hareketin stratejik perspektiflerini ifade ediyorsa, sınıf hareketinin devrimci gelişmesi ve işçi sınıfının devrimci iktidar mücadelesi önünde kurulmuş reformist bir barikattan başka bir şey değildir.

Sloganı kendileriyle özdeşleştirenler sorunun bu kritik yönü konusunda dolaysız bir açıklığa sahip değiller. Bunca gürültüsü yapılan bir sloganına ilişkin bu belirsizlik elbette normal değil. Fakat nedensiz ya da rastlantı da değil. Devrimin temel sorunlarında belirsizlik, fakat taktik sorunlarında bol gürültü, bu sloganı kendisiyle özdeşleştiren grubun (TDKP) bugünkü en ayırdedici özelliğidir. Belirsizlik rastlantı değil dedik. Şundan dolayı: Eski program ve onun dayanağı olan temel tezler çökmüştür. Bugünün Türkiyesi'nde herşey, bu arada Konferans Belgeleri ve TDKP Röportajı basılabilmekte, fakat nedense, Kongre Belgeleri, TDKP Programı ve Tüzüğü, 24 sayılık Parti Bayrağı'nın teorik-programatik temel yazıları basılamamaktadır! Bu eski programın ve teorik temelin çöktüğünün açık bir pratik itirafıdır. Fakat öte yandan, çökenin yerine yeni bir program koymak sorunu da dünya devriminin teorik-programatik sorunlarının çözümlenmesine endekslenmiş, yani demek oluyor ki belirsiz bir geleceğe ertelenmiştir (Tıpkı aradan tam 15 sene geçmiş olmasına rağmen kongre meselesinin de aynı nedenle aynı belirsiz geleceğe ertelenmesi gibi). Böyle olunca, temel sorunlardaki belirsizliği, güncel politika sorunlarında bol gürültüyle örtmeye çalışmak bir ihtiyaç olduğu kadar bir zorunluluktur da. Durumu başka türlü idare etmenin olanağı yoktur.

Gelgelelim eski programa olan inancı kaybetmekle, onun tüm temelini ve ruhunu oluşturan düşünce ve önyargılardan kurtulmak iki ayrı şeydir. Ve bu ikincisi, yeni bir programı yaratacak teorik-ideolojik gelişme süreci yaşanmadığı sürece olanaksızdır. Dolayısıyla eski perspektifler fiilen sürmektedir. Yerine yenisi konana kadar resmen de süreceği (eski programın "geçerli" olacağı) bize *TDKP Röportajı*'nda diplomatik bir dille ifade de edilmektedir. (Bkz. İlk baskıdan son anda çıkarılan fakat ikinci baskıda bölüm VI.'ya eklenen ilk soru ve yanıtı, sayfa: 187-200)

Fakat bu elbette eski bakış açısının olduğu gibi süreceği anlamına da gelmiyor. Eğer eski programı içte ve uluslararası planda peşpeşe gelen iki yenilgi dönemi izlemişse; bu yenilgiler sürecinde geçmişte siyasal-örgütsel varlığınızın temel dayanağı olan küçük burjuva demokratik dalga büyük bir kırılma ve dağılma yaşamışsa; ve en önemlisi, anlama gücü gösteremediğiniz gibi siz de bu süreçlerin tahrip edici ve bozucu etkisini derinlemesine yaşamışsanız, bu demektir ki eski konumunuz bütün bu süreçlerden geçerek/kırılarak bugüne yansımıştır. Bu kırılmanın, daha açık bir ifadeyle, bozularak değişmenin özü ve esası, geçmişteki devrimci-demokrat konumun bugüne, "devrimci"liğini hayli ve gitgide azaltarak, "demokrat" lığını ise kendi içinde amaçlaştırarak ve sürekli çoğaltarak evrilmesidir. Ve abartmaksızın söyleyebiliriz ki, bu değişimin en iyi ve en özlü ifadesi tam da tartışma konumuzu oluş-

İşçi sınıfı, kendiliğinden mücadelesinin tutsağı haline gelebilir.
Peki bu tutsaklığı politika düzeyine çıkartan "parti" ya da akımlara ne demeli?

turan "İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganıdır.

Bu arada hatırlatalım ki, bu sloganın geçmişte bugün kullanımdan çıkarılan bir benzeri de vardı. "Herkese İş, Köylüye Toprak, Halka Hürriyet!" Fakat o zamanlar "yarı-feodal" Türkiye tanımı ve toprak devrimi görüşü de olduğu için, bu eski şiar eski görüşler bütünlüğü içinde belli bir devrimci mana taşıyordu. Bugün artık "kapitalist Türkiye", "sermaye iktidarı", "emek-sermaye temel çelişkisi" vb. var. Bunlarla karakterize olan bir tarihsel-toplumsal zeminde "özgürlük ve demokrasi mücadelesi" nin içeriği ve anlamı nedir? İşte tüm tartışmanın can alıcı noktası. Ve yeni liberallerimiz gerçekte bu can alıcı sorunda pek de belirsiz konumda sayılmazlar. Siyasal özgürlüğü kazanmak, siyasal demokrasiyi gerçekleştirmek, özetle "toplumu demokratikleştirmek" onların temel stratejik hedefi durumundadır. "İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganı da, bu sözde devrim anlayışı ve stratejik bakış çerçevesinde asıl anlamını ortaya koymaktadır. Fakat belirsizliği gideren daha somut açıklamalara da sahibiz. Sayısız yazıdaki ara değinmeleri bir yana koyuyoruz. Fakat özellikle iki temel belge, bizi bu sloganın pratik ve ideolojik kaynakları hakkında aydınlatmakla kalmıyor, yanısıra onun genel perspektifler içinde nasıl bir yer tuttuğuna da açıklık kazandırıyor.

Sözünü ettiğimiz iki ana belgeden ilki *TDKP Röportajı*'dır. Bu kitabın IV. Bölümü sınıf hareketinin durumu ve sorunlarına ayrılmıştır. Bu bölüme ilişkin kesin yargımız şudur: Bugünün Türkiyesi'nde hiç bir metin sınıf hareketine kendiliğindenci ve kuyrukçu bir yaklaşımın bundan daha iyi bir örneğini veremez. Bunun üzerinde daha sonra duracağız. Şimdilik bizi bu bölümün ileride geniş biçimde aktaracağımız şu pasajı ilgilendirmektedir: "*'İş, Ekmek, Özgürlük!' ve 'Genel Grev ve Genel Direniş!' sloganları... , işçi kitlesinin yaşantısından, isteklerinden ve emekçi yığınların değişen ilgilerinden çıktığı, daha doğrusu yığınlara 'dayatılan' sloganlar olmadığı için hareketi ilerleten, derinleştiren ve kapsamını genişleten sloganlar özelliği kazanmıştır.*" (*TDKP Röportajı*, 2.baskı, sayfa:96)

Bu pasaj bize tartışmakta olduğumuz sloganın kaynaklarından birini dolaysız bir biçimde vermektedir. Bu, kendiliğinden işçi hareketinin gelişme seyri ve bugünkü düzeyidir.

İkinci ana belge, *Özgürlük Dünyası*'nın Haziran '93 tarihli 56. sayısında yer alan ve konusu tam da bu slogan olan *Pankart, Slogan ve Kitle Mücadelesi* başlıklı yazıdır. Özellikle sloganlar sorununu ele alışı bakımından kendiliğindenciliğin ve kuyrukçuluğun (bu arada cahilce bir bilgiçliğin) bir başka numunesi olan bu yazı ise, "İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganı hakkında bize şunları söylüyor: "*'İş-Ekmek-Özgürlük' sloganı ve onun değişik biçimleri yığınları birleştiren ve bugünkü sınıf hareketinin talepleriyle uygunluk gösteren bir slogandır. Çünkü Türk-İş ve DİSK'in 'Ekmek-Barış-Özgürlük!' sloganına kazandırdıkları uzlaşmacı, sınıf işbirlikçi içeriğine karşın, 'İş-Ekmek-Özgürlük!' sloganı burjuvazi ve gericiliğe karşı uzlaşmacılığı değil mücadeleyi, reformculuğu değil devrimi ifade etmektedir. Bu yüzden de Türk-İş'in resmi sloganı olmasına karşın, Türk-İş üyesi işçiler, 'Ekmek-Barış-Özgürlük!'ü değil, "İş-Ekmek-Özgürlük!' sloganını haykırmayı tercih etmişlerdir.*" (Agd., s.62)

Komünistlerin yönelttiği eleştiriye örtülü bir yanıt olan bu açıklama, böylece bizi daha önce yanıtını aradığımız iki kritik noktada aydınlatmaktadır. Bunlardan ilki, bahsi geçen sloganın "bugünkü işçi hareketinin talepleri"yle ("İş" ve "ekmek") stratejik ana hedefi ("Özgürlük") başarıyla birleştiren; ikincisi ise, ilkenin mantıksal bir uzantısı olarak, bu sloganın "reformculuğu değil devrimi ifade eden" bir stratejik slogan olduğudur.

Geçmişin devrim sorununu ısrarla önde tutan devrimci-demokratik programı yeni dönemde yerini bulanık bir "siyasal demokrasi" savaşımına bırakırken, ateşli popülist retoriği de şamatacı bir "işçicilik" ile yer değiştirdi. Küçük burjuva devrimciliği erozyona uğradı ve olayların zorlamasıyla sınıfı nihayet keşfettiğinde, kendini liberal bir işçi politikacılığı kılığında buldu. Sınıf hareketine kendiliğindenci yaklaşım ve bunun ideolojik, taktik ifadeleri, "Özgürlük" sorununun programatik ifadesi, "İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganı ise tümünün özlü bir ortak ifadesi oldu.

Bu da bize, sloganın ikinci ana kaynağının, "siyasal demokrasi"yi aşamayan bir küçük burjuva devrim ve iktidar anlayışı olduğunu gösteriyor. Zaten ayrıntılarıyla göreceğimiz gibi yazının tümü, Ekim Devrimi'yle cahilce paralellikler içinde bize temel fikir olarak bunu anlatmaya çalışmaktadır.

Okura tanıttığımız bu iki metin böylece bize sloganın iki temel kaynağını bildirmiş oldular; kendiliğinden işçi hareketiyle, devrim sorununa siyasal özgürlük sorunu çerçevesinden bakış. Bu sonuç önemlidir. Zira bize tartışmayı daha geniş ve daha zengin bir çerçevede yapma olanağı sunmaktadır. Bu iki kaynak tartışmamızın iki ana bölümünü oluşturacak.

Öte yandan bu sonuç, sloganın sahiplerinin geçmişten devraldıkları halkçı-demokratizmin bugüne evrimiyle, bu evrim içinde uğradığı değişimle de tutarlıdır. Geçmişin devrim sorununu ısrarla ön planda tutan devrimci-demokratik programı yeni dönemde yerini bulanık bir "siyasal demokrasi" mücadelesine bırakırken, inançlı ve ateşli popülist retoriği de kuru ve şamatacı bir "işçicilik" ile yer değiştirdi. Küçük burjuva devrimciliği bozuldu, erozyona uğradı ve olayların zorlamasıyla sınıfı nihayet keşfettiğinde, kendini liberal bir işçi politikacılığı kılığında buldu. Sınıf hareketine kendiliğindenci yaklaşım ve kuyrukçuluk bunun ideolojik ve taktik ifadeleri, "Özgürlük" sorunu programatik ifadesi, "İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganı ise tümünün özlü bir ortak ifadesi oldu. Dünün devrimci-demokratlarının bu tarihsel evrimi ise, tartışmamızın ilk ikisine paralel giden ve muhtemelen bir sonuç bölümü olarak da özetlenecek olan üçüncü temel boyutunu oluşturacak. Bunu yaparken bir kez daha göreceğiz ki, "İş, Ekmek, Özgürlük!" platformu, reformculaşan küçük burjuva demokratizmi ile zaten reformist olan alt kademe sendika bürokrasisinin buluşma, birleşme ve kaynaşma platformudur.

II. "İş, Ekmek, Özgürlük!": Devrim ve demokrasi sorunlarında liberal konum

Konuya bugüne kadar çok tartışılan, bu nedenle iyi kötü bilinen bir alandan, bugün demokratik devrim adına sürdürülen demokrasi programı ile mevcut sloganın ilişkisi alanından başlıyoruz. Kapitalist bir toplumda demokrasi sorununun ele alınışı, bunun proletaryanın genel iktidar mücadelesi ile ilişkisi sorununu küçük burjuva demokratizmine karşı bugüne kadar defalarca tartıştığımız için, temel görüşleri burada yinelemek yerine, sloganın sahiplerinde bu konuda yeni ve özgün olan noktaları ele almakla yetineceğiz.

Ekim Devrimi'ne sıradan bir liberal bakış

Öteki şeyler yanında, sloganlar meselesinin ve bu çerçevede "İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganına temel bir açıklama getirmek iddiasındaki *Pankart, Slogan ve Kitle Mücadelesi* başlıklı yazı, sorunu aydınlatmak için 1789 Fransız Devrimi ve 1917 Ekim Devrimi örneklerini kullanıyor. Konuyu bu geniş tarihsel-teorik çerçevede ele alma girişimi kuşkusuz takdire değerdir. Ne var ki, girişimin sonucu gerçek bir sefalet olarak çıkıyor karşımıza. Bu sefalet, cehaletin yanısıra Ekim Devrimi'ni sıradan bir burjuva devrimi derekesine düşüren yaklaşımda ifade buluyor. Geçerken hatırlatalım ki ukalalığı ölçüsünde cehalet sergileyen bu yazının bir örneği zor bulunur. Herkese ders verme ve birilerini paylama üslubundaki bu yazı gerçek bir bilgisizlik ürünü, bildiğinden çok konuşmanın trajikomik bir örneğidir.

Fakat sorunu bundan ibaret sanmak, yazıyı önemli ölçüde mazur görmek olurdu. Oysa bilgisizliğin değilse bile bilgi çarpıklığının gerisinde, bir proleter devrimi (somutta Ekim Devrimi'ne) burjuva-demokratik ufkun ve önyargıların prizmasından bakmak vardır. Bu, proleter devrimin sorunlarının söz konusu olduğu her durumda onların temel bir karakteristiği olarak çıkıyor karşımıza. Asıl dikkate değer olan da kuşkusuz budur.

"1789 Fransız ihtilalinin 'özgürlük-eşitlik-kardeşlik' sloganı"nda ifade bulan evrensel ilkelerinin çağ açıcı rolüne ve Kıta Avrupası'ndaki devrimci sonuçlarını işaret eden yazı, hemen ardından Ekim Devrimi'nin temel şiarını ve evrensel anlamını ise şöyle tanımlıyor: "*'Ekmek-Barış-Özgürlük' koskoca Ekim Devri-*

mi'nin sloganı olarak milyonlarca Rus işçisini ve köylüsünü ayağa kaldıran sınırsız bir güce sahip bir manivela gibi köhnemiş Rus Çarlığı ve otokrasiyi alaşağı etmiş, bütün Avrupa'da savaşa karşı güçleri birleştirme işlevini yerine getirmiştir." (Agd. s.61)

Fransız burjuva devriminin "Özgürlük-Eşitlik-Kardeşlik" sloganı karşısında Ekim Devrimi'nin sloganı gerçekten "Ekmek-Barış-Özgürlük" olsaydı, bu büyük Fransız Devrimi'nin yüceliği karşısında Ekim Devrimi'nin cüceliğine bir kanıt olurdu. Zira biri evrensel insanlık ideallerinin timsaliyken, öteki emperyalist savaşın yarattığı özel bir konjonktürde yığınların en acil istemlerinin ifadesi olmaktan öteye gidememiş olurdu. Yazının cahil yazarı bilmeliydi ki, Ekim Devrimi'nin sloganı "Tüm İktidar Sovyetlere!" idi. Bu burjuvazinin devrilmesi, proletarya diktatörlüğünün gerçekleşmesi demekti. Bunu gözden kaçırmak, Ekim Devrimi'ni "Ekmek-Barış-Özgürlük" sloganıyla tanımlamak, onu en sıradan bir burjuva devrimi derekesine indirmektir. Oysa büyük Fransız Devrimi'nin açtığı çağı kapatan Ekim Devrimi'nin yeni bir çağı açan niteliği tam da o, "Tüm İktidar Sovyetlere!" sloganında ifade bulmaktaydı. Bu sloganda ifadesini bulan proletarya diktatörlüğü, Fransız Devrimi'nin yücelttiği (fakat onun önünü açtığı burjuva sınıf egemenliğinin ise içini boşalttığı) "Özgürlük-Eşitlik-Kardeşlik" ideallerine insanlık tarihinde nihayet gerçek bir içerik kazandırmanın başlangıcı ve tarihsel olarak tek olanaklı yoluydu. Lenin bu nedenle, proletarya diktatörlüğü sloganını Marks'ın baş sloganı, sosyalizmin ve işçi sınıfı hareketinin yüz yıllar süren gelişmesinin özeti olarak tanımlar.

Fakat karışıklık bununla da bitmiyor. Yazı bir değil bir kaç kere üstüste Ekim Devrimi ile "köhnemiş Rus Çarlığı ve aristokrasisi"nin yıkıldığını söylüyor. Bu yeni dönem liberallerinin "Tüm İktidar Sovyetlere!" sloganını gözden kaçırmaları ile, fakat onun yerini alan burjuva iktidarını yıktığı gerçeğini gözden kaçırmalarında, bu bakış basit bir bilgisizlik sorunu olabilir mi? Hiç sanmıyoruz. Şubat'ı bir türlü aşamamanın ve Ekim'i bir türlü anlayamamanın gerisinde, tam da burjuva-demokratik önyargıların yarattığı sis perdesi vardır.

Devam ediyoruz. Ufku demokrasiyi aşmayan bu "özgürlük" tutkunları, "Ekmek-Barış-Özgürlük" derken, Ekim Devrimi'nin taktik sloganlarını bile doğru formüle edememekte, bu kez de onları kendi önyargılarına göre düzeltmektedirler. Ekim Devrimi'nin temel taktik şiarları liberallerimizin iddia ettiği gibi, "Ekmek-Barış-Özgürlük" değil, "Toprak ve Barış"tı. Şubat Devrimi ile Çarlığı alaşağı etmiş olan Rusya'da siyasal özgürlük zaten kazanılmıştı. Lenin'in sözleriyle, o gün için, "*Dünyanın hiç bir ülkesinde Rusya'daki kadar özgürlük yok*"tu (*Nisan Tezleri*). Siyasal özgürlükten ötesini göremeyenler bu basit tarihsel olguyu nasıl oluyor da gözden kaçırıyorlar?

Fakat yazının yazarlarının demokratik devrimi bile liberal bakış açısıyla ele aldıklarını gösteren daha eğlenceli bir kanıt var. "Ekim Devrimi'nin sloganı olarak 'Ekmek-Barış-Özgürlük!' sloganının tek tek bileşenlerinin sözde çözümlemesi yapılırken, sıra "özgürlük"e gelince, bize deniyor ki; özgürlük köylülük için feodal boyunduruktan kurtulmak demekken, "*proletarya için ise; örgütlenme özgürlüğü ve demokrasi demekti*". Evet, aynen böyle.

Proletaryanın toplumun egemen sınıfı ve iktidar kuvveti olarak örgütlenmek üzere gerçekleştirmeyi amaçladığı proletarya devriminden, bu sınıf için özgürlük adına "örgütlenme özgürlüğü" bekleme saçmalığına geçiyoruz. "Örgütlenme özgürlüğü"nü Şubat'la birlikte ve savaşarak dolaysız bir biçimde kazanmış ve bunu Sovyetler gibi görkemli bir örgütlenmede ete kemiğe büründürmüş olan; tam da bu sayede, Şubat sonrası ve Ekim öncesi özel tarihsel evrenin temel bir karakteristiği olan ikili iktidar durumunun temel bir kuvveti haline gelmiş bulunan bir sınıfa, gelecek devrimde "örgütlenme özgürlüğü" talebi atfetme naifliğini de geçiyoruz. Bir an için, tarihin daha geri bir evresine, Şubat öncesine dönsek bile, özgürlük sorununu proletarya için "örgütlenme özgürlüğü ve demokrasi" derekesine düşürmek, tam da Rus liberalleri ve menşevikleriyle aynı konuma düşmek demektir ki, yeni liberallerimiz payına bu da asla bir rastlantı değildir. Bilindiği gibi, Rus liberalleri özgürlük için savaşan proletaryaya örgütlenme özgürlüğü vaadediyorlardı. Menşevikler ise, sözüm ona proletarya adına ve kuşkusuz proletarya için, burjuva demokratik devrimden asıl olarak zaten bunu bekliyorlardı.

Son olarak; bu bayların üçlü talebe dayalı sloganlara duyduğu özel eğilime uygun düşen bir slogan illa türetilecekse, Ekim Devrimi için bu, "Toprak, Barış ve Sovyet İktidarı" taleplerinde (Stalin) ifade bulan bir slogan olabilirdi ancak. Böyle bir slogan, geniş halk kitlelerinin en acil ve en canalıcı istemlerinin stratejik hedefe başarıyla bağlandığı bir formülasyonun iyi bir örneği olurdu. Ve kuşkusuz böyle bir formülasyonun tüm ruhu ve ekseni, Sovyet İktidarı talebinde, yani "Tüm İktidar Sovyetlere!" şiarının bu özel biçiminde ifadesini bulurdu. Burada devrim ve iktidar sorunları dolaysızca formüle edilmiştir. Köylülüğe toprağı kazandırmanın ve emperyalist savaşa son vererek barışı elde etmenin olanaklı biricik devrimci yolu gösterilmiştir.

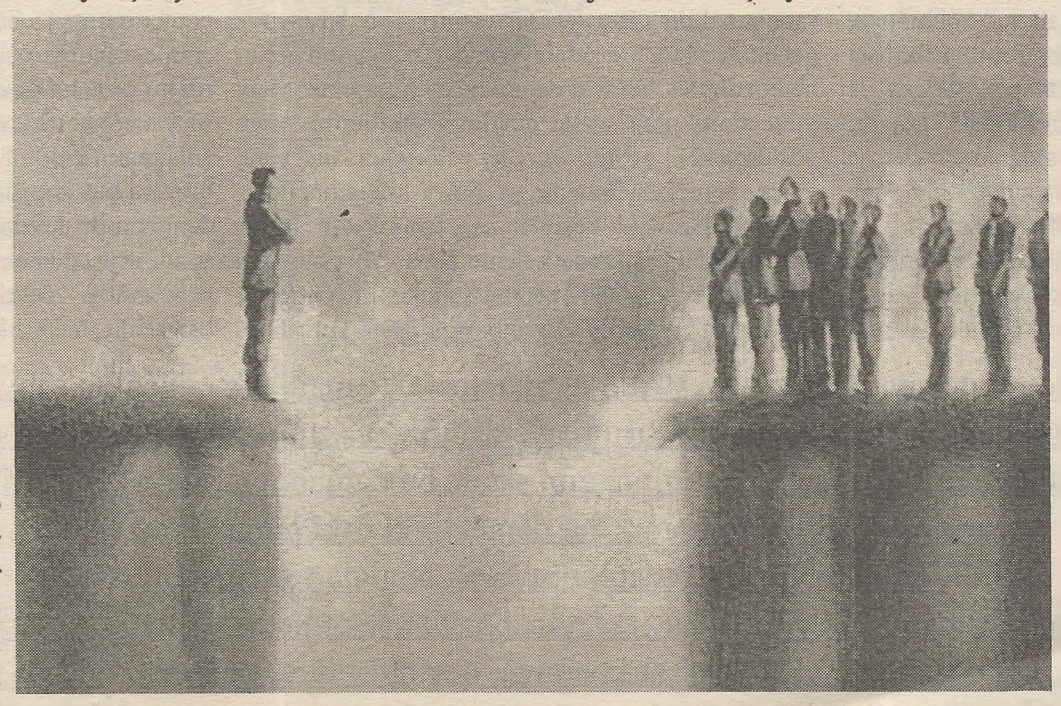
Reformlar platformundan devrim platformuna bu sıçrayışın, Türk-İş "resmi sloganı"ndaki "barış" talebinin "iş" talebiyle değiştirilerek başarılmasını işin eğlenceli yanı saymak gerekiyor. Bu liberallerin temel kusuru, "sarı"nın alternatifi olarak hep "pembe"yi görmeleridir. Bu hatayı Türk-İş merkez bürokrasisinin ("sarı") alternatifi olarak, alt kademe reformist sendika bürokrasisine ("pembe") gösterirken de yapıyorlar. Akıllarına ikisinin de alternatifi olarak devrimci proleter konumun ifadesi olan "kızıl", bir türlü gelmiyor. Bu onların küçük burjuva demokratizminde ifade bulan "ara" konumlarını ne de güzel anlatıyor.

Belirsizlikten medet umanlar

Ya bize Ekim Devrimi ile paralellik kurularak sunulan "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganında durum nedir? "İş", "Ekmek" ve "Özgürlük" nasıl, hangi devrim ve iktidar mücadelesi içinde ele alınmaktadırlar? Bu slogandaki "özgürlük" isteminin tarihsel anlamı, kapsamı ve proletaryanın devrimci iktidar mücadelesi içindeki yeri nedir? Bu sloganda yer alan üç talep burjuva bir toplum koşullarında birer siyasal reform istemi olmaktan öteye gidemediklerine göre, bu slogan kendi başına neye göre reformizm karşısında devrimi ifade edebilmektedir?

Çoğaltılabilecek bu soruların yanıtları yeni liberaller tarafından özenle bir belirsizlik içinde bırakılmaktadır. Ekim Devrimi üzerine onca cahilce liberal sözün ardından, sözümona "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganına bir açıklık getirmek anlamındaki söz konusu yazının tutumu da farklı değildir. Okur daha önce bu yazıdan aktarılan uzun pasaja dönüp yeniden bakmalıdır. Görülecektir ki bize söylenenler, Türk-İş resmi sloganındaki "barış" talebi yerine kendi sloganlarında "iş" talebinin yer aldığı, dolayısıyla da bu şekliyle kendi sloganlarını "uzlaşmacılığı değil mücadeleyi, reformculuğu değil devrimi ifade ettiği" şeklindeki dayanaksız, gülünç, boş laflardan ibarettir.

Reformculuktan devrimciliğe, reformlar platformundan devrim platformuna bu sıçrayışın, Türk-İş "resmi sloganı"ndaki "barış" talebinin "iş" talebiyle değiştirilerek başarılmasını kuşkusuz bir kez daha işin eğlenceli yanı saymak gerekiyor. Bu liberallerin temel kusuru, "sarı"nın alternatifi olarak hep "pembe"yi görmeleridir. Bu temel hatayı Türk-İş merkez bürokrasisinin ("sarı"nın) alternatifi olarak, alt kademe reformist sendika bürokrasisini ("pembe"yi) gösterirken de yapıyorlar. Onların aklına bu ikisinin de alternatifi olarak devrimci proleter konumun ifadesi olan "kızıl", nedense bir türlü gelmiyor. Bu onların küçük burjuva demokratizminde ifade bulan "ara" konumlarını ne de güzel anlatıyor.

Türkiye'nin yeni kautskistlerine sorarsanız işçi sınıfımızın önderlik sorunu da çözülmüştür!

Tartışılan sloganın bu "düzeltilmiş" şekliyle "devrimi ifade ettiği" şeklindeki ciddiyetsiz iddia bir yana bırakıldığında, yine de üzerinde durulmaya değer tek iddia, bu sloganın Türk-İş'in sınıf barışı çağrısı içeren "resmi slogan"ı karşısında kendilerininkinin sınıf mücadelesini ifade ettiğidir. Buna kendi başına elbette bir itiraz yöneltilemez. Ne var ki bir liberalin değil, ama bir marksist devrimcinin

gözden kaçıramayacağı basit gerçek şu ki, sınıf mücadelesini kabul etmek ve savunmak kendi başına kimseyi devrimci yapmaz. Siz pekala "İş, Ekmek, Özgürlük" dediğiniz demokratik siyasal haklar uğruna sıkı bir mücadeleyi savunuyor olabilirsiniz. Bu amaçla grevleri, direnişleri, genel grevleri, hatta hatta silahlı mücadeleyi bile savunuyor olabilirsiniz. Ama bu kendi başına hiç de sorunu bir devrim sorunu olarak ortaya koyduğunuz, öyle ele aldığınız, acil talepleri devrim ve iktidar mücadelesine bağladığınız anlamına gelmez. Bir vesileyle Stalin'in de çok güzel ifade ettiği gibi; "*Şu ya da bu partinin devrimci ya da reformcu karakterinin belirlenmesinde tayin edici olan, tek başına 'devrimci eylemler' değil, ama parti tarafından girişilen ve yararlanılan bu eylemlerin siyasal hedef ve görevleridir.*"

Dolayısıyla devrim ve iktidar iddianızın açık bir anlam kazanabilmesi için, son derece temel bir soruya son derece net bir yanıt vermeniz gerekir. Kapitalist bir ülkede, emek-sermaye temel çelişkisinde ifade bulan temel sınıf ilişkilerinin egemen olduğu ve sermaye sınıfının iktidarın mutlak hakimi bulunduğu bir toplumda, "özgürlük" sorununu, yani "siyasal demokrasi mücadelesi"ni nasıl ele alıyorsunuz? Demokrasi mücadelesi, devrim ve iktidar mücadelesine ilişkin bakış açınızın stratejik ekseni midir? Yoksa onu işçi sınıfının sermayeye karşı temel iktidar mücadelesine tabi bir parçası, bir yan öğesi, bir taktik bileşeni olarak mı ele alıyorsunuz?

Devrim ve iktidar mücalesine ilişkin temel bir soruyu, bu örneklerde görülen türden değişik formülasyonlarla çoğaltmak mümkün. Fakat ilgili yazı, üzerine çok tartışılan ve burjuva-demokratik ufkun ifadesi olmakla itham edilen bir slogana açıklık getirmeye çalışırken, nedense bu temel soruyu es geçiyor. Oysa bu konudaki ufacık bir net açıklama bu sloganın konumuna ilişkin tüm tartışmayı bitirmeye yetebilirdi. Yazı böyle bir açıklıktan kaçınırken, lütfedip bize, "Yaşasın Devrim, Yaşasın Sosyalizm!" gibi "sınıfın uzak taleplerini ifade eden sloganlar"a elbette karşı olmadıklarını bildiriyor. Fakat ardından da bunları öne çıkarmaya ve kitlelere "dayatma"ya kalkmanın "bütün keskinliğine rağmen saf idealizm" olduğunu, dolayısıyla "devrimci durum"un o mutlu tarihsel momentine kadar bu sloganlarla pek fazlaca da oynamamak gerektiğini eklemeyi ihmal etmiyor. Bununla da kalmıyor, bize sloganlar üzerine değme kuyrukçuları geride bırakan bir de vaaz veriyor ki, bunu gelecek bölümde ele alacağız.

Sonuçta bir kere daha asıl canalıcı sorunun üzerinden atlanıyor: "İş-Ekmek-Özgürlük!" stratejik bir slogan mı, yoksa taktik bir slogan mı? Stratejik bir slogansa eğer bu, onu kullananların ufkunun burjuva toplumun demokratikleşmesi hedefini hiçbir biçimde aşmadığını gösterir. Sloganın kitelelerden destek bulup bulmaması burada sonucu zerre kadar değiştirmez ve bizi bu tartışmada bir santim bile ileri götürmez. Zira bir kez daha yineliyelim ki, kitlelerin şu veya bu istemi sorunu ile politik bir akımın bu istemi şu veya bu biçimde formüle etmesi, muhtevasını ve hedefini tanımlaması, tümüyle farklı iki ayrı sorundur.

Yok eğer "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganı sizin için taktik bir slogansa, bu durumda "özgürlük" sorununun taktik çerçevede formule edilmesi, stratejik bakışınızın sosyalist devrim olmasını gerektirir. Durum buysa buna açık yanıt verilmesi koşuluyla mesele kalmayacaktır. Fakat bu durumda da, sloganın sahiplerinin geçmişten devraldıkları bütün bir teorik yapı, ideolojik çizgi olduğu gibi çökecektir.

Gelgelelim bu ikinci ihtimal, yani tartıştığımız sloganın taktik bir çerçevede ele alındığı ihtimali tümüyle geçersizdir. Zira sayısız açıklama ve kanıt gösteriyor ki, "İş-Ekmek-Özgürlük!"sloganı, yeni liberallerimiz için, "iş" ve "ekmek"ten oluşan acil taleplerin temel stratejik hedef olan "özgürlük" sorununa bağlandığı stratejik bir slogandır.

"'İş, Ekmek, Özgürlük'
sloganına denk düşen
siyasal özgürlük"!

Okur az önceki kesinlemede aşırıya kaçtığımızı sanmamalıdır. Biz kesinlememize, bu hareketin geçmişten bugüne kalan ve bugün budandığı ölçüde bozularak "siyasal demokrasiyi kazanma" biçimini almış olan sözde devrim stratejilerini kanıt göstermekle yetinmeyeceğiz. Sorunun bu yanı elbette temel önemdedir ve ayrıca irdelenmelidir. Fakat yukarıdaki kesinlemede tanımlanan bakış açısına yeni dönemde kaleme alınan metinlerden yeterli açıklıkta sayısız kanıt sunulabilir. Örneğin en yakın temel belge sayılması gereken ve sahiplerince de öyle sunulan *TDKP Röportajı*'nda, Türkiye devriminin niteliği ve kapsamına ilişkin olarak yapılan en kapsamlı ve en ileri tanım şudur:

"*Emperyalist bağımlılığın ve sömürünün sona erdirilmesi, tekelci burjuvazi ve büyük topak sahiplerinin faşist diktatörlüğünün yıkılması, politik özgürlüklerin kazanılması, toplumun alt ve üst yapısıyla her alanda demokratikleşmesi, feodal kalıntıların ve tekelci ilişkilerin tasfiyesi, ulusal sorunun çözülmesi, içinde bulunduğumuz devrimci sürecin ve işçi sınıfının önündeki başlıca görevleridir. Bu görevlerin yerine getirilmesi hiç kuşkusuz işçi sınıfının kurtuluşunu sağlamayacaktır. Ancak bu görevlerin yerine getirilmesinden en çok çıkarı olan sınıf da işçi sınıfıdır. Çünkü, bu görevler ne kadar tam ve kısa sürede yerine getirilirse işçi sınıfının kurtuluşunun koşulları o kadar olgunlaşacak ve yaklaşacaktır.*" (S:194)

Son cümledeki özel açıklama ve vurgulardan da anlaşılacağı gibi tüm devrimci laf kalabalığına rağmen bu program, revizyonist "anti-tekel demokratik devrim" anlayışı ve programının yeni bir versiyonudur. Bu şekliyle bu program liberal bir ütopyadır. Zira tanımlanan temel görevleri devrimci bir tarzda gerçekleştirmenin, sermaye iktidarını yıkarak, emperyalist dünya sisteminden kopmak ve proletaryanın devrimci sınıf iktidarını kurmaktan, yani tastamam bir proleter devrimden başkaca bir yolu yoktur. Kapitalist bir ülkede "emperyalist bağımlılığın ve sömürünün sona erdirilmesi"ni ve "tekelci ilişkilerin tasfiyesi"ni proletaryanın sosyalist sınıf iktidarı dışında olanaklı görmek, çağı ve çağdaş kapitalizmi zerre kadar anlayamamak, devrimci program adı altında modern revizyonizmin geride bıraktığı liberal ütopik tortuyu yinelemektir.

Toplumsal gelişmenin önündeki engelleri sıralamak ve bunlardan çıkan temel siyasal görevlere işaret etmek, bir programı kendi başına devrimci yapmaz. Kritik sorun iktidar sorunudur. Bu engeller hangi nitelikte bir devrimle aşılabilecektir? Bu görevler hangi sınıf iktidarı sayesinde gerçekleştirilebilecektir? Net bir yanıt gerektiren soru budur. Yukarıdaki alıntının son cümlelerindeki vurgu ve açıklamalar, tüm bunların bir proleter devrim öncesinde ve proletaryanın sosyalist sınıf iktidarı dışında çözülebileceğini anlatmak içindir. Ama yineliyoruz. Bu küçük burjuva bir ütopyadır. Bu dünün kapitalizme karşı demokratik devrim saçmalığının bugün, özünde aynı şey demek olan revizyonist anti-tekel demokratik devrim programıyla yer değiştirmesidir. Yeni liberallerimiz bugün, düne kadar en büyük iki kardeş partileri sayılan İspanya partisinin düzen içinde kaybolup gitmesine hayıflanıyorlar. Brezilya partisini ise öfkeli sözlerle reformizme kaymakla itham ediyorlar. Fakat bu partilerin ilkinin neden bu kadar kof çıktığını, ani bir çöküşle ve ciddi bir iz bırakmadan dağılıp gittiğini, ikincisinin neden

<u>Geçmişte siyasal-örgütsel varlığınızın temel dayanağı olan küçük burjuva demokratik dalga büyük bir kırılma ve dağılma yaşamışsa; ve en önemlisi, anlama gücü gösteremediğiniz gibi siz de bu dalganın çürütücü etkisini derinlemesine yaşamışsanız, bu demektir ki eski konumunuz bütün bu süreçlerden geçerek/kırılarak bugüne yansımıştır.
Bu kırılmanın, daha açık bir ifadeyle, bozularak değişmenin özü ve esası, geçmişteki devrimci-demokrat konumun bugüne, "devrimci" liğini hayli ve gitgide azaltarak, "demokrat" lığını ise kendi içinde amaçlaştırarak ve sürekli çoğaltarak evrilmesidir.</u>

düzeniçi reformist bir çizgiye hızla kaydığını merak etmişler midir acaba? Neden hayıflanıp sızlanma ya da sahte öfkelenmeler yerine, bu hiç de sürpriz sayılmaması gereken öğretici gelişmeleri derinlemesine tahlil etmiyorlar? Neden hala "entrikacı hain klik"ler ve dönekler edebiyatıyla yetiniyorlar? Hiç de sürpriz sayılmaması gerekir dedik. Zira bu iki parti daha görkemleri ve saygınlıkları ile ayaktayken, komünistler temel bir belgede tam da dosdoğru bu iki partiyi ve iki tipik örnek olarak işaret eden şu değerlendirmeyi yapmışlardı:

"*Oysa tartışılan tüm sorunlar tarihsel ve evrensel boyutlar taşıyordu. Türkiye devrimci hareketinin kendine özgü gibi görünen sorunları, gerçekte dünya devrimci hareketinin her ülkeye belli özgünlüklerle yansıyan genel sorunlarıydı. Teori alanında bilimsel yöntem ve tutumun yitirilmesi, marksist teorinin cansız dogmalara, sloganlara indirgenmesi ve bunun sonucu olarak teorik kısırlaşma, halkçılık ve demokratizmde ifadesini bulan teorik sapma ve deformasyonlar, sosyalizmin küçük burjuva ve milliyetçi yorumları, proleter enternasyonalizminden uzaklaşmada ifadesini bulan ulusal bencillik, dar görüşlülük ve sınırlılıklar vb., tüm bunların yanlızca Türkiye'ye özgü bir yanı yoktur. Dünyada modern revizyonizme karşı tavır alan ve ortadoks marksist olma iddiasındaki partilerin bile yaygın ortak zaaflarıydı bunlar. İspanya gibi gelişmiş kapitalist bir ülkede işçi sınıfını hala sözde burjuva devrimin ve demokratik cumhuriyetin sorunlarıyla şaşırtanların varlığı yanında, Türkiye'deki burjuva demokratik ön yargılar hayli hafif ve masum kalırdı. Brezilya'da 'faşizm tehlikesi'ne karşı burjuva merkez ve sol partilerle ittifak arayanların yanında, Türkiye'deki anti-12 Eylül'cü reformist taktikler devrimci bile sayılabilirdi. Bunlar yanlızca örneklerdir. Fakat sorunların genel ve evrensel olduğuna çarpıcı kanıtlardır.*" (*EKİM I. Genel Konferansı/ Değerlendirme ve Kararlar*, Eksen Yayıncılık, sayfa : 15-16)

Olayların tam da parmağımızla işaret ettiğimiz bu iki parti üzerinden bizi bu kadar hızlı doğrulamış olmasından biz yanlızca üzüntü duyabiliriz. Fakat sonucu hiç de şaşırtıcı bulmuyoruz. Burjuva bir toplumda devrim adına burjuva-demokratik ufku aşamayanlar, ciddi sarsıntıların yaşandığı dönemeçlerde koylayca burjuva düzenin içine kapaklanırlar. Ama dağılıp yok olarak, ama reformculaşıp uyum sağlayarak... Gerek İspanya, gerekse Brezilya "kardeş" partileri yukarıya bir versiyonu aktarılan antitekel demokratik devrim programı üzerine oturuyorlardı. İspanya gibi çoktandır emperyalist rekabet içinde yeri olan gelişmiş kapitalist bir ülkede ve aynı şekilde bir kapitalizm devi olan Brezilya'da, kapitalizme karşı demokratik devrim saçmalığını sürdürüyorlar, demokratik cumhuriyet, yani "özgürlük", yani burjuva "siyasal demokrasi" için savaşıyorlardı. Bugün yaşadıkları akıbet hüzün verici olduğu kadar ibret vericidir.

Hemen ekliyelim ki, yeni liberallerimizin kendileri de bunun Türkiye'deki örnekleri durumundadırlar. "İş-Ekmek-Özgürlük!" programına düşmek ve sınıf hareketi ile birleşmek adı altında (kaşla göz arasında bize "işçi platformları" olarak yutturulan sendika şube platformları yoluyla) alt kademe sendika bürokratlarıyla bütünleşmekten daha açık kanıtı ne olabilir bunun. Bunu bir de, başlangıçta "cephe partisi" gibi yumuşak bir kılıf içinde gündeme getirilen, tabandaki devrimci tepki zaman içinde terbiye edildikten sonra alt kademe sendika bürokratlarına ihale edilen ve "devrimci komünist partisinin kendisini açık alanda ifade etmesi", "sınıf partisinin o koşullarda kendisine, kendi politik faaliyetlerini ortaya koyuş biçimlerinden biri" olarak tanımlanan, "açık bir kitlesel işçi partisi" ile de birleştirdiler mi (bkz. *Özgürlük Dünyası*, sayı 56, Haziran 93), gerçekte bugünkü Brezilya partisinin bir Türkiye versiyonuna ulaşmış olurlar. Soyut planda, marksist ilkeleri hala savunuyor olmak mı? Fakat klasik Kautskizm, devrimci marksist ilkelerin soyut planda savunulması ile gerçek pratik politikada koyu bir oportünizmin birarada sürdürülmesi değilse nedir? Yeni liberallerimiz Türkiye'nin Kautkistleridir, bundan kuşku duyulmamalıdır.

Sarsıntılı dönemeçler yaşanmadığı sürece en genel teorik ilkelerde ortadoks görünen Kautsky, gerçek oportünizmi politik-taktik sorunlarda ortaya koymanın ustasıydı. Bu klasik tutum tartışmadaki muhataplarımıza tıpatıp uyuyor. Soyut program alanında sıralanan bir dizi görevden gerçek politika alanına indiğimizde, elimizde kala kala "siyasal demokrasi" sorunu kalıyor. "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganının bununla aynı şey demek olduğuna ise bizi bizzat sloganın sahipleri temin ediyorlar.

Bilindiği gibi, sarsıntılı dönemeçler yaşanmadığı sürece en genel teorik ilkelerde ortadoks görünen Kautsky, gerçek oportünizmi politik-taktik sorunlarda ortaya koymanın ustasıydı. Bu klasik tutum tartışmadaki muhataplarımıza tıpatıp uyuyor. Dolayısıyla soyut program alanında sıralanan bir dizi görevden gerçek politika alanına indiğimizde, elimizde kala kala "siyasal demokrasi" sorunu kalıyor. "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganının bununla aynı şey demek olduğuna ise bizi bizzat sloganın sahipleri temin ediyorlar.

Örneğin işçi hareketini ele alan ve talepler ve sloganlar meselesini tartışan bir başka yazıya bakalım. Bize "Sloganların İçeriği" arabaşlığı altında ve kamu sendikaları yönetimlerini eleştirirken, aynen şunları söylüyorlar: "*'İş-Ekmek-Özgürlük!' sloganına denk düşen siyasal özgürlüğe sahip olmadan, ekonomik özgürlüğe ve özgürce yaşama hakkına da sahip olunmayacağı fikri yeterince slogana sahip çıkan kitlelerce kavranmış değildir.*" (*Özgürlük Dünyası*, Sayı: 46, Ağustos '92, s: 40)

Burada sloganın siyasal anlamının, yani neye denk düştüğünün oldukça net bir tanımı var. Ardından gelen siyasal özgürlük sayesinde "ekonomik özgürlüğe" sahip olunacağı incisi bizi burada şimdilik ilgilendirmiyor. (Aynı yazıda bir de, son derece dar-ekonomist bir bakışa dayalı bir "anti-emperyalizm" açıklaması var ki, evlere şenlik!)

Bu adamlar hareketin kendiliğindenliğini eleştirdikleri her yerde bununla mücadelenin dar ekonomik istemlerle sınırlanmasını kastediyorlar. Aynı şekilde, mücadelenin bilinçli bir politik mücadele düzeyine çıkarılması ihtiyacı ve gereğine işaret ettikleri her durumda ise, tek tük istisnalar dışında, bununla genel olarak, "mücadeleyi demokrasi ve özgürlük mücadelesine genişletme"yi kastediyorlar.

İşte rastgele ve peşpeşe bazı örnekler:

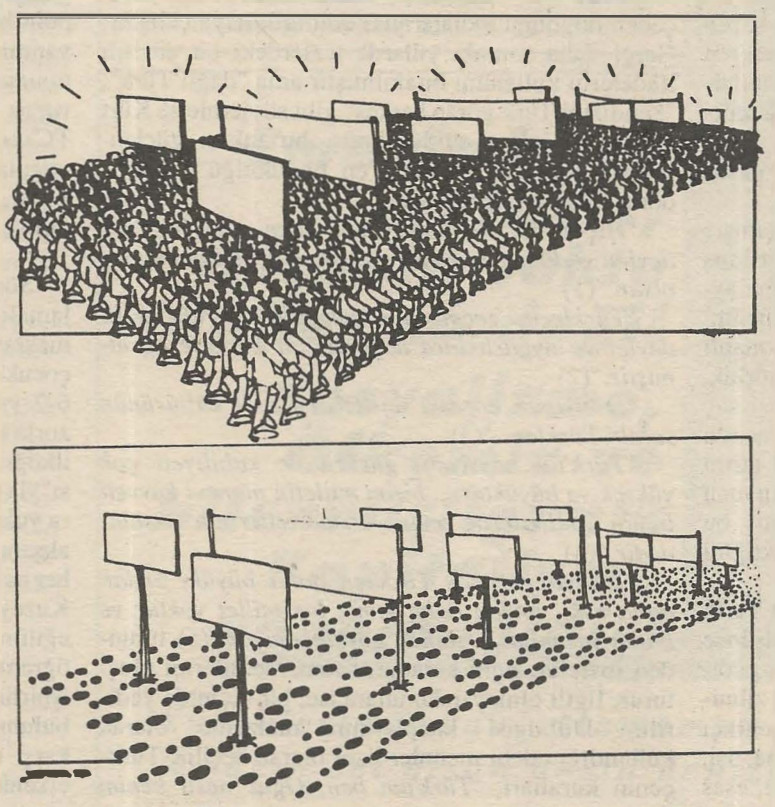
"*İkinci olarak, hareket ekonomik ve kendiliğinden çerçevede siyasal taleplerin dışına taşırılmamış, özgürlük ve demokrasi taleplerine kadar genişleyememiştir.*" (*Özgürlük Dünyası*, sayı: 57, Temmuz '93, s. 5)

"*... destek ve dayanışma geleneğinin zayıf olduğu ülkemizde işçi sınıfının kendi mücadele birliğini sağlayacak olan talepleri öne çıkarması, işçi sınıfının tümünün talepleri haline gelecek içeriğe büründürülmesi gerekmektedir. Bunun zemin bulacağı alan ise, ekonomik alandan daha çok siyasal demokrasi ve özgürlüklerin talep edildiği alandır. İşçi sınıfı ezilen ve sömürülen emekçi sınıf ve tabakaları da, böyle bir alanda yanına çekebilecektir.*" (Agd., s.7)

"*İki devrimci dinamik olarak, Kürt ve işçi ve emekçi sınıfların özgürlük ve demokrasi mücadelesinde yapacakları atılım..*" (Agd., sayı:63, Ocak '94)

"*İşçi sınıfı, tüm ezilenlerin, özel olarak Kürt ulusal hareketinin özgürlük ve demokrasi taleplerini savunduğu ölçüde, bütün emekçi sınıfları kendi sınıfsal ekseni etrafında birleştirebilir.*" (Sayı: 59, Eylül '93)

Sanıyoruz bu kadarı yeterli. Kuşkusuz sorun ancak bu kadar açık konabilirdi. Söylenenlerin özeti şudur: İşçi sınıfının ezilen ve sömürülen emekçi sınıf ve tabakaları birleştirebileceği en geniş zemin "siyasal demokrasi" platformudur. (Özgürlükler ifadesini ekliyoruz, zira sanıyoruz bu liberaller hariç herkes ilkinin ikincisini zaten içerdiğini, daha doğrusu siyasal demokrasi talepleriyle siyasal özgürlük talebinin aynı şey demek olduğunu bilmektedir.) Bu açık beyan şu ana kadar söylediğimiz herşeyi yeterli açıklıkta doğrulamaktadır. "İş-Ekmek-Özgürlük" programı dediğimiz işte budur. Sermayenin ve çıplak bir sermaye iktidarının inim inim inlettiği işçi sınıfı ve emekçi sınıf ve katmanlarını sermaye iktidarına karşı ve sosyalizm için birleştirmek diye bir sorunu yoktur bu liberal burjuva demokratlarının...

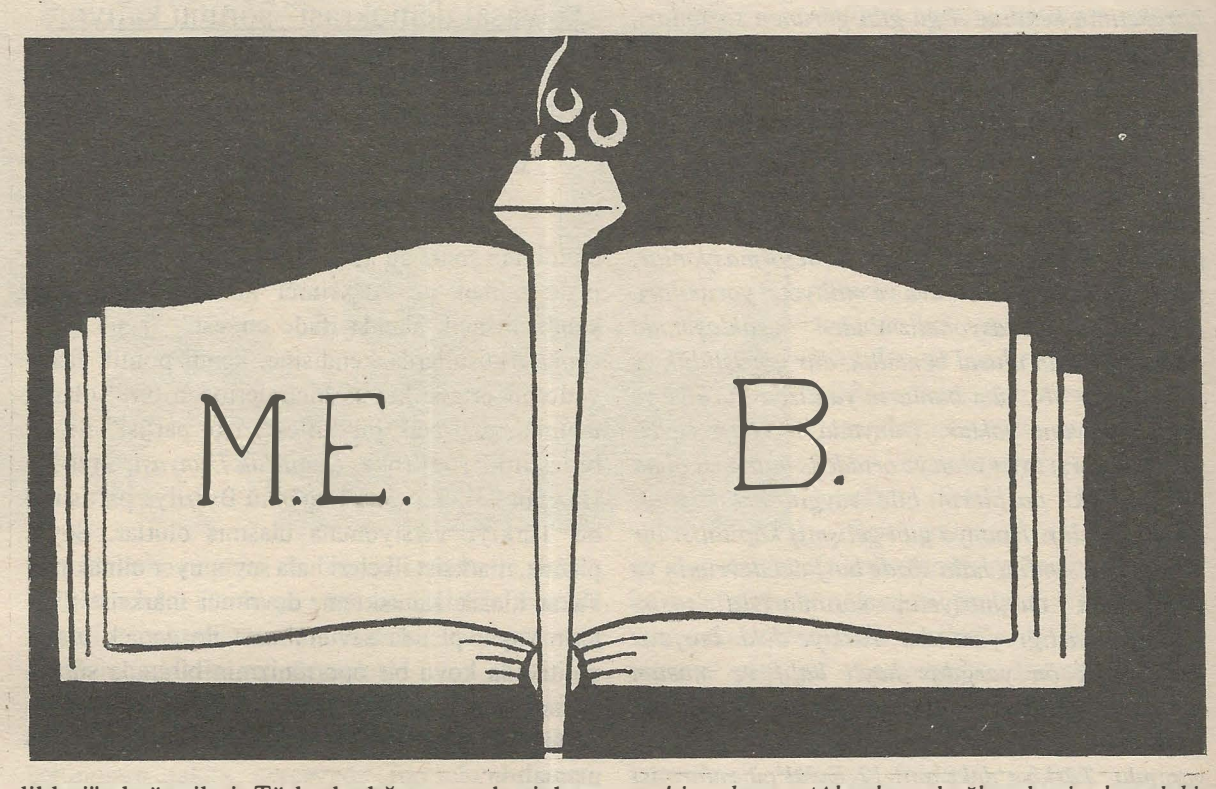
"İş-Ekmek-Özgürlük!" stratejik bir slogansa eğer; bu, onu kullananların ufkunun burjuva toplumun demokratikleşmesi hedefini hiçbir biçimde aşmadığını gösterir. Sloganın kitelelerden destek bulup bulmaması burada sonucu zerre kadar değiştirmez.

Devam edecek...

RESMİ İDEOLOJİ VE MİLLİ EĞİTİM ÜZERİNE

Irkçılığın Soğuk Yüzü

"Halkçılık" ilericilikle, "milliyetçilik" anti-emperyalistlikle beslenerek güçlendirilmiş, "inkılapçılık" ilkesi, yeni dile yanlış bir şekilde devrimcilik olarak adapte edilmiş ve emekçi sınıfların devrimci düşüncelere eğilimi, bunların devlet okullarında yetişip aydınlanan üyeleri üzerinden Kemalizm'e kanalize edilebilmiştir. Devrimci düşüncenin burjuva düşünceye bu yoldan uyumu, devrimci-demokratizmden proleter sosyalizme sıçramasını geciktirmiş, "öncü"nün politikasının ulusal sorun konusundaki çarpıklığı sürdükçe de proletaryanın mücadelesi sakatlanmıştır.

Türk ırkçılığının, resmi ideoloji olarak, daha TC'nin kuruluşuyla birlikte kurumlaştırılmaya başlanması, burjuvaziyi iktidara götüren maddi koşullarla doğrudan ilgilidir.

Bu "maddi koşullar" içinde, özü ulusal sorun olan ve keskinliğini iki konuda daha çok hisettiren bir kavga vardır. Birincisi Ermeni sorunudur: Anadolu Ermenilerine karşı yakın geçmişte işlenmiş olan, kıyımlarla, sürgünlerle yurtlarından atılıp mülklerini yağmalama suçunun üstünü örtme çabasını sergiler.

İkincisi Kürt sorunudur, ki, yakın geçmişte işlenmiş suçlardan ziyade, işlenmeye karar verilmiş suçlara daha baştan kılıf ve zemin hazırlamayı anlatır. Osmanlı'nın talan ve yağma geleneğini devralan, yönetim kadrosu bizzat eski Osmanlı Kurmayları'nca oluşturulan kemalist diktatörlük, Kuzey Kürdistan'ı sömürgeleştirmenin bir dizi suç işlemeden gerçekleşebileceğini düşünemezdi. Askeri okullarda, Osmanlı yayılmacılığının tarihi deneyimlerini, Kazıklı Voyvodalar'dan Kuyucu Muratlar'a dek iyice hatmederek yetiştirilmiş bu kurmaylar, Kürdistan'da neler yapmaları gerektiğini çok iyi biliyorlardı.

Böylece daha iktidarın ilk yıllarında Türk Tarih Kurumu, Türk Dil Kurumu gibi ırkçı düşünce üretim merkezleri devlet eliyle kurulur. Dün padişaha bugün Kemal'e kavuk sallayan kapıkulu zihniyetli sözde aydınlar, bu kurumlarda en pespaye ırkçı görüşleri üretip yaymaya başlarlar. Yayma işi, devletin her tür olanağı kullanılmakla birlikte, esas ve en etkili biçimde resmi devlet okullarında ve resmi ders kitapları aracılığıyla yürütülür. Çoğuna Milli Şef tarafından üniversitelerde kürsü armağan edilen "aydın"lar, bu kürsülerden, öğrencilere zorla sattıkları ders kitaplarında yukarıda sözü geçen "Atatürk çiftlikleri"nde üretilmiş Türk ırkçılığını genç beyinlere empoze ederler.

Resmi ideolojide ırkçılığın adı Türk milliyetçiliğidir ve ilkokulundan üniveritesine dek bütün öğretim kurumlarında, islamın şartları gibi, "Kemalizm'in ilkeleri" bölümünde ezberletilir. Temel argüman "Kürtlerin Türk olduğu", "Kürtçe diye bağımsız bir dilin bulunmadığı"dır. Bu balonların içi, Türk Tarih Tezi ve Güneş Dil Teorisi'yle (hemen hemen bütün dünya insanlığının Orta Asya'dan ve Türklerden, bütün dillerin de Türkçeden doğduğu iddialarıyla) doldurulmaya çalışılır. Gerçi daha sonraki yıllarda tezlerdeki bu abartılı ifadelerin kullanımı bırakılmıştır ama "dağlı Türk", "kendisini Türk gören herkes" gibi söylemlerle Kürt varlığının inkarı sürdürülmüş, bu inkarı güçlendirmek için de, Türk'ün "en büyüklüğü"nü döne döne anlatmak gerekmiştir.

"Hiç bir tarih dönemi yoktur ki en aşağı bir Türk devleti o dönemde kader değiştirici rol oynamamış olsun."(1)

"Türklerin geçmişinin çok eski, şerefli milli devlet ve uygarlıklara dayandığını herkese öğretmiştir."(2)

"Dünyanın en eski milleti, en eski kültürünün sahibi Türkler..."(3)

"Türk'ün haysiyeti, gururu ve kabiliyeti çok yüksek ve büyüktür. .. bizim milletin manevi kuvveti bütün milletlerin manevi kuvvetlerinin üstündedir."(4)

"Dünya yüzünde Türk'ten daha büyük, ondan daha eski, ondan daha temiz bir millet yoktur ve bütün insanlar tarihinde görülmemiştir."(5) türünden ibareler, ilgili konuların esas metinlerini oluşturur. İlgili olmayan konulara ise, bir biçimde yedirilir. Dilbilgisi kitaplarının malzeme olarak kullandığı edebi metinler özel olarak seçilir. Türkçenin kuralları, *"Türk'üm ben, Oğuz nesli benim nesl-i vakurum;/Altaylara bağlar beni alnımdaki nurum!"* (Emin Bülent), *"İlahi bir kuvvetin, ebedi bir feyzin var ey Türk!.."* (A.Hikmet Müftüoğlu)" (6) benzeri parçalar üzerinde öğretilir. Çünkü; *"Milli eğitim esas olduktan sonra onun dilini, yöntemini, araçlarını da milli yapmak zorunluluğu tartışmaktan uzaktır."*(7)

Ama, Kürtlerin Türk olduğu, kendini Türk sayan herkesi Türk tanımak gerektiği kuru bir propaganda malzemesi değildir. Bunun ardından "Kendini Türk görmeyenlere ne olacağı?" sorusu gelir ki, inkar politikasının pratiğe nasıl uygulanacağı bu sorunun yanıtında yatar. *"...(Türküm) diyen herkesi Türk tanımaktan, yalnız Türklüğe hıyaneti görülenler varsa cezalandırmaktan başka çare yoktur."*(8) TC'nin bütün tarihi, sürgünlü, işkenceli asimilasyon uygulamalarından kitlesel imha operasyonlarına kadar, "Türküm" demeyeni cezalandırma yöntemlerinin kirli sayfalarını oluşturur.

* * *

Sömürgeci politikanın iğrenç asimilasyon uygulamalarından birisi de hiç kuşkusuz, kendini savunmaktan kesinlikle yoksun bulunan çok küçük yaşta çocukları hedefleyenidir. Sömürgeci Türk Devleti, 6-7 yaşlarındaki Kürt çocuklarını ana kucağından zorla koparıp alarak yatılı bölge okullarına toplamış, ilköğretimin temel eğitim aracı olan "kızılcık sopası"yla anadil kullanımını yasaklamış, sonra da onlara yukarıdaki ırkçı görüşleri temcit pilavı gibi sabah akşam tekrarlatarak hatmettirmiştir. Bu uygulama, her ne kadar Kürt ulusunu yok edemediyse de, gerek Kuzey Kürdistan'da tek "okuma" yolunun Türkçe eğitim yapan okullardan geçmesi, gerekse yüksek öğrenim olanaklarının sömürgeleştirme sürecinde işbirlikçi duruma geçen eski Kürt hakim sınıflarında bulunması, Kürt aydınlanmasının, sömürgeciliğe karşı ulusal bilinçlenmenin gecikmesine yol açan etkenlerden birini oluşturmuştur.

Tahribatın Türk cephesindeki boyutlarına gelince; kemalist burjuvazi, ulusal sorunun ideolojik çözümünü nasıl milliyetçilikte bulduysa, *"Sınıfsal sorunun çözümünü 'halkçılık' anlayışında bulmuştur. 'İmtiyazsız, sınıfız kaynaşmış bir kitleyiz' bu durumu ifade etmektedir.*

Bugün öğretim kurumlarında tutunmayı başarabilen işçi-emekçi çocukları, ders kitaplarıyla, öğretim kadrolarının baskılarıyla kendilerine dayatılmaya çalışılan Türk ırkçılığının ve Kürt devrimine karşı kışkırtmanın karşısına kendi sınıfının ideolojisiyle, sosyalizmle donanarak çıkmalıdırlar.

Feodaller, burjuvazi, işçi sınıfı gibi ana sınıfların ekonomik ve toplumsal varlığı inkar edilmektedir. Bütün bu sınıflar 'halk' kavramı içinde eritilmeye çalışılmaktadır. Burada, 'halk' bütün bu toplumsal kategorilerin kaynaşmasının ortaya çıkardığı yeni bir oluşumun adı olarak ortaya çıkmaktadır."(9)

Kemalist burjuvazinin, iki temel düşmanına karşı savaşımının bu iki ideolojik aracı, birarada ve birbirini destekler tarzda kullanıldığında, sınıf cephesinde de önemli hasarlara yol açmış ve Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı döneminin o cılız burjuvazisinin bugünlere "kazasız belasız" ulaşabilmesinin ve halen ayakta kalabilmesinin nedenlerinden birini oluşturmuştur. Yalana, tarihin tahrifatına, anti-bilimsel, ezberci ve dayakçı bir eğitim anlayışına dayalı resmi öğrenim sistemiyle emekçi sınıfların çocukları yıllarca bu ideolojik bombardımana tabi tutulmuşlardır.

"Halkçılık" ilericilikle, "milliyetçilik" anti-emperyalistlikle beslenerek güçlendirilmiş, "inkılapçılık" ilkesi, yeni dile yanlış bir şekilde devrimcilik olarak adapte edilmiş ve emekçi sınıfların devrimci düşüncelere eğilimi, bunların devlet okullarında yetişip aydınlanan üyeleri üzerinden Kemalizm'e kanalize edilebilmiştir. Devrimci düşüncenin burjuva düşünceye bu yoldan uyumu, devrimci-demokratizmden proleter sosyalizme sıçramasını geciktirmiş, "öncü" politikasının ulusal sorun konusundaki çarpıklığı sürdükçe de proletaryanın mücadelesi sakatlanmıştır.

Devrimci düşünce üzerindeki bu burjuva ideolojik etkinin şovenizm yönü, bugün Kuzey Kürdistan'dan yükselen ulusal devrimci mücadelenin ve onun Kemalizm ve Türk solu ile hesaplaşan ideolojik kavgasının da etkisiyle önemli oranda aşılabildiyse de, diğeri, kemalist halkçılık, kendisini popülizmin ve demokratizmin değişik versiyonları halinde yeniden yeniden üretmeyi sürdürebilmektedir. Bu yeniden üretim, devrimci düşüncenin burjuva ideolojisiyle iğdiş edilerek bozulup yozlaşmasının, kendine akan taze devrim güçlerinin de çözülüp dağılmasının zeminini oluşturmaktadır.

* * *

İdeolojik savaşın politik/pratik savaşa dönüştüğü her koşulda inkar politikasından imha politikasına geçen sömürgeci burjuvazi, bugün de Kürt ulusunun kurtuluş mücadelesine imha taktiğiyle saldırmaktadır. Bunun ideolojik-politik hattında, ırkçı propagandanın yoğunlaştırılması, "Kürt yoktur"dan, "Kürt düşmandır"a kaydırılan bir kışkırtma vardır.

Bu kışkırtmanın en önemli muhataplarından birisi de gençliktir. Bugün öğretim kurumlarında tutunmayı başarabilen işçi-emekçi çocukları, ders kitaplarıyla, öğretim kadrolarının baskılarıyla kendilerine dayatılmaya çalışılan Türk ırkçılığının ve Kürt devrimine karşı kışkırtmanın karşısına kendi sınıfının ideolojisiyle, sosyalizmle donanarak çıkmalıdırlar. Kürt ulusunun devrimci kurtuluş mücadelesinin yanında ve proletaryanın sosyalist iktidar mücadelesinin içinde yer almalıdırlar. Unutulmamalıdır ki, işçi sınıfının ve tüm ezilenlerin kurtuluşuna giden yol, halkların düşmanlığından değil, kardeşliğinden geçecektir.

Kürt ulusuna karşı yürütülen sömürgeci imha savaşına, Türkiye'nin sömürgesi konumunda bir Kuzey Kürdistan'a hayır!

İşçi sınıfının sosyalist iktidarı altında, Türk ve Kürt emekçilerinin kardeşçe birarada yaşamasına evet!

Kürt ve Türk kökenli emekçi gençliğin sloganları bugün bunlar olmalıdır. Bu sloganlar bütün fabrikalardan, atölyelerden ve okullardan yükseltilerek, burjuvazinin suratına bir şamar gibi indirilmelidir.

1. Lise ve Dengi Okullar İçin T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK. Devlet Kitapları. Onikinci basılış Milli Eğitim Basımevi-İstanbul 1992. Sayfa:219
2. A.g.e Aynı sayfa
3. A.g.e. Sayfa:224
4. A.g.e. Sayfa:225
5. A.g.e. Sayfa: 284
6. Tahir Nejat Gencan. DİLBİLGİSİ. Lise:I-II-III. Kanaat Yayınları-İstanbul 1992 Sayfa:48-68
7. Bkz. 1 Nolu dipnottaki kitap. Sayfa:213
8. Ders Geçme ve Kredi Sistemine Göre TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI. EDEBİYAT 3. Devlet Kitapları. Baskı: A. N. Graphics. Sayfa:137
9. İsmail Beşikçi. Ortadoğuda Devlet Terörü-Yurt Kitap-Yayın. Birinci baskı: Temmuz 1991 Sayfa:120

Seslenis

Burjuvazi ne istediğini bilmeyen, kendini tanımaktan uzak, tepkisiz, ne dayatılırsa ses çıkarmadan kabul eden, olumsuz, sorunlu bir gençlik yaratmak istedi ve çeşitli yöntemlerle çoğunluğu bu hale getirmeyi başardı.

Gençler, bizler geleceğin yetişkin insanlarıyız. Medya yoluyla bizlere seçenekler sunuldu. Müziği seçtik, kimimiz Türk pop, kimimiz yabancı klip yaşıyoruz. Eğitmenlerimizle, sınıf arkadaşlarımızla tam bir çıkar ilişkisi sürdürüyoruz. Gerçek arkadaşlarımız ise belki de hiç yok. Genciz, yaşımızın gerektirdiğince sorumsuz ve uçarıyız.

Rahatça işlenebilecek bir yaştayız. Büyük çoğunluğumuz hayata pozitif bakamıyoruz. Sorunların içeriğini göremiyoruz. Gerek aile içinde ve arkadaşlık ilişkilerimizde, gerekse de eğitim yaşantımızda... Genişleyemiyoruz.

Diyetimiz ise tamamen bize uzak olan Amerikan sokak kültürü ve arabesk yaşam tarzıdır. Cinselliğimizi ön plana çıkarıyoruz. Tutarsız ilişkiler yaşıyor ve sürekli yıpranıyoruz. Kültür için ise, sıfır derecesi iyi bir tanım olabilir. Hiç bir çabamız yok. Hiç bir faaliyetimiz yok. Neyi istediğimizi bilmeden ne yapabiliriz ki? Ya da hevesimiz ne kadar sürer bir şeylere? Önce sevgiyi sildiler yüreğimizden, sonra sevgi budur deyip dayattılar bize ve biz öbür türünü bilmediğimiz için bireyciliği, çıkarcılığı sevgiyle özdeşleştirdik. Aşkı anlattı birileri şarkılarda. Örneğin Tarkan, örneğin Aşkın, örneğin Emrah, Ferdi... Farkı yoktu aslında hiçbirinin. Anlatılanlarda aşk acıyla aynıydı. Ufak mutluluklar ve sürekli acı.. Bir de rock metal karışımı müzikler vardı; sorumsuzluğumuzu, savrukluğumuzu ve uçukluğumuzu pekiştiren. Arkadaşlıklarımızı anlık kılan... Hangi yönümüz ağır basarsa o yana düştük, ama hep düştük. Suçlu kim? En büyük pay kapitalizmin...

Hepimiz birer bireyiz kendi çapımızda. Ama beraber yaşamaya muhtaç, tek başına sadece bir zavallı olan bireyleriz. Düzen bu zavallı yalnızlığımızı bize özgürlük diye sunarken susuyor, tek başına bir birey olmayı bir erdem sayıyoruz. Önce kendimizi tanıyıp ne istediğimizi öğrenmeli ve yaşamımızı güzellikler etrafında kurmalıyız. Çevremizdekilere, arkadaşlarımıza, sevgilimize elimizden alınan, ipotek koyulan hayatımızı yeniden kazanmak için savaşmayı öğretmeliyiz. Biz genç insanlar, yaşadığımız dünyanın gelecekteki yetişkinleri, böylesine sorumsuz, böylesine suskun, tepkisiz, böylesine sorunları büyüterek, kişiliksiz, tutarsız, bir hiç olarak yaşamaya devam edemeyiz. Yaşadığımız dünyanın çarklarını döndüren bizler olmalıyız.

Geleceğimize el koymalı, kiralık hayatlarımıza zorla çizilen yönü değiştirmeliyiz. Yapılması gereken çok şey var dünyada. Mahvımızın temel kaynağı kapitalizme yönelmeli, sevgi toplumu sosyalizmi kurma kavgasına katılmalıyız. Gerçek özgürlüğü yakalamak için bir araya gelmeli, birlikte öğrenmeli, örgütlenmeliyiz.

Bilmemek utandırmalı bizi. Haydi şimdi!

Emeğimiz ve aklımız, düzenin sahte idollerine değil Sosyalizme, Öfkemiz ve bilenmişliğimiz Kapitalizme yönelmelidir!

Yüreklerimiz kan ağlamamalı
Bırakın sel olsun aksın denize
Çoğalsın

Bırakın
bir olsun
yumruklarımız sıcacık çelik
Ve umudumuzun çiçeği yeşersin
Ve sevdalarımız tohumlarında kızıl karanfillerin

ŞİİR: Fidan ECE

ABD'NİN YENİ BİR OYUNU DAHA BOŞA ÇIKARILDI

Küba Emperyalist Kuşatmaya Direniyor!

Küba devrimi, resmen açlığa mahkum edilen ve yalnızlığa hapsedilen ada halkının direnişi sayesinde bugün hala ayaktadır Küba halkı, yaşanan gerçeklerin, çektiği zorlukların ve uğruna mücadele ettiği idealin bilincindedir. Bu nedenle düzene olan desteğini tüm güçlük ve fedakarlıklara katlanarak her an ifade ediyor. Yüzbinlerce insan sokaklara dökülerek devrime olan bağlılığını dile getiriyor. Zaten Küba'nın ayakta kalmasının bütün sırrı da bu militan kitle desteğidir.

9 Eylül günü ABD ile Küba arasındaki mülteciler sorununa ilişkin görüşmelerin anlaşma ile sonuçlandığı açıklandı. Bu açıklamanın hemen ardından Başkan Clinton, büyük bir sıkıntıdan kurtulmuş olmanın verdiği bir rahatlıkla anlaşmayı selamladı ve memnuniyetini ifade etti.

Oysa söz konusu anlaşmanın öngördüğü ve tarafların kabul ettiği önlemler, hiç de öyle ABD başkanının memnuniyetini bildirmesini gerektirecek nitelikte değil. İki hafta süren pazarlıklar sonucunda yapılan anlaşmaya göre ABD her yıl 20 bin Kübalı mülteci adayına vize vererek legal yollardan kabul etmeyi taahhüt ederken, Küba da halkın tehlikeli yöntemler kullanarak adayı terketmelerini engelleyecek ve ülkeye geri dönmek isteyenleri kabul edecek.

Sorun olağan bir mülteci akını olmadığı için, yapılan anlaşma, anlaşmazlığa bir ara çözüm bile değildir. İşin aslı, Küba'ya karşı girişilen emperyalist bir saldırı daha başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Bu anlaşma hiçbir sorunu çözmeyecek ve ABD emperyalizminin Küba'ya yönelik saldırıları yeni vesilelerle gündeme gelecektir. Son olayda, ABD yönetimi Küba rejimini yıkmak için kullandığı silahın ters teptiğini fark eder etmez, pazarlık yoluyla, başlattığı krizin içinden çıkmayı, başına açtığı beladan kurtulmayı yeğlemiştir. Son anlaşmanın esası budur. Bu yöntem bir çok kez, özellikle de '80'li yılların başında denenmişti. O zamanlar Küba, sosyalizmi istemeyenlere kapılarını açmış ve sonuçta ABD, 120 bin civarında hırsızı, serseriyi, adli suçluyu ve maceracıyı "özgürlük savaşçısı" olarak bağrına basmıştı.

Gerici emperyalist medya tarafından "Küba sorunu" diye özetlenen ve belli aralıklarla alevlendirilen, dolayısıyla uluslararası politik ve diplomatik gündemden hiç çıkmayan bu anlaşmazlığın, açıkça ifade etmek gerekir ki son tahlilde iki köklü çözüm yolu vardır. Birincisi ve ABD'nin özlemi, yıllardır uğruna çaba sarfettiği, yaşama geçirmek için tüm olanaklarını seferber ettiği çözümdür. Yani Küba'daki devrimci rejimin yıkılmasıdır. Küba devriminin tüm kazanımlarının tasfiye edilerek adanın yeniden ABD'nin cirit attığı bir "muz cumhuriyeti"ne dönüştürülmesidir. Bugüne kadar bu doğrultudaki her çaba ters tepmiştir. Domuzlar Körfezi Çıkartması'ndan (Nisan 1961) son olaya kadar emperyalist saldırı her keresinde Küba halkının yiğit ve cesur direnişi ile karşılaştı ve geri püskürtüldü.

İkinci çözüm ise, Küba halkının ve yönetiminin uğruna yıllardır mücadele ettiği, üzerinde eşine az rastlanan bir inatla direndiği bağımsız ve egemen bir ülke olarak kalma isteğinin gerçekleşmesidir. Küba'nın temel talepleri; Amerikan ekonomik ve ticari ambargosunun kaldırılması, askeri ablukaya son verilmesi, sistematik taciz politikasından vazgeçilmesi ve Küba'nın iç işlerine karışılmaması, bağımsızlığına, ulusal egemenliğine, uluslararası düzeydeki en temel hak ve özgürlüklerine saygı gösterilmesidir. ABD emperyalizminin Küba halkının bu temel ve meşru istemlerine saygı göstermesi durumunda "Küba sorunu" diye bir şey kalmayacaktır. "Küba sorunu"nun özü ve esası, tarihin gördüğü en haydut ve en zorba emperyalist rejimin, ABD'nin kendi "arka bahçe"sinde, özgür ve bağımsız yaşamak ve kendi tuttuğu devrimci yolda ilerlemek isteyen onurlu bir halka tahammülsüzlüğüdür. Her türlü baskı, zor, hile ve entrika yoluna başvurarak bu duruma son vermek istemesidir. ABD'nin Küba devriminin hemen sonrasından itibaren taşıdığı bu heves Sovyetler Birliği'nin çökmesi ile birlikte son 4-5 yılda kamçılanmıştır. O burdan sonuç alamadığı ölçüde ise hırçınlaşıp daha da saldırganlaşmaktadır.

Özetle, ABD emperyalizmi Küba rejimini yıkamamanın sancılarını çekiyor. Dünyaya jandarmalık yapan, istediği yere istediği biçimde ve anda rahatlıkla hükmeden bu dev ekonomik, politik, diplomatik, askeri vb. güç, bumunun dibindeki küçücük bir ada halkına diş geçirememenin, hükmedememenin ve her defasında başarısızlıkla yüzyüze kalmanın hırçınlığını yaşıyor. Doğrudan askeri müdahale, ekonomik ve ticari ambargo, askeri abluka ve taciz, dünya çapında yürütülen yoğun bir teşhir ve tecrit kampanyası, ülke halkına yönelik olarak yapılan radyo ve televizyon yayınları, kısacası Kübalıları baştan çıkartmak için akla gelen ve mümkün olan her yol denenmiştir. Buna rağmen hiçbir olumlu sonuç alınamamış olması ABD emperyalizminin hırçınlığını büsbütün artırıyor.

ABD gibi dev bir emperyalist gücün tüm olanaklarını seferber ederek, hiçbir yöntem ve fedakarlıktan kaçınmayarak Küba halkını dize getiremeyişinden duyduğu ezikliği tahmin etmek ve anlamak mümkündür. Bu nedenledir ki, Küba sorunu ABD için rasyonel çözüm gerektiren bir mesele olmaktan çoktan çıkmış, tamamen paranoyak bir nitelik kazanmıştır.

Küba halkı ve yönetimi ise, Amerikan emperyalizminin sonu gelmeyen tüm saldırılarına karşı soğukkanlı, paniğe kapılmayan, cesur ve görkemli bir direniş ortaya koymuş ve bunu adeta bir gelenek haline getirmiştir. Otuz küsür yıldır süren bu bilek güreşini çevreleyen uluslararası konjonktür ve son dönemde Küba'nın en temel maddi ve manevi dayanaklarını ansızın kaybetmesi gözetildiğinde, bu yiğit halkın direnişinin esas anlamı ortaya çıkar. Küba halkı bugüne kadar ulusal onurunu, ülkesinin bağımsızlığını ve egemenliğini savunmada büyük bir kararlılık sergilemiştir. Küba devrimine ve onun tarihsel kazanımlarına bağlılığını fazlasıyla ortaya koymuştur. Böylece yiğitliği, fedekarlığı ve militanlığı ile eşine ender rastlanılan bir direniş örneği olarak şimdiden tarihe malolmuştur.

Küba devrimi tüm zaaflarına, eksikliklerine ve kapitalizme verdiği tavizlere rağmen önemli ölçüde devrimci ruhunu ve önderliğini koruyor. Kitlelerin devrime olan inançları sarsılmamış, devrimci dinamizmi körelmemiş, ruhları kararıp yozlaşmamıştır. Adayı terkeden az sayıdaki Kübalı da Miami'ye ayak basar basmaz hüsra-

Küba halkı ve devrimcileri, bugüne kadar sosyalizm idealini yaşatmak için yaptıkları fedakarlıkla sorumluluklarının hakkını fazlasıyla vermiştir. Doğu Avrupa'nın bir çok ülkesinde yaşananlar gözetildiğinde, en iddialıların nasıl çürük yapaklar gibi döküldükleri hatırlandığında, rahatlıkla denebilir ki, Küba devrimi birgün kaybetse bile artık kazanmıştır.

na uğruyor. ABD'nin, Jose Marti televizyon kanalı yayınlarıyla baştan çıkartmayı, kandırmayı başardığı bu zayıf unsurların çoğunluğunun Miami ve Florida'daki Küba'lı eski mültecilerle akrabalık bağları mevcuttur. Küba halkı yokluk ve sefalet içerisinde yaşamasına karşın ABD onu kandıramıyor. Küba gerçeğinin en çarpıcı yanı da budur.

Küba halkı yaşanan gerçeklerin, çektiği zorlukların ve uğruna mücadele ettiği idealin bilincindedir. Doğu Avrupa'daki çöküş süreci hatırlanırsa bu fark çok iyi anlaşılır. Bu nedenle düzene olan desteğini tüm güçlük ve fedakarlıklara katlanarak her an ifade ediyor. Yüzbinlerce insan sokaklara dökülerek devrime olan bağlılığını dile getiriyor. Zaten Küba'nın ayakta kalmasının bütün sırrı da bu militan kitle desteğidir.

Ancak rejim, ayakta kalabilmek, en azından zaman kazanabilmek için kapitalizme olağanüstü tavizler verdi ve vermeye devam ediyor. Bu tavizler, yöneticilerin de açıkça itiraf etmekten çekinmedikleri sonuçları yaratıyor. Bunun kaçınılmaz olarak çok ağır bedelleri olacaktır.

Eğer süreç böyle devam ederse, kapitalist cephenin herhangi bir yerinden yeni bir gedik açılıp da Küba halkının ve devriminin yardımına koşulmazsa, açıktır ki Küba çok daha büyük güçlüklerle karşı karşıya kalacaktır. Küba devrimi, resmen açlığa mahkum edilen ve yalnızlığa hapsedilen bu mütevazi ada halkının fedakarlığı ve direnişi sayesinde bugün hala ayaktadır. Fakat onu boğmak konusunda hemfikir olan tüm dünya gericiliğine karşı tek başına direnmenin nesnel olanakları düşünüldüğünde; güçler dengesindeki bu aşırı oransızlık nedeniyle Küba devriminin yenilgiye uğratılması da ciddi bir ihtimal olarak bugün orta yerde durmaktadır. Öte yandan durumu bir parça hafifletmek, bir parça nefes almak uğruna zorunlu görülerek kapitalizme verilen bir dizi tavizin kaçınılmaz olarak yaratacağı bozulma ve yozlaşma dinamikleri de kuşkusuz küçümsenemez.

Ama sonuç ne olursa olsun, Küba halkı ve devrimcileri, bugüne kadar sosyalizm idealini yaşatmak için verdikleri sayısız sınavla, yaptıkları fedakarlıkla, yazdıkları direniş destanlarıyla üzerine düşeni fazlasıyla yapmış, sorumluluklarının hakkını fazlasıyla vermiştir. Yakın geçmişte Doğu Avrupa'nın bir çok ülkesinde yaşananlar gözetildiğinde, en iddialıların nasıl çürük yapaklar gibi döküldükleri hatırlandığında, rahatlıkla denebilir ki, Küba devrimi birgün kaybetse bile artık kazanmıştır.

DÜZELTME

Kızıl Bayrak'ın 7. sayısında, 21. sayfada yayınlanan **"ABD-Suudi Arabistan Petrol İttifakı"** başlıklı yazı, bir hata sonucu **Amerikan burjuva ekonomistleri Robin Gaster ve Alan Tonelson** imzası ile yayınlanmıştır.

Yazı *Kızıl Bayrak* yazarları tarafından yazılmıştır. Düzeltir özür dileriz.

Emperyalist dünya jandarması ABD Haiti'yi işgal hazırlığında

Kahrolsun emperyalist saldırganlık!

ABD ordusunun Haiti'ye çıkartma yapma hazırlıklarının tamamlandığı ve harekete geçmesinin artık bir an meselesi olduğu açıklandı. Bu açıklamada kastedilen hazırlık şüphesiz başka türlü bir "hazırlık"tır. Zira ABD ordusunun Haiti gibi her alanda güçsüz, son derece küçük, dünyanın en yoksul ve üstelik coğrafik bakımdan elverişli bir ülkesine askeri müdahale yapması için özel ve kapsamlı hazırlığa ihtiyacı yoktur.

Haiti'yi işgal etme düşüncesi 30 Eylül 1991'de sivil devlet başkanı Jean Bertrand Aristide'nin sürgüne gönderilmesiyle sonuçlanan askeri darbeden itibaren ortaya atılmıştı. Dolayısıyla bu ülkeye yapılması düşünülen askeri müdahale, üç yıl boyunca dünya halklarına karşı da bir tehdit olarak kullanıldı. Aynı zamanda Haiti'yi işgal etme niyeti ABD iç politikasında elverişli bir propaganda malzemesi işlevi görmesi için de zamana yayıldı. Bu süre içinde başta Haiti halkı ve Amerikan seçmenleri olmak üzere tüm dünya kamuoyu askeri müdahale fikrine alıştırılacak, ABD halkı böylesi bir operasyonun sonuçlarına önceden hazırlanacaktı.

ABD'nin Haiti'ye musallat olmasının asıl nedenleri dünya kamuoyunca yeterince bilinmiyor. Haiti sorununun gündeme getiriliş biçimi ve medyanın bundan hareketle yürüttüğü propaganda gerçeklerin tümüyle çarpıtılmasına hizmet ediyor. Ya ABD'nin müdahalesine karşı çıkmak, ya da Haiti'deki askeri cuntayı onaylamak ve desteklemek... Bu bir ikilem olarak sunuluyor. Bu sahte ikilemi güçlendiren ve etkili olmasını sağlayan etken ise sürgündeki papaz başkan Aristide'ye yakıştırılan ve ABD'nin kendisine kalkan ettiği imajdır.

Müdahaleye gerekçe olarak gösterilen "insan hakları", "demokrasi" gibi ABD açısından tümüyle aksesuar faktörlerin yanı sıra Haiti'deki cuntanın ABD'nin ulusal güvenliğini ve dünya barışını tehlikeye düşürdüğü ileri sürülüyor. Son kamuoyu araştırmalarına göre ABD'lilerin %67'si bu iddialara itibar etmiyor. Cumhuriyetçi muhalefet Haiti'nin ABD güvenliğini tehlikeye düşürdüğü ve dolayısıyla Dünya barışını tehdit ettiği gerekçesini gülünç buluyor. Bu iddiaların uyduruk bir bahane olduğunu herkes biliyor.

ABD'nin Haiti'ye karşı saldırıya geçmesinin asıl nedeni, iç politikada kullanılan bir malzeme olmasının dışında, dünya jandarmalığından kaynaklanıyor. Yakın geçmişe kadar ABD, hükmettiği bölgelerdeki saldırganlık politikasını Doğu-Batı kutuplaşması çerçevesinde meşrulaştırıyor ve bundan yararlanarak nüfus alanlarını koruyordu. Bugün artık ABD'nin dünya halklarına umacı olarak göstereceği düşman kalmamıştır. Ama nüfus alanlarını koruma ve pekiştirme sorunu ile karşı karşıyadır.

Bu nedenle ABD belli aralıklarla birilerine musallat olup gövde gösterisinde bulunma ihtiyacı duyuyor. Bu onun için stratejik bir öneme sahiptir. Dünyadaki başıbozukluk ve düzensizlik jandarmalık işini zorlaştırdığı için uyarı frekansının artırılmasını gerektiriyor. Grenada, Panama, Irak, Somali gibi ülkeler ABD emperyalizminin dünya jandarmalığını kanıtlama alanları oldular. Bugün ise bir yenisine ihtiyaç duyuyor.

Son dönemde ABD'nin bir kaç ihtimali aynı anda gündemde tutuğu görülmektedir. Uzak Doğu'daki konumunu pekiştirmek için önce Kuzey Kore'ye sataştı. Bölgesel bir savaşa yolaçma riskleri taşıdığı için ABD şimdilik bu dosyayı rafa kaldırdı, ama tümüyle de gündemden çıkartmadı. Ardından Küba geldi. Aslında ABD için esas canalıcı sorun Fidel Castro'dur. ABD'nin boğazına bir çivi gibi saplanmış Küba'yı dize getirmek, ona çok önemli bir politik-ideolojik kazanç sağlayacaktır. ABD emperyalizminin dünya gericiliği nezdindeki prestijini artıracaktır. Ancak ABD doğrudan Küba'ya saldırma cesareti gösteremiyor.

Geriye kalıyor zayıflar içinde en zayıfı, yani Haiti. Haiti halkının ABD emperyalizminin işgaline karşı kaydadeğer bir direniş göstermesi oldukça güçtür. Sorun olanaksızlıklardan kaynaklanmıyor. Cunta kitleleri sahte bir milliyetçilik söylemi etrafında seferber etmeye çalışıyor, ama bu kampanya boş bir böbürlenmeyi aşamıyor. Haiti oligarşisi ABD emperyalizmine göbekten bağımlı. Bizzat ABD'nin yetiştirdiği kapıkulları olan cunta generalleri, sefalet içindeki halk kitlelerine karşı bu oligarşinin çıkarlarını korumak için işbaşına getirilmiştir.

Bu nedenle Haiti halkı bu sahte seçenekler karşısında dayanaksız kalıyor. ABD'ye karşı cuntayı desteklemeyecektir ama, cuntayı yıkmak için ABD ordusuna da alkış tutmayacaktır. Sonuçta herhalükarda, kendi bağımsız seçeneğini dayatamadığı için acı çeken o olacaktır.

Liberal Kuyrukçuluğun Temelleri

Ekim'in 15 Eylül '94 tarihli son sayısında (sayı 105) *Liberal Kuyrukçuluğun Eleştirisi* başlıklı bir inceleme-eleştiri yazısı yer almaktadır. Bu nispeten uzun yazı, aynı derginin 1 Eylül tarihli geçen sayısında yer alan *20 Temmuz Dersleri* başlıklı yazının devamı niteliğinde. Sınıf haraketine ilişkin güncel tartışmalar bakımından oldukça önemli bulduğumuz yazının, *"Liberal Kuyrukçuluğun Temelleri"* başlıklı ara bölümünü yer darlığı nedeni ile kısaltarak yayınlıyoruz.

EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 105, 15 Eylül '94, 5000 TL

İşçi sınıfının iktisadi çıkarları ve bu çıkarlarla bağlantılı kısmi demokratik istemleri için mücadele yürütmek-eski DİSK'in işçi sınıfı hareketi tarihi içinde oynadığı rol sanıyoruz en iyi böyle özetlenebilir. Hızlı kapitalist gelişmenin sosyo-politik sonuçlarının kendini her alanda göstermeye başladığı '60'lı yıllar, aynı zamanda, işçi sınıfının aşırı sömürüye ve kötü çalışma koşullarına karşı kısmi demokratik haklar için mücadeleye atıldığı yıllar oldu. Grev ve toplu sözleşme haklarının kazanıldığı bir dönemde Türk-İş sınıfın bu alandaki potansiyeline barikat oluşturunca, buna ilerici bir tepki olarak DİSK doğdu.

Adındaki "devrimci" ibaresine rağmen DİSK hiçbir zaman sol reformist bir çizgiyi aşamadı, fakat sınıfın iktisadi mücadelesine ve dar demokratik istemlerine belli sınırlar içinde hep karşılık verdi. Zaman zaman kendisine egemen olan politik eğilimlerdeki tüm değişme ve oynamalara rağmen, nispeten bilinçli, dinamik bir tabana sahip olmanın da avantajıyla DİSK, tüm '80 öncesi tarihi boyunca bu sınırlar içindeki bir mücadeleci kimlikle özdeşleşti. DİSK'in sendikal cephede ve iktisadi mücadele alanındaki nispi üstünlüğünü ve ilerici rolunü açıklamak gereksizdir. Bu sınıf hareketi tarihine mal olmuş basit bir gerçektir. Kısmi demokratik istemlere dayalı siyasal mücadelesine ise, görkemli 1 Mayıs gösterilerinden DGM direnişlerine kadar bir dizi demokratik anti-faşist eylemi ve etkinliği örnek olarak sıralamak mümkün.

Fakat buna rağmen dönemin tüm devrimci akımları DİSK'e egemen politikayı reformist-sınıf işbirlikçisi olarak nitelemekteydiler ve kuşkusuz bunda haklılardı da. Zira DİSK, kendisine egemen revizyonist-reformist nedeniyle, sınıfın kısmi talepleri uğruna mücadelesini genel devrimci iktidar mücadelesine bağlayan bir politik konumdan yoksun olduğu gibi, bu devrimci perspektife karşı revizyonist-reformist odakların elinde bir kalkandı da. Reformist-sınıf işbirlikçisi ithamı, DİSK'in sendikal tutumundan çok politik konumuna yöneltilmişti.

Konumuz DİSK olmadığı için sözü kısa kesmek zorundayız. Şuraya gelmek istiyoruz, 12 Eylül, revizyonist-reformist politikaların egemenliğinde içten içe çürüyen ve kan kaybeden DİSK'e öldürücü bir darbe vurdu, eski DİSK'i tarihe gömdü. DİSK'in bu akıbete uğradığı yıllar, aynı zamanda, işçi sınıfının ağır bir sömürüye tabi tutulduğu ve zaten yasal planda çok sınırlı olan bir dizi demokratik hakkın da gaspedildiği yıllar oldu. Bunun işçi sınıfında biriktirdiği hoşnutsuzluk ve hoşnutsuzluğun kendisini '80'li yılların ikinci yarısından itibaren ortaya koyması, sınıf hareketindeki gelişme, '89 baharı ve '90 yılının direnişleri, tüm bunlar bilinmektedir.

Bu gelişmede en dikkate değer olgulardan biri, hareketin tümüyle tabandan gelmesi, taban dinamizminin sınıf hareketine yol açmasıdır. Bu gelişme, 12 Eylül dönemini kaba bir ihanet içinde geçirmiş, sermayenin sınıfa yönelttiği saldırıya seyirci kalmış, bunun da ötesinde, cunta hükümetlerinde yer alarak bizzat desteklemiş Türk-İş bürokrasisinde de, elbette yankı bulacaktı. Bürokratlar işçi sınıfının bazı ekonomik ve demokratik istemlerini seslendirmek, işçi sınıfının bu doğrultuda gösterdiği eylemliği gönülsüzce ve ikiyüzlüce sahiplenmek zorunda kaldılar. Doğal olarak bu etki, tabana daha yakın olan ve yönetici olmanın ayrıcalıklarından daha az yararlanan sendika alt kademelerinde daha büyük oldu. Sendika kongrelerinde bu yönetimler bir ölçüde değişti, sınıfın hak istemlerine karşı daha duyarlı olan ya da öyle görünen unsurlar yer yer yönetimlere geldiler.

Sendika şube platformları sınıf hareketindeki bu gelişmenin "yan ürünleri" oldular. Onlar sınıf hareketindeki gelişmenin kendisinden doğmadılar. Yalnızca, sınıf tabanındaki büyük hoşnutsuzluk ve mücadele isteği karşısında, alt kademe sendika bürokratlarının kendine çeki düzen vermek ihtiyacının ifadesi oldular. Sınıf hareketinin önünde değillerdi, arkasından geldiler. Onun ekonomik ve kısmi hak taleplerinin sözcüsü olmaya, bunu kendileri için bir sendikal politika platformu yapmaya çalıştılar. Dolayısıyla onlarınki sınıf hareketine önderlik değil, deyim uygunsa bu hareketin üzerine oturmaktı. DİSK'in '70'li yıllardaki yükseliş süreci içindeki konumu da buydu. Ne var ki DİSK aktifti, lafta kalan eylem çağrıları yapmakla kalmıyor, bunu bizzat örgütlüyor ve yürütüyordu. Önreğin DGM saldırısı gündeme geldiğinde kendi etkinliğindeki sınıf kitlesini harekete geçiriyordu. 16 Mart öğrenci katliamı gerçekleştiğinde, genel greve gidiyordu. Kitlesini anti-faşist gösterilere katıyor, bu doğrultuda çaba harcıyordu. Bir kısım demokratik siyasal istemi sınıf kitlelerine mal etmek ve toplumun gündemine sokmak için aktif çaba harcıyordu, vb.

Ya şimdiki sendika şubeler platformu bürokratları ne yaptılar ve ne yapıyorlar? Bunlar Türk-İş merkezindeki hainleri aşan hangi pratik adımları atmışlardır? Hangi eylemi onlara rağmen gündeme getirmiş ve gerçekleştirmişlerdi? Yıllardır varlar, pratik olarak ne yapmıştır bu platformlar? Hangi ciddi politik eylemsel çıkışı göstermişlerdir? Kürt halkı katliamdan geçiriliyor, toplum her türlü demokratik haktan yoksun bırakılmak isteniyor, işkence, cinayet, zulüm kol geziyor, yüzbinlerce işçi sokağa atılıyor, IMF reçeteleri uygulanıyor, işçi sınıfı açlığa ve işsizliğe terkediliyor vb., vb... İstanbul, İzmir, Ankara, Eskişehir gibi temel sanayi kentlerindeki, demek oluyor ki toplumun nabzının attığı sanayi merkezlerindeki sınıf tabanı üzerine oturan bu platformlar tüm bunlara karşı ne yapmışlardır? Aradan tam bir yıl geçmiştir, bu bürokratlar İstanbul gibi bir kentte 26 Eylül '93 toplantısından beri bir yeni işçi temsilcileri toplantısını neden gerek görmemişlerdir? 5 Nisan'dan sonra, 1 Mayıs'tan önce, 20 Temmuz'dan önce ve sonra, böyle toplantılar kesin zaruret değil midir? Bu tür toplantılar neden yapılmamıştır ve neden yapılmıyor? Bu tür toplantılar neden kurumlaştırılmıyor? Genel grev üzerine bunca laf ediliyor da, neden tabanda, fabrika ve işyerlerinde işçci komiteleri, genel grev komiteleri oluşturulmuyor?

Bu sorular çoğaltılabilir. Fakat sendika şube platformlarının gerçekte ne oldukları, ne ifade ettiklerini anlamak, ortaya çıkarmak için bu türden bir kaç sorunun sorulması bile yeterlidir. Sonuç bu platformların pasif ve bürokratik bir reformizmi temsil ettikleridir. Bu halleriyle, sınıf hareketinin önüne örülmüş, daha incelikli yeni bir barikattan başka bir şey olmadıklarıdır. (...)

Fakat liberal kuyrukçularımızda liberal yanılsamaları yaratan Türkiye'nin bugünkü kendine özgü koşullarıdır. Sermaye düzeninin çözümsüz sorunları ve yaşamakta olduğu yapısal kriz ortamında, mevcut merkezi sendika bürokrasisi sınıfın iktisadi ve kısmi demokratik istemlerine bile sahip çıkamamaktadır. Böyle olunca, bu dar ve sınırlı istemlere belli bir biçimde sahip çıkanlar, böyle bir mücadeleden yana olanlar ya da öyle görünenler, liberal kuyrukçular için "namuslu ve dürüst", "dinamik ve mücadeleci", "sınıftan yana ve sınıf kaygısı" güden sendikacılar payelerini rahatlıkla kazanabiliyorlar. Oysa böyle bir mücadele platformu, her yerde ve her zaman burjuva reformist sendikacılığın ve politik alandaki iz düşümü olan liberal işçi politikacılığının gerçek zeminidir. Bu reformist platform hain sendika merkezleri karşısında işçi sınıfının seçeneği olmak bir yana, sınıf hareketinin devrimci gelişmesinin önünde yeni bir engeldir. Böyle bir platformu desteklemek, sarı sendikacılık karşısında pembe sendikacılığı, burjuva gericiliği karşısında burjuva reformizmini desteklemektir.

Fakat hemen ekleyelim ki, alt kademe sendika bürokratlarına bu payeleri bu kadar kolay verenlerin tutumu basit bir liberal yanılsama değildir. Bu gerçekte böylelerinin son yıllarda ulaştığı yeni konumun sınıf hareketine yaklaşımda ortaya çıkan doğal bir yansımasıdır. '80 öncesinde devrimci-demokrattılar. Şimdi devrimcilik aşınıp eridi, geriye yalnızca demokratlık, yani o kaba burjuva demokratik ufuk kaldı. Burjuva yada küçük burjuva demokratizminin sınıf hareketi alanındaki yansıması ise her zaman ekonomizmdir. Kendiliğindenciliğin kutsanması liberal bir işçi politikacılığı olmuştur.

İşçi sınıfı hareketinin kendini az çok göstermeye başladığı her burjuva toplumda, sınıfın dar iktisadi istemleri ve bunlarla bağlantılı demokratik siyasal istemleri üzerine oturan bir burjuva liberal işçi politikası için uygun bir zemin var demektir. Bu temele dayalı bir mücadele genellikle işçi sınıfının kendiliğinden gelişimi ile oluşur ve Lenin'in Trade-unionculuk olarak ifade ettiği bir sendikalizmde ifade bulur. Trade-unionculuk burjuva anlamda politikleşmiş bir işçi hareketini anlatır. "*Sendikacılık (trade-unionizm) kimilerinin sandığı gibi, 'siyaseti' tümüyle dışlamaz. Sendikalar her zaman bazı siyasal (ama sosyal demokrat olmayan) ajitasyon ve mücadele yürütmüşlerdir.*"(Lenin, *Ne Yapmalı*). Çoğu kere sınıf hareketinin ilk politizasyonu böyle gerçekleşmiştir. Türkiye işçi sınıfı hareketi tarihinde DİSK'in oynadığı olumlu rolde budur

İlk ifadesini reformist bir sendikalizmde bulsa da, bu, bu politik zeminin salt sendikalar tarafından tutulduğu anlamına gelmez. Tersine bu zemin üzerine politika yapan burjuva ya da küçük burjuva politik akımlar her ülkenin kendine özgü tarihsel koşulları içinde ve kendine özgü bir biçimde oluşur ve bunlar zaman içinde reformist sendikacılık akımı ile buluşurlar. Bu reformizim ile reformist sendikacılıkta ifade bulan bir sınıf hareketinin buluşup birleşmesidir. Reformist politik partiler bu buluşmanın temsilcisi ve taşıyıcısıdırlar. Reformist politik akım ya da parti, kendiliğinden gelişmenin sınıf hareketinde yarattığı sınırlı ufku bir program haline getirir, bunun üzerine oturur ve sınıf hareketini bu çerçevenin içinde kötürümleştirir. İşçi sınıfı, burjuva politik akımların dümen suyunda, kendi bağımsız devrimci sınıf kimliğinden ve tutumundan yoksun kalır.

(...)

Sınıf hareketi böylesi süreçleri Türkiye'de yaşamıştır. '60'lı yıllarda, liberal bir işçi politikası izleyen TİP'in burjuva sendikacılık hareketinden (Türk-İş) doğması, sonra bir başka çizgide DİSK'le buluşması yaşandı. '70'li yıllarda DİSK (başta TKP) revizyonist akımların sosyal-reformizmiyle içiçe geçti. Ardından ikisi birden burjuva reformist CHP'nin eklentisi haline geldiler.

Bu bizi tartışmamız bakımından can alıcı olan soruna getiriyor. 12 Eylül'den itibaren eski DİSK artık yoktur. Kısmi istemler uğruna mücadele üzerine oturan eski sosyal-reformist akımlar iflas etti ve '80'li yıllarda çöktü. Oysa '80'li yılların ikinci yarısından itibaren işçi sınıfının ekonomik ve demokratik istemlere dayalı bir kendiliğinden hareket oluştu ve dalgalı bir seyir içinde sürekli gelişti. Tam da bu koşullarda DİSK'in ve liberal işçi politikası izleyen sosyal-reformist akımların yokluğu, liberal işçi politikacılığın alanında bir boşluk demektir. Doğa gibi toplumunda boşluğu uzun süreli kaldıramadığı herkesçe bilindiğine göre soru şudur: Bu boşluk '80'li yılları ikinci yarısından itibaren ve bugün sendikal landa ve politik planda, nasıl ve kimler tarafından doldurulmaktadır ya da doldurulmaya çalışılmaktadır?

Yanıtı için sözü uzatmıyoruz. Bu boşluğun sendikal planda adayı sendika şube platformları, politik planda adayları SP (bugün İP) ve TDKP oldular.(...)

Kızıl Bayrak'a Dair Düşünce ve Öneriler

Nihayet işçi sınıfının ihtilalci kızıl bayrağı yasal siyasal dergiler alanında da dalgalanıyor. Bu biz komünistler açısından hem büyük bir devrimci coşku ve sevinç, hem de büyük bir sorumluluk demektir. Kızıl Bayrağı her zaman dik tutmak, onu sarsılmadan, tökezlemeden taşımak komünistlerin onurlu görevidir. Bayrağımız proleter devrimin kızıl bayrağıdır. Öncü ve devrimci işçinin, işçi ve emekçi kitlelerinin ve devrimci okurun yolgöstericisi ve öğretmenidir.

Daha yayın hayatının başında olan *Kızıl Bayrak*, üstlenmiş olduğu sorumluluğun bilincinde olduğunu, görevlerini layıkıyla yerine getirmek için tüm enerjisini ortaya koyduğunu, çıkarmış olduğu sayıların içeriği, niteliği, düzeyi ve nihayet biçimiyle daha bugünden göstermiştir. Kuşkusuz ki yetersizlikler vardır, eksiklikler olacaktır. Ancak her yeni sayı ile bir öncekini aşan bir performans göstermek doğrultusunda gösterilen çaba da ortadadır. Bu çabaya devrimci eleştiri ve önerilerle katkıda bulunmak ise devrimci okurun bir sorumluluğudur.

Bu doğrultuda benim de bir kaç önerim var:

- *Kızıl Bayrak*'ın devrimci hareketteki sosyalist potansiyele ulaşmak ve onu komünist ideolojiye kazanmak gibi bir görevi vardır. Bugün devrimci hareketin çeşitli gruplarıyla şu veya bu oranda bir bağı olan, sosyalizme sempati duyan öncü işçilerin geniş bir kitleyi oluşturduğu gerçeği de göz önüne alındığında, bunun önemi daha da artmaktadır. Canlı, etkileyici ve yol gösterici bir yayın politikasının bir boyutu sınıf mücadelesi ve siyasal gündeme ilişkin yazılara yedirilmiş güçlü bir teorik bakışsa, diğer boyutu ise devrimci hareketle polemiktir. *Kızıl Bayrak*'ın devrimci hareketle polemiklere daha büyük bir önem vermesi gerektiğini düşünüyorum.
- Seçilen desen ve karikatürler büyük çoğunluğu ile isabetlidir. Ancak bunlar yalnızca teşhire yönelik olmakla kalmamalı, devrimci bir içerik de taşımalıdır. Burjuva karikatür sanatını andıran örneklerden mutlaka sakınılmalıdır. Aynı şey çizgisiyle ilginç ama içeriği ile yavan olan karikatürler için de geçerlidir. Daha önce kullanılmış karikatürler yerine, yeni özgün karikatürler değişik kaynaklarından bulunup, çıkarılmalıdır. Bu konuda okura da önemli bir görev düşmektedir. Gazetemiz sadece mektuplarla değil, bu tür çalışmalarla da beslenmelidir.
- Okurun dikkatini çekecek, çarpıcı başlıklar bir yaratıcılık sorunu olduğu kadar bir ustalık sorunudur da. Bugüne kadar kullanılan başlıklar, yazılarda öne çıkarılmış bölümler makalelere ayrı bir çekicilik kazandırmıştır. Ancak bu daha da geliştirilmeli, zenginleştirilmelidir.
- *Kızıl Bayrak* yalnızca içeriğiyle değil, biçimi-dizgisi ve imlasıyla da daha başından itibaren önemli bir düzey tutturmuştur. Ancak yer yer özellikle de tireleme yanlışlarına rastlanılmaktadır.
- Gazetemiz kapitalist toplumun tüm alanlarında ve sorunlarında söz sahibi olmalıdır. Özellikle de bilim, kültür, sanat konularına daha büyük bir yer ayrılması, yeni insanın yaratılması, yeni kültür ve geleneğin zemininin döşenmesi açısından işlevli olacaktır.

Kızıl Bayrak'ı onurla, coşkuyla taşıyan komünistleri selamlıyor, yoldaşça duygularla kucaklıyorum.

A. Cemgil/İSTANBUL

Merhaba

Geçen sayıda Gebze ve Adana belediye işçilerinin direnişinde küçük burjuva devrimciliğinin oynadığı olumsuz rolden söz ediliyordu. Evet ama sendika bürokrasisini teşhir etmek, genel grev-genel direniş şiarını haykırmak, işyeri konsey ve komitelerini örgütlemeliyiz demek yeterli mi?

Elbette değil. İşyerlerinde direniş başladığı andan itibaren işçilere, bir çok yolla direnişin nedenleri, önemi anlatılmalıdır. Direnişçilerin başka yerlerdeki direnişlerde kendi kaderlerini görebilmelerini sağlamak gereklidir. Bütün işçilerin nabızlarının direnişteki işçilerle atmasının koşulları yaratılmalıdır.

Kuşkusuz işyeri konsey ve komitelerini, genel grev-genel direnişi örgütlemek gereklidir. Ama bunun önkoşulu; bütün işçilerin ve ezilen halkların çıkarının aynı olduğunun; burjuva hükümetlerin içyüzünün; 15-16 Haziran'ın, Tariş direnişinin, Sungurlu, Alpagut vb. direnişinin anlatılmasıdır. Bu direnişlerden çıkan dersler klavuz edinilmeli ve işten atılmaların, baskıların, işkencelerin, katliamların, zamların, zulümlerin bu düzenin doğası gereği olduğu, bu düzenin ezilen ve sömürülenlere başka bir şey veremeyeceği belleklerde somutlanmalıdır. Gerçek kurtuluşumuzu, ÖZGÜRLÜĞÜMÜZÜ elde etmenin biricik yolunun, biz işçi sınıfının sosyalizm için seferber olmamızdan geçtiği bıkıp usanmadan anlatılmalıdır.

Bütün bunlar yapıldı mı? Yapılmadıysa ne oranda? Veya neler yapılmalıydı? Daha başka, neler yapılabilir?

Sizinle...

İZMİR'den bir Kızıl Bayrak okuru

"Türkü silah olmalı ağzında Silah olmalı elinde bilgi Neresinde olursa olsun dünyanın Savunmalısın yaşamı"

Ruhi Su savundu yaşamı; dilinde türkülerle. Gerçek ana ve babasını tanıyamadan büyüdüğü halde, bir insanın görebileceği en büyük sıkıntıları yaşadığı halde savundu yaşamı. Türküler onun silahıydı. Ezilenden, haklıdan yana kullandığı... Savaşsız, sömürüsüz, paylaşımcı bir dünya istiyordu. Bunun için türküleriyle savaşıyordu sömürücülere, gericilere karşı.

O, bir devrim sanatçısıydı. Her ne kadar proleter bilince sahip olmasa da, yaşamı ve türküleriyle devrimciydi. Anti-emperyalist ve anti-faşist bilinciyle var oldu mücedelede.

12 Eylül Cuntası'nın en karanlık günlerinde de boyun eğmedi. Maruz kaldığı yoğun baskı ve tehditlere rağmen vazgeçmedi türkülerinden. Cunta onun türkülerinden korkuyordu. Öyle ki ağır hastalığı nedeniyle yurt dışına çıkması gerektiğinde, pasaport vermediler ona. Bu yüzden tedavi olabileceği halde, 9 yıl önce 73 yaşında öldü. Cunta, ölümüyle ondan kurtulabileceğini sanıyordu.

Oysa Ruhi Su ölmedi. O türküleriyle ölümsüzler kervanına katıldı.

Sömürücülerin unuttuğu en büyük gerçek şudur: "Türküler susmaz, halaylar sürer".

Y.Can / İSTANBUL

ZAFER TÜRKÜSÜ

Gün belirsiz.
Karabulutlar sarmış ülkemi,
Kaldırımlar inliyor,
ayaksesleriyle
Gün olmuyor ki;
kansız, çığlıksız
geçsin zaman.

Ölülerimiz...
Onurlu ölümün
Gülümseyişiyle,
yatan ölülerimiz
ulu orta serilmiş

Bir an gelir,
Zafer türküleri,
kızıllar içinde söylenir.
Devrim şehitlerine saygı,
yumruklar havada,
göğü inletir.

Çoluk çocuk
yaşlı, genç

Gün gelir
halaylara durulur.

Gün bizim
Yarınlar bizim
Hep bir ağızdan
Zafer türküsü söylenir.

P. ÇİÇEK/ADANA

Kızıl Bayrak Yükselecek! Kızıl Bayrak Susmayacak!

8. sayımızdan merhaba,

Her zaman olduğu gibi 7. sayımız da İDGM tarafından toplatıldı. "Olanaklar, Dinamikler, Handikaplar..", "Umutlar ve Gerçekler", "Düzen MC'leşiyor", "MHP Cellat, RP Papaz" ve "Özgürlük Mücadelesinin 10. Yılı" başlıklı beş yazımız toplatma gerekçesi olarak gösterildi.

Sömürgeci sermaye devletinin devrimci-sosyalist basın üzerindeki vahşi baskısı sürüyor. Geçtiğimiz hafta içinde Adana'da polis bir çok devrimci-sosyalist gazetenin temsilciliklerini bastı. Kızıl Bayrak temsilciğini de basan polis, büroyu darmadağın edip arşivimizin bir kısmına el koydu. Bir kez daha yineliyoruz; baskılar bizi yıldıramayacak, Kızıl Bayrak dalgalanacak.

8. sayımızla birlikte dergimizin periyodunda ve fiyatında değişiklik yaptık. Kızıl Bayrak bu sayıdan itibaren her ayın 7 ve 21'inde yayınlanacak. 15 bin olan fiyatını da 20 bin TL'ye çıkarmak zorunda kaldık.

Parti, Devrim ve Sosyalizm Mücadelesinin Kızıl Bayrağı Susmayacak, Hep Dalgalanacak!

Kızıl Bayrak, 15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete, **ISSN 1300-3585** Sayı:8, Sahibi ve Yazı İşleri Md: Güray ÜLKÜ, EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.
İSTANBUL MERKEZ: Tiryaki Hasan Paşa Cad. Osman Kafkas Han. No: 54/3, Aksaray Telefon/Fax: 0 (212) 632 73 56
ADANA: Cemal Gürsel Cad. Shell Karşısı, Vakıf İşhanı Kat:3 No:306 Telefon: 0 (322) 351 36 84
ANKARA: Tuna Cad. Çanakçı İşhanı No: 11/60, Kızılay Telefon: 0 (312) 433 13 29, **İZMİR:** 853. Sok. Bilen İşhanı No:6/604 Konak Telefon/Fax:0 (232) 445 21 50
BASKI : A.CEM Matbaacılık / İSTANBUL

Kızıl Bayrak
15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

1. Enternasyonal 130 Yaşında

Bütün Ülkelerin Proleterleri Birleşin!

Karl MARX